לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', י"ג באלול תשמ"ו, 17 בספטמבר 1986 / שנה מ"ד מס' 13143 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

ר"מ ירדן: יתכן שפסגת אלכסנדריה היא צעד קדימה

רבת־עמון. — ראש ממשלת ירדן זאיד אל־ריפאעי אמר אמש, כי ועידת הפיסגה המצרית־ישראלית עשויה להיות צעד קדימה, אם תביא לכינוס ועידה בינלאומית.
ריפאעי שדיבר בעניין זה עם כתבים ברבת עמון, אמר: „אם הדבר יביא לשינוי בעמדה הישראלית לקראת ועידה בינלאומית, הרי זה כהחלט צעד קדימה".
הוא אמר, כי רבת־עמון עומדת על כך שישתתפו בה גם אש"פ וגם בריה"מ.
ריפאעי נשאל אם ירדן תהיה מוכנה להשתתף בועידה מכינה, כפי שהציעו מובארק ופרס, והשיב: „זו בעיני חידה גדולה. איננו יודעים מה כוונת העניין הזה. אם קיימת גישה רצינית לוועידה בינלאומית אין צורך בועדת הכנה."
(ע"ר ע"צ)

גונדר רפי סוויסה הודיע על התפטרותו

„עובד ציבור שיש עליו בקורת לא צריך להידבק אל הכסא"

במכתב שמסר לשר המשטרה טוען שהיתה קנוניה נגדו ● צוות הבדיקה עשה עבודה חד־צדדית ● ההחלטה גמלה בלבו מזה מספר ימים ● שילנסקי דורש התפטרות שר המשטרה

מאת זהבה מרום ובצלאל עמיקם
כתבי „על המשמר"

נציב שירות בתי־הסוהר גונדר רפי סוויסה הגיש אתמול אחה"צ את מכתב התפטרותו לשר המשטרה חיים בר־לב. צעדו של סוויסה לא הפתיע ונראה כי נעשה בעצה אחת עם השר בר־לב. לאחר שיחה בת כחצי שעה, קיבל השר את מכתב ההתפטרות.

במכתב נאמר: לכבוד שר המשטרה חיים בר־לב. אדוני השר, הנדון: התפטרות. לאור האשמות שהועלו נגדי על־ידי שלושה קצינים, שנתנו יד לקנוניה מחושבת נגדי, ובעיקר לאור ההרגשה, שהוכחה כאמיתית, על צוות הבדיקה, שעשה את עבודתו בבדיקת רוב הטענות באופן חד־צדדי, מצאתי לנכון להגיש בזה את התפטרותי מתפקידי כנציב שירות בתי־הסוהר. אדוני השר. אין מילים

(המשך בעמוד 2)

אליס סוויסה: כמה מכות יכול בן־אדם לסבול — אי־אפשר יותר

האשה ניסתה ללא הצלחה לשכנע את בעלה לחזור בו ● רבים מטלפנים הביתה ● ידידי סוויסה ינסו לארגן עצרת הזדהות עם הגונדר

מאת זהבה מרום,
כתבת „על המשמר"

מאז שעות הבוקר לא הפסיק לצלצל הטלפון בביתו של רפי סוויסה במזכרת בתיה. אשתו אליס סיפרה לכתבים, כי לאחר שפורסם שהנציב עומד להתפטר צלצלו אנשים רבים: אסירים, בני משפחותיהם, ידידים ומכרים. אליס שמעה כבר שלשום מפי בעלה אודות החלטתו. רבים מהמטלפנים ניסו לשכנעה להפציר בבעלה לחזור בו. „כמה מכות יכול אדם לסבול, אי־אפשר יותר", אומרת האישה. אך היא סיפרה כי ניסתה לשכנע את רפי לחזור בו, אך לא הצליחה. משעות הערב התכנסו ידידים בביתו של סוויסה וצפו בראיון ב„מבט". כשהשידור על הארכת מעצרו של בנו דודו אמר סוויסה „ראיתם ככה הם עושים לי". הגונדר עצמו מנסה להרגיע את המתקשרים לביתו במילים „אני בסך הכל התפטרתי ולא מתתי".

בשעות הערב המאוחרות עזב רפי את ביתו, והלך עם כלתו ורד לבקר את בנו העצור. בביתו שהה באותה עת גם שאול בן שמחון, נשיא העמותה למען האסיר והגונדר, שאמר כי ינסה לבקש מיו"ר ועדת הכנסת שיקבל גם אותו ביום ה' כדי לאפשר לו להסביר מדוע צריך להשאיר את רפי סוויסה בתפקידו.

כמו כן אורגנה עצומה הקוראת לשר המשטרה לא לקבל את התפטרות הנציב. עוד הוסיפו ידידי סוויסה, כי ינסו לארגן ביום א' בתל־אביב עצרת הזדהות עם הגונדר.

שר ההגנה הגרמני מגלה: ישראל מפתחת תותח 120 מ"מ ● עמ' 2

תסיסה במקומות עבודה בגלל עיכוב חתימת הסכמי שכר ● עמ' 16

בנו של רפי סוויסה נעצר בחשד של הברחת הרואין לפני 7 שנים ● עמ' 15

צרפת מציעה פרס של מיליון פרנקים תמורת מידע על מטמיני הפצצות ● עמ' 3

משרד הפנים בוחן הסכם „גיבנת הגרעון" מקו העימות ● עמ' 4

התפטרות שלא היה מנוס ממנה

התפטרותו של נציב שירות בתי הסוהר, רפי סוויסה, באה בעיתה. הנציב המתפטר, אף שאינו שלם עם כל המסקנות של הוועדה הבודקת בראשות אלוף (מיל) אדן, הבין שלא יוכל לעמוד יותר מול הביקורת הציבורית על הפגמים התיפקודיים החמורים, שלפחות את חלקם אינו יכול להכחיש או לסתור.

בשעות הבוקר ניסו עוד כמה קצינים בכירים של שב"ס להתייצב לימינו של סוויסה, לגונן עליו, ואף להזדהות עמו. הם הסבירו את הופעתם במסיבת עתונאים חבלתי שיגרתית בכך, שהם מעריכים את תרומתו הרבה ליישום מדיניות ליברלית בבתי־הסוהר, במאמציו לשפר את תנאיהם של האסירים, וקביעת יחס אנושי יותר כלפיהם כנורמת התנהגות של הסוהרים. אין ספק, כי לנציב המתפטר היו הישגים ניכרים בתחום זה, על אף הביקורת שנמתחה על מדיניותו הליברלית שגבלה לעתים גם בסיכונים. אך המצב בבתי־הסוהר שלנו ממש זועק לשמים, ועדות לכך מצאנו ב„יומן כלא רמלה", ספרו של דוד פרי, לשעבר מפקד הכלא. זהו תיאור מזוויע של תת־תנאים פיזיים ושל השפלות האסיר, והוא מהווה תעודת חרפה למוסדות האחראים לקיום בתי־הכלא האלה, ולכל החברה הישראלית המשלימה עם תופעה זו.

אכן חבל מאד, שהאיש אשר ניסה לבצע רפורמה מרחיקת־לכת ואף הנהיג שינויים ראשונים לראיית האסיר והעבריין כיצור אנושי, נכשל כשלון כה חרוץ בדרך תיפקודו. אבל מסקנות ועדת אדן הצביעו על שורה של תריגים חמורים, שהדעת אינה סובלת. כמו דיווחים כוזבים לשר המשטרה, נוהג של פרוטקציוניזם במינויים ובקבלת עובדים לשירות, והתמונה המצטברת היא של העדר האמינות בהרבה ממעשיו של הניצב: שר המשטרה חיים בר־לב ניסה משום מה לגונן על רפי סוויסה בטענה, כי האיש הוא נכס בשביל שירות בתי־סוהר, ויכול עוד לתרום הרבה לשיפור המצב. אך טענה זו, אפילו היתה נכונה, לא שימשה מענה לאותם ממצאים חמורים שגם שר המשטרה לא הכחיש אותם.

יש להצטער על כך שנציב בתי הסוהר שהבטיח להביא תמורה ממשית לבתי־הכלא נאלץ להפסיק את תפקידו בנסיבות קשות כאלה. אך עם זאת יש לברכו על צעדו האמיץ, צעד שלא היה מנוס ממנו נוכח כשלונותיו, שלא ניתן היה לעבור עליהם לסדר היום. בצעד ההתפטרות שלו שיחרר סוויסה גם את חיים בר־לב מהסתבכות עם דעת הקהל, שלא יכלה להבין את החלטתו להתעלם ממסקנות הוועדה הבודקת, שהוא עצמו מינה אותה, ואשר ממצאיה מדברים בעד עצמם.

בפמליית רה"מ פרס מצפים

הפעילות לקראת כינוס „ועדה מכינה" תחל בימים הקרובים

האמריקנים הבטיחו ליטול חלק פעיל בקידום השלום ● הסכמה לשיתוף פעולה בלוחמה בטרור בי"ל

מאת זאב בליצר,
כתבנו בארה"ב

וואשינגטון. — ראש הממשלה שמעון פרס סיכם אמש שני ימי שיחות בוואשינגטון עם עוזריו הבכירים, בהערכה כי הצעד הבא בתהליך השלום יהיה תלוי במידה רבה בארה"ב. נציגים ישראליים אמרו, כי ראש הממשלה מרוצה מאוד מהרמה

(המשך בעמוד 2)

השר גור: יש יותר סיכויים שאשאר בממשלה מאשר ששמיר יהיה רה"מ

טוען כי על פי הפרסומים – פרשת השב"כ לא תאפשר לשמיר להיות רה"מ ● ח"כ רייסר קורא לגור להתפטר בגלל התבטאויותיו ובגלל כשלונו כשר

מאת כתב „על המשמר"

יש יותר סיכויים שאשאר בממשלה מאשר ששמיר יהיה ראש הממשלה אחרי הרוטאציה — אמר אתמול שר הבריאות מוטה גור, בהביעו דעתו כי הרוטאציה לא תתממש.

בשיחה עם עתונאים במהלך ביקור ביהודה ושומרון אמר השר כי על פי מה שמתפרסם בעתונות, הרי פרשת השב"כ לא תאפשר לשמיר להיות ראש ממשלה. לדבריו, על פי הפירסומים האלה ניצבת גירסה מול גירסה: גירסת ראש השב"כ מול גירסת יצחק שמיר. ועל פי הערכתו אי־אפשר לסגור את התיק. מימשל דימוקראטי לא יכול לעבור על כך לסדר היום, אמר מוטה גור. היועץ המשפטי לא יוכל סגור תיק, שיש בו סתירות כל כך גדולות.

סיור בהתנחלויות

שר הבריאות סייר בהתנחלויות בשומרון. נועד עם ראש המינהל האזרחי תת־אלוף אפרים סנה במפקדה בבית־אל, וחנך יחידה משוכללת לניתוחי־לב בבית־החולים הממשלתי ברמאללה, שאותה ינהל צוות ערבי מיומן בראשות ד"ר שאוקי חרב שקיבל את הכשרתו בארה"ב. בית־החולים ע"ש שיבא יסייע סיוע מקצועי ליחידה החדשה.

שיתוף פעולה ירדני־ישראלי

אל שר הבריאות נילווה בביקור בבית־החולים ד"ר יאסר עובייה, שהוא מנהל מחוז ירושלים מטעם משרד הבריאות הירדני, ונחשב כפקיד הירדני הבכיר בשטחים ובמזרח ירושלים.

כתבנו מציין, כי זהו צעד מרחיק־לכת מבחינתה של ירדן משום שעד לאחרונה פעלה לניתוק מגע עם ישראל, וכעת היא נותנת את ברכתה לשיתוף פעולה אתה בתחום הבריאות ובתחומים אחרים.

רייסר לגור: התפטר

מוטי בסוק כתב „על המשמר" בכנסת:

ח"כ מיכה רייסר קרא אתמול לשר הבריאות מוטה גור להתפטר מתפקידו בשל התבטאויותיו נגד מ"מ רה"מ יצחק שמיר, ובשל כשלונו בניהול משרדו.

לדעת רייסר דבריו של גור אתמול, ברמאללה נגד שמיר, מבטאים קנוניה של עסקנים במערך, המתנגדים לביצוע הרוטציה. רייסר הזהיר את גור מפני העיסוק בנבואות בנושא השב"כ ובנושאים אחרים, שכן נבואה מפורסמת שלו בהיותו רמטכ"ל, נחלה כשלון חרוץ. אז העריך גור, כי בואו של סאדאת לירושלים מבשר מלחמה חדשה.

פרס ואקינו קבעו פגישה לסוף השבוע

מאת זאב בליצר,
כתבנו בארה"ב

וואשינגטון. — ראש הממשלה שמעון פרס ונשיאת הפיליפינים קורסון אקינו, המבקרים שניהם בוואשינגטון, שוחחו אתמול בטלפון והחליטו להפגש לקראת סוף השבוע בעת שישהו בניו־יורק.

פרס אמר לאקינו, שהוא מתפלל להצלחת מאמציה להחזיר את הדימוקראטיה לפיליפינים.

מגעים לחידוש הקואליציה בין וואך לכהנא בקריית־ארבע

אנשי כהנא דורשים פיטורי העובדים הערבים באיזור התעשייה בקריה וסיוע כספי מהמועצה כתנאי להצטרפותם ● משרד־הפנים אינו מבצע החלטתו להטיל פיקוח הדוק על המועצה

מאת פנחס ענברי,
כתב „על המשמר"

המגעים לחידוש הקואליציה בין וואך לכהנא בקריית־ארבע התחדשו אתמול, לאחר שהשיחות בין וואך לבין תומכי הליכוד לא עלו יפה.

הקואליציה בין וואך לכהנא התפרקה לאחר שוואך סירב להקצות כספים מתקציב המועצה למוסדות של הרב כהנא כמו „יד לאחיות". אנשי כהנא הצביעו נגד הצעת התקציב והקואליציה נפלה. וואך לא נענה לדרישות הכספיות של אנשי כהנא בגלל החובות הכבדים הרובצים על המועצה המקומית.

לכתבנו נודע, כי פקידים בכירים במשרד־הפנים מתנגדים לנקוט צעדים נגד המועצה המקומית על אף העובדה שלמועצה המקומית אין הנהלת קואליציה, אין תקציב מאושר ומבקר המדינה מתח על המועצה ביקורת חמורה. עמדה זאת של אותם פקידים מעוררת מורת־רוח בקרב דרגים אחרים במשרד־הפנים. הם אומרים, כי משרד־הפנים החליט להטיל פיקוח הדוק על המועצה המקומית, אבל אין הוא מבצע את החלטתו.

חוגים בקריית־ארבע קושרים את עמדת משרד־הפנים בהתפייסות במפד"ל, שהביאה את שלום וואך וכמה פקידים בצמרת משרד־הפנים לאותו מחנה פוליטי.

אשר למגעים הקואליציוניים המתחדשים נודע, כי אנשי כהנא דורשים לפטר את העובדים הערבים באיזור התעשייה בקריית־ארבע, לאחר שעובדי המועצה הערבים כבר פוטרו. כמו־כן הם דורשים סיוע כספי מהמועצה, ולא ברור מאין יקח שלום וואך את הכספים עבור אנשי כהנא.

אשה במועצה הדתית בירוחם?

[illegible]

רשות השידור שוקלת הפסקת השידורים לחו"ל בשל חובה ל„בזק"

„בזק" מאיימת להשבית שידורי הרדיו והטלוויזיה אם לא ישולם החוב בסך 20 מיליון דולר

מאת אתי רונאל,
כתבת „על המשמר"

רשות־השידור עלולה להפסיק את השידורים לחו"ל בנסיון לצמצם את חובה בסך 20 מיליון דולר לחברת „בזק".

השבוע החליטה מועצת המנהלים של „בזק" להשבית את שידורי הרדיו והטלוויזיה, עד אשר ישולם החוב וייקבעו שיעורי העלות של שירותי הלוויין ותפעול השידורים על ידי „בזק".

דובר „בזק", זכרה מירוצקי, אמר אתמול, כי רשות־השידור מסרבת לשלם עבור השירותים שהיא מקבלת, הכוללים את תפעולה של תחנת השידור, שכר הטכנאים והשימוש בכלי התקשורת מכל הסוגים. הרשות גם מסרבת לבוא לבוררות שנקבעה לעניין זה על־ידי היועץ המשפטי לממשלה אצל המישנה לנגיד בנק ישראל לשעבר, ד"ר אליעזר שפר. והתוצאה — גביית הכספים הללו באמצעות חשבונות הטלפון של מנויי „בזק". „אילו שולם החוב היו התעריפים יורדים" — הדגיש מירוצקי והוסיף, כי התעריפים החדשים קיבלו את אישורו של משרד־האוצר ולא ייתכן שגוף ממלכתי כרשות־השידור יגדיר את ההסכם של הממשלה עם האוצר בעניין זה כ„הסכם מפוקפק".

תגובת רשות־השידור: „ההסכם בין חברת „בזק" ובין משרד האוצר הוא מפוקפק מכיוון שנחתם מבלי שנשאלנו לדעתנו או קיבלנו הסברים על סיבת העלאת התעריפים מ־4 מיליון דולר ל־18 מיליון דולר בשנה, וזאת למרות שכמות השירותים ואיכותם לא השתנתה כהוא־זה".

ברשות־השידור אומרים גם כי הסכום שאושר ע"י ועדת הכספים בתקציב רשות־השידור הוא 4 מיליון דולר, ומי שדורש ממנה לשלם יותר יצטרך להסביר מנין יבואו הסכומים הפנטסטיים שדורשת ממנה חברת „בזק".

מיפגן המגבית בירושלים ישתלב בחגיגות איחודה מחדש של העיר

מיפגן יהודי, הגדול ביותר למן איחוד ירושלים, ייפתח בשבוע הבא (ב־23 בספטמבר) בבריכת השולטן, בהשתתפות אלפי ירושלים ו־1,500 חברי משלחות המגבית היהודית המאוחדת מארה"ב.

המיפגן יינעל לאחר יומיים (ב־25 בספטמבר) בעצרת המונית בגבעת־התחמושת ובמצעד ססגוני ברחובות הבירה, אל רחבת הכותל המערבי.

יוזמת את המיפגן המגבית היהודית המאוחדת בארה"ב, הפותחת באירוע זה את מסע המגבית לשנת 1987. האירוע בירושלים ישתלב בחגיגות שהכריזה הממשלה לרגל איחודה מחדש של ירושלים ושנת ה־100 להולדת דוד בן־גוריון.

למיפגן יבואו יותר מ־1,500 נציגי הקהילות חשובות בארה"ב, במסגרת חמש משלחות של המגבית, ובראשן משלחת הנשיא, המונה כ־700 חברים, שתתקבל על־ידי נשיא המדינה, חיים הרצוג, במשכנו בירושלים. בביקורם בארץ, ייפגשו חברי המשלחות עם ראשי המדינה ויסיירו ברחבי הארץ כדי לעמוד על תוכניות הפיתוח וההתיישבות, החינוך, הקליטה ושיקום־השכונות, המבוצעות על־ידי הסוכנות היהודית במימון כספי המגבית.

בעצרת בגבעת־התחמושת ינאם שר הבטחון, יצחק רבין, שהנהיג את צה"ל במלחמת ששת הימים. מהעצרת יצאו חברי המשלחות, יחד עם הישראלים, ובהם נציגי עשרות ישובים שבוצעו בהם תכניות שיקום־שכונות, למצעד ברחובות העיר, בלווי תזמורות נוער, לרחבת הכותל המערבי, שם ינאם לפניהם ראש הממשלה שמעון פרס.

מידע חדש מצביע על קשרי הטרור לוב־סוריה־עיראק

מאת חנה אישדורוביץ,
כתבת „על המשמר"
בניו־יורק

ניו־יורק. — לדעת חוקרים רשמיים אירופיים, מסתתרות באחוריהן קבוצות טרור פלשתיניות, דרכים לשיתוף פעולה בין־לאומי ולהפעלת אנשים חיצוניים לצורך הסוואת פעולותיהם — מוסר „ניו יורק טיימס".

לפקידים איטלקיים, אמריקניים וישראליים יש מידע חדש, המצביע על קשר של ארגוני הטרור עם לוב, סוריה ועיראק. וניתן ללמוד ממנו על ביצוע מתקפות הטרור באיסטנבול ובקראצ'י. לתקשורת, כאילו ידו של אבו־נידאל בפעולות, אין סימוכין.

יש גם סימנים המצביעים על רשת טרור חדשה, שלה מיוחס הנסיון לפוצץ את מטוס „אל־על" בלונדון ופיצוץ הדיסקוטק המערבי בברלין באפריל. פרטים לגבי רשת זאת החלו מתגלות עם מעצרו של נזאר הינדאוי בלונדון. לטענת החוקרים יש קשרים עם אבו־נידאל וגם עם קבוצתו של אבו־מוסה, שמרד ביאסר ערפאת ועם „החזית העממית לשחרור פלשתין", שמושבה בדמשק.

עיריית רחובות הגישה תביעה לסגירת סניף „כך"

עיריית רחובות הגישה תביעה משפטית נגד תנועת „כך", אשר פתחה אתמול את משרדי הסניף המקומי של התנועה בדירת מגורים בעיר. במרכזן הסירו פקחי העירייה שלט שהוצב במקום ללא רשיון.

פתיחת המשרד בדירת מגורים מהווה שימוש חריג הנוגד את החוק. ראש עיריית רחובות, יחזקאל הרמלך, אמר, כי העירייה תנקוט בכל צעד חוקי אפשרי כדי למנוע את פעילותה ברחובות של התנועה „המהווה איום על הדמוקרטיה ועל אושיותיה היסודיים ביותר של החברה הישראלית".

בעצרת מחאה שקיימו תנועות הנוער ברחובות בעת פתיחת משרדי „כך" אמר הרמלך כי זהו „יום שחור לרחובות" והגדיר את פתיחת הסניף כ„כתם לעיר" וכ„סרטן שיש לעקור מתוכנו".

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 19 עד 31, תל־אביב: 22 עד 31, חיפה 22 עד 30, באר־שבע 20 עד 35, רמת־הגולן 19 עד 33, נהריה 21 עד 31, צפת 18 עד 31, טבריה 22 עד 37, נצרת 20 עד 33, עפולה 21 עד 34, שומרון 20 עד 33, לוד 21 עד 32, יריחו 22 עד 38, עזה 22 עד 30, אילת 24 עד 39.

שחל ופת בעד הגדלת שכר השוטרים; הורוביץ – לא

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

שרי הממשלה, שהיו אתמול אורחיה של משטרת ישראל, גילו הבנה לתביעת השוטרים להעלות את משכורותיהם.

השרים משה שחל, יגאל הורוביץ וגדעון פת באו בלווית שר המשטרה, חיים בר־לב, והיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, למטה הארצי של המשטרה ולמרחב ירושלים. הם סיירו באגפים השונים ועמדו על התופעה המדאיגה של נשירה מהשירות.

שחל הבטיח לתמוך בדרישה להגדלת שכר השוטרים ואמר, כי בעיית עובדי המשטרה מחייבת התייחסות רצינית לנושא.

פת, המכהן בימים אלה כשר האוצר בפועל, אמר, כי מן הראוי להגדיל את שכרם של השוטרים על חשבון קיצוץ במצבת כוח־האדם במשרדים אחרים. הוא הביע תמיהה על שכרם הירוד של השוטרים, הנופל בהרבה מהרמה המקובלת.

היחיד שהסתייג ממתן תוספת לשוטרים היה הורוביץ, שציין, כי כל פריצת שכר תגרוף את כל המיגזרים.

עבירות משמעת גרמו השריפות בשמורות הטבע

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מחקירים שערך צה"ל בנושא הנסיבות לשריפות ולנזקים ביערות ובשמורות־הטבע ברחבי המדינה, שלהם היו אחראים כוחות צה"ל, מסתבר, כי מדובר לרוב בעבירות משמעת של חיילים.

פורום המטה הכללי של צה"ל קיים אתמול דיון מיוחד בנושא זה, ובמסגרתו השתתף גם מנכ"ל רשות שמורות־הטבע, אורי ביידץ.

מסתבר, כי בחודשים האחרונים היו ארבע שריפות גדולות באזור החרמון; בעין־פשחה, ליד ים המלח, נשרף חלק מהשמורה ובאיזור קיבוץ מעוז־חיים חוסלה שמורה שלמה כתוצאה מעבודות עפר לא מתואמות שביצע הצבא.

פורום המטה הכללי סיכם, כי בכל הקורסים הצבאיים, החל מפר"ם, יופיעו אנשי שמורות הטבע ויסבירו את חשיבותן של שמורות־הטבע כנכס לאומי.

כן סוכם, כי גלי צה"ל ובטאון צה"ל „במחנה" יקדישו מדור קבוע לנושא הטבע ושמירתו, ואלופי צה"ל יתארחו בקרוב בשמורות־טבע.

משרד הבריאות: אל תתרמו לניתוחים בחו"ל ללא אישור

מאת כתב „על המשמר"

ממלא מקום מנכ"ל משרד הבריאות, ד"ר משה משיח, יצא אתמול בקריאה לציבור לא להענות לבקשות להתרמה עבור ניתוחים בחו"ל שלא אושרו על־ידי משרד הבריאות.

ד"ר משיח התייחס בדבריו לידיעה שהתפרסמה בעתונות, לפיה הותרמו חברי המועצה המקומית נתיבות כדי לאפשר את הטסת בנו של עובד בכיר במועצה לניתוח בשוייץ. הבן, בן 8, סובל מפיגור שכלי קשה, ומשפחתו החליטה להטיסו לשוייץ להשתלת תאי מוח של כבש בראשו.

ד"ר משיח מוסר, כי משרד הבריאות אינו תומך בניתוחים מסוג זה וכי ניתוח זה עשוי להזיק ואף היו מקרי־מוות בעבר. דובר משרד הבריאות, שמוליק אלגרבלי, הודיע, כי לפני חצי שנה הקים משרד הבריאות ועדת מומחים, שבדקה את נושא השתלות מוח־כבש בראש אדם וקבעה, שהטיפול אינו מועיל ואף עלול לגרום נזק.

אנו פונים לציבור לא לתת יד למסעי התרומות שלא קיבלו אישור משרד הבריאות, מה עוד, שמדובר בטיפול העלול לגרום נזק לבריאות, אמר הדובר.

הרמטכ"ל: אנו חייבים ללמוד לחיות עם כלי־התקשורת

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

המטה הכללי של צה"ל סיכם אתמול בישיבתו השבועית את חודש צה"ל והתקשורת, ודן ביחסי העתונות והצבא.

בשבוע הקודם הוצגה עבודתה של יחידת דובר צה"ל, ופורום המטכ"ל שמע אנשי מקצוע בנושא התקשורת. אתמול התייחסו האלופים לנושא וסיכם אותו הרמטכ"ל.

„העתונות וכלי־התקשורת הינם חלק בלתי־נפרד מחיינו במאה ה־20. העתונות כיום מעורבת בנעשה גם בצבא, ואין לי כלל טענות כלפי התקשורת. היא עושה את עבודתה. אנו צריכים ללמוד לחיות עם זה" – סיכם רב־אלוף משה לוי.

קצין חינוך ראשי, תת־אלוף נחמיה דגן, שלח מכתב אל שר החינוך, יצחק נבון, בעקבות חודש התקשורת שנערך בצה"ל, והציע לו לשלב את לימוד נושא העתונות והתקשורת כבר בבתי־הספר. „החברה הישראלית רואה כיום בתקשורת גורם אנטי לעשיה החיובית. זוהי בעיה קשה מאד ומצערת ויש לתקן אותה" – אמר אתמול תת־אלוף דגן ל„על המשמר".

פועלי „אטמקו" בכרמיאל הכריזו סכסוך עבודה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

100 פועלי המפעל „אטמקו" בכרמיאל הכריזו אתמול על סכסוך עבודה, כי אינם יכולים, לדבריהם, לקיים משפחותיהם במשכורת ממוצעת של 450 ש"ח, לרבות שעות נוספות ועבודה בשלוש משמרות.

מועצת פועלי כרמיאל, שהכריזה על הסכסוך, שיגרה מכתב בעניין זה לממונה על יחסי־עבודה, דוד גולומב.

המפעל מעסיק 100 איש בשלוש משמרות. הוא הוקם לפני כשש שנים והשכר הממוצע של העובדים נע בין 330 ל־460 שקל נטו מדי חודש, לרבות שעות נוספות. המפעל מייצר אטמי־גומי לצינורות.

העובדים קובלים על כך, שהם עובדים בתנאי־עבודה קשים, עם אבק ופיח, אך הדבר לא בא לביטוי במשכורתם. עד לפני כשלוש שנים השתכרו עובדי המפעל על־פי תנאי עבודה של עובדי מפעל „איסאסבסט", אולם מאז נפרדו דרכיהם והחלה הרעה גדולה בתנאי עבודתם. ועד העובדים ניסה לדבר עם הנהלת המפעל, אך לא הגיע עמה לעמק השווה.

במזכירות מועצת פועלי כרמיאל טוענים, שמנכ"ל המפעל, אורי פלק, שוהה כבר חודש ימים בחו"ל ואין עם מי לדבר.

פועלי המפעל טוענים, שעם תוכנית כלכלית או בלי תוכנית כלכלית, אין אדם יכול להמשיך לעבוד בתנאים אלה עם המשכורות הנוכחיות.

בראיון ל„טריביון"

שר ההגנה הגרמני: ישראל מפתחת תותח 120 מ"מ

חברות גרמניות משתפות פעולה עם חברות ומכוני מחקר ישראליים ● משבח הטכנולוגיה הישראלית

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„נושא בניית ואספקת צוללות מגרמניה לישראל אינה אקטואלית לא עבורנו ולא עבור ישראל עד שישראל תשיג את הסכמת הקונגרס האמריקני לפרוייקט זה" אומר שר־ההגנה של מערב גרמניה ד"ר מנפרד וורנר בראיון למגזין „טריביון" המתפרסם היום בגרמניה. כזכור, ביקר שר ההגנה הגרמני לפני מספר חודשים בישראל כאורח שר הבטחון וצה"ל.

בראיון אומר וורנר: „אין זה סוד שחברות גרמניות משתפות פעולה עם חברות ומכוני מחקר ישראליים. ניתן בהחלט לחשוב על פרוייקטים צבאיים משותפים לישראל ולגרמניה, ואפשר להזכיר בעניין זה את המזל"טים ואמצעי מיגון שונים".

שיתוף פעולה הדוק

שר ההגנה הגרמני מאשר בראיון, כי קיימים צינורות קבועים להחלפת מידע בין ישראל לגרמניה על המצב הבטחוני־פוליטי בשני האזורים. „גם הישראלים מעוניינים בטכניקה האופרטיבית שלנו, ואנו בהחלט שוקלים שתוף פעולה הדוק יותר בפיתוח צבאי טכני. הישראלים מתקדמים ביותר בתחומים טכנולוגיים רבים, וביניהם תחומי הלוחמה האלקטרונית והאלקטרו־אופטיקה" — אומר וורנר.

הוא מוסיף באותו ראיון: „אני בטוח שהנסיון שאספו הישראלים במלחמותיהם (ושלמזלנו נחסכו מאתנו מאז מלחמת העולם השניה) מתבטא במצב הטכנולוגי של ישראל. יש להם מסקנות, שמהם אנו יכולים להפיק תועלת" אומר השר. הוא שיבח את פרוייקט טנק המרכבה ואת מפתחו האלוף ישראל טל.

עוד אמר, כי ישראל מפתחת לבדה תותח 120 מ"מ, ואינה נזקקת לסיוע בעניין זה.

המתלוננים נגד סוויסה הגישו עתירה לבג"צ

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

שני קצינים משירות בתי־הסוהר ופקידה לשעבר עתרו אתמול לבג"צ בדרישה להשיבם לתפקידיהם הקודמים מהם הועברו עקב התלונות שהגישו נגד גונדר רפי סויסה.

השלושה הסבירו, כי לאחר שנתקלו במהלך עבודתם בחריגות ובתקלות העירו לנציב בדרך מנומסת ומקובלת שבין מקבלי פקודות למפקדים הבכיר. אולם המקרים הלכו ורבו. והשלושה חשו שהם נותנים בשתיקתם חיפוי על מעשים חריגים. העלולים להביא להרס שירות בתי הסוהר.

רב כלאי חיים גליק סיפר, כי רפי סוויסה הממונה עליו, ביקש להחשירו וסיפר כי יש בידיו מידע ותמונות על קבלת שוחד מיני מאסירה אסיר. כאשר גליק באומרו, כי זהו שקר ויגיש תלונה נגד סוויסה אמר לו הנציב: „אל תעשה מזה עניין".

הדובר לשעבר שמעון מלכה טען כי הועבר מתפקידו ללא הצדקה. זאת מישום שחש שבשתיקתו הוא נותן חיפוי למעשים שליליים. הפקידה דרורה מישר שימשה בעבר כעוזרת פרלמנטרית לסוויסה בעת שכיהן כח"כ. היא מסרה, כי שמעה בעקיפין מרפי אלול, ראש מועצת מזכרת בתיה, שלסוויסה יש „חומר רב נגדה על הוללות מינית שהיא מנהלת בשעות העבודה ולאחריה". העותרים אמרו כי העברתם מתפקידים בוצעה משיקולים פסולים ורצון לנקום בהם על שמילאו את חובתם האזרחית.

את העתירה הגיש בשם השלושה עו"ד טרלי.

קציני שב"ס שיבחו מדיניותו הליברלית של גונדר סוויסה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

קבוצת קצינים בכירים משירות בתי־הסוהר זימנה אתמול בדחיפות מסיבת עיתונאים בירושלים, כדי לצאת להגנתו של גונדר רפי סוויסה, נציב שירות בתי הסוהר.

הקצינים הופיעו למסיבת העיתונאים בלי שניתן להם לעיין בדו"ח מבקר המשטרה בעניינו של הנציב או להגיב עליו.

הם התמקדו בתיאור מדיניותו הליברלית של גונדר סוויסה, גישתו האנושית כלפי אוכלוסיית האסירים, והמטרות החברתיות שהשיג במרוצת כהונתו.

גונדר משנה ד"ר יעקב זיגלבאום ממחלקת הרפואה בשירות אמר, כי הפרסומים הממושכים בפרשה הסבו נזק קשה למערכת כולה המורכבת מאסירים וסוהרים. ד"ר זיגלבאום ביקש לראות את המאזן הכללי על פני ציר הזמן, והדגיש את תרומתו הרבה של סוויסה.

גונדר משנה אשר כהן, מפקד כלא באר שבע צייר תמונה מעודדת של ההישגים. בהם מתברך שירות בתי הסוהר מאז כניסתו של סוויסה לתפקידו. הוא קבל כי בציבור נוצר רשום שלילי בשעה שהוכנסו שיפורים רבים, והושגה רגיעה יחסית בבתי הכלא.

רב כלאי בני פרנקבוק מכלא „תל מונד" אמר, כי באה תקופה חדשה לשירות בתי הסוהר, שלא היה דוגמתה בעבר. הסוהרים זוכים להשכלה, לנופש, ולמשמרות נוחות. והאסירים חשים שיש להם אוזן קשבת. את דברי השבח לנציב סוויסה השלים מפקד כלא רמון סגן גונדר ר. שוקרון.

הוא התריע כי „מחול השדים בעיתונות" מזיק ומקשה על מפקדי בתי הסוהר למלא את תפקידם.

„עובד ציבור שיש עליו בקורת

(סוף מעמוד ראשון)

להודות לך מקרב לב על העונג והחוויה לעבוד אתך, ולגלות עוד יותר את גדולתך כאוהב ודורש צדקך. שלך רפי סוויסה.

הקצינים התלוננו

כזכור, התלוננו שלושה קצינים שהודחו על־ידי הנציב, עוזרו האישי חיים גליק, עוזרתו, ודובר הנציבות שמעון מלכה, בפני שר המשטרה על תיפקודו של סוויסה בנציבות.

בעקבות תלונותיהם מינה השר את מבקר משרד המשטרה אברהם ארז לבדוק את תיפקודו של גונדר סוויסה. המבקר הכין דו"ח אב כרס, שעסק בריווחים בלתי אמינים, במעורבות אישית של הנציב במינויים ופרוטקציוניזם, בהתנהגות בלתי הולמת ובליקויי מינהל.

גיבוי של השר

למרות שלדברי שר המשטרה „זהו דו"ח קשה וחמור" קיבל הנציב את מלוא הגיבוי מהשר שמינה אותו לתפקידו. השר סרב לפרסם ברבים את הדו"ח וקטעים ממנו החלו לדלוף לכלי־התקשורת השונים.

לא נדבק לכסא

בראיון ל„מבט" אמש אמר הנציב הפורש, כי הוא דוגל בכך שכאשר עובד ציבור מרגיש שיש עליו ביקורת, אף אם היא לא מוצדקת, הוא אינו צריך להידבק לכסא. לדבריו, גמלה בו ההחלטה להתפטר מזה מספר ימים, וזאת בעקבות הדו"ח החד־צדדי, שחלקו נכון וחלקו לא נכון, וכתבות עליהום". אף כי לדבריו לא הדו"ח השפיע על החלטתו, אלא מי שהכין את הדו"ח. סוויסה הודיע, כי ימשיך בתפקידו בשב"ס עד אשר ימצא לו שר מחליף.

ביום ד' יהיה רפי סוויסה אורח המשדר „מוקד".

מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס מסר לכתבנו, כי מה שעשתה התקשורת לרפי סוויסה גובל ב„רצח אופי". לדעת הרב־ניצב קראוס יש חלקים בדו"ח שמצביעים על דברים הדורשים תיקון, אך מכאן ועד למצב בו הועמד הנציב – המרחק הוא רב.

שילנסקי: על בר־לב להתפטר

מוטי בסוק כותב „על המשמר": בכנסת מוסר כי, יו"ר ועדת הפנים של הכנסת, דב שילנסקי תבע אתמול את פיטוריו של שר המשטרה חיים בר־לב בעקבות התפטרות ראש השב"ס רפי סוויסה.

שמיר ישתתף בפתיחת מושב עצרת האו"ם

מאת דליה השחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר ייצא לארה"ב ביום ב' הבא. למחרת שובו מארה"ב של ראש הממשלה שמעון פרס.

שמיר ישתתף בפתיחת מושב העצרת הכללית של האו"ם בניו־יורק, וייפגש עם שרי חוץ רבים.

● ד"ר בורג הבטיח אתמול למזכ"ל המפד"ל הרב יצחק לוי, כי יתפטר מהממשלה עם שובו של רה"מ שמעון פרס מארה"ב.

תיקון טעות

שמותיהם של לוי דרור ודניאל בן נחום, מעורכי הספר „מראשית עד אחרית", הושמטו בטעות מן הכתבה שפורסמה ביום ג' על המיפגש בבית־התפוצות, לציון הופעת הספר על קורות תנועת השומר־הצעיר בליטא.

על המשמר
עתון יומי
على همشمار
جريدة يومية

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בנין השגרירות בוורשה לא תוחזק 19 שנה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הישראלים שיצאו לוורשה לפני מספר שבועות, כדי לדאוג לשיפוץ והתקנת בניין שגרירות ישראל, לקראת הפעלתה הקרובה בדרג של משרד אינטרסים, מצאו, כי הבנין לא תוחזק ב־19 השנים האחרונות, ועתה אין אפשרות להשתמש בו לפני שיפוצים יסודיים ביותר.

מערכת החשמל בבניין טעונה החלפה. כן אין בבניין הסקה מרכזית. מעריכים, כי כאשר יגיע לפולין נציג ישראל מרדכי פלצור, בעוד כ־10 ימים. יהיה עליו לשכור משרד באופן זמני, או לארגן את העבודה בתחילה בבית מלון.

בימים האחרונים הגיעה לישראל משלחת פולנית, לקראת פתיחת משרד האינטרסים של פולין בישראל, בבנק פ.ק.או. בתל־אביב.

משלחת מפ"ם ברכה את השגריר המצרי

מזכ"ל מפ"ם ח"כ גרנות וחבר המזכירות לטיף דורי, ביקרו אתמול בשגרירות מצרים בתל־אביב, והביאו את איחולי מפ"ם למוחמד בסיוני עם התמנותו לשגריר ארצו בישראל.

אלעזר גרנות ולטיף דורי הביעו תקוותם לשיפור היחסים בין שתי המדינות לאחר החתימה על שטר הבוררות בעניין טאבה.

בסיוני הודה בחמימות לנציגי מפ"ם על איחוליהם. (משית)

צלצול מהיר

פרופ' אליס שלוי, יו"ר שדולת הנשים בישראל

אשה דתית חדשה

כאשה דתית וכמנהלת בית־ספר תורני ניסויי לבנות „פלך", היית בין הראשונות, שנאבקה למתן זכויות שוות לנשים גם בעסקנות הציבורית הדתית.

נכון, ואני חושבת שהתמיכה בלאה שקריאל מוכיחה, שבחברה כזו יכולה האשה להגיע לכל תחום ולכל תפקיד בחיים הציבוריים החילוניים, לא יתכן שהיא תופלה לרעה אך ורק בתחום הדתי.

האם, באמת, כמו שטוענים חוגים דתיים, נוגדת פעילות האשה במועצה הדתית את ההלכה?

לא, המועצה הדתית היא גוף המשרת את כלל הציבור הדתי בארץ ולא רק את הציבור הדתי. מאחר והרב עוזיאל פסק עוד בתקופת הוועד הלאומי, שמותר לנשים להצביע בבחירות, אפשר ליישם את ההחלטה הזאת גם על המועצה הדתית. מה גם שהמועצה הדתית כפופה לסמכות חילונית, שהיא המועצה המקומית. כמו שלנשים יש זכות לבחור ולהבחר למועצה המקומית, מותר להן לבחור ולהבחר גם למועצה הדתית, שהיא גוף ציבורי המופקד על שירותים דתיים לכלל הציבור. יתירה מזו – אינך חייב להיות דתי כדי לפעול במועצה הדתית. וגם אם היתה לאה שקריאל חילונית ולא שומרת מצוות, היתה זכאית להבחר למועצה הדתית מעצם היותה אזרחית ישראלית.

למה אם כן נזעקו הרבנים נגד הבחירה?

מפני שכאן נפרצה גדר שהיתה סגורה בפני הנשים עד עכשיו. נראה, שהממסד הדתי איננו מסוגל לעכל מעשים מהפכניים מן הסוג הזה. כאן יש להגדיר שוב את זכות ההצבעה לנשים לכנסת, שהועמדה גם היא בסימן שאלה בטענה, שאשה היא תחת מרות אביה עד לנישואיה, ותחת מרות בעלה אחרי הנישואין – ולכן, אין לה זכות הצבעה. אלא שפסק ההלכה של הרב עוזיאל קבע, שבחברה שהיא שוות זכויות, אי־אפשר למנוע מנשים להצביע.

והרי נשים הן גם חברות כנסת.

נכון, ואלה שמתנגדים לבחירתה של לאה שקריאל מנסים להחזיר את פני הדברים חמישים שנה לאחור.

בבית־הספר שלך מתחנכות התלמידות ברוח תואם לתפישתך – האם מייצגת לאה שקריאל את האשה הדתית החדשה, הלוחמת על מעמדה בחיים הציבוריים בחיי הציבור הדתי?

נראה לי, שאם היה לה האומץ להציג את מועמדותה ולאיים בהליכה לבג"ץ, הרי שהיא בהחלט מייצגת את האשה הדתית החדשה. ויש היום יותר ויותר נשים כמוה, הלוחמות על מקומן וזכותן לביטוי עצמי דתי בחיים הציבוריים הדתיים.

אתי רונאל

מאה הרוגים בדליקה במכרה זהב בדרא"פ

יוהנסבורג. — יותר ממאה עובדים נהרגו בדליקה שפרצה אתמול במכרה־זהב בדרום אפריקה.

בעלי המכרה מסרו, כי עד כה נתגלו 13 הרוגים, אך מספר הנעדרים מגיע ל־250.

סוכנות הידיעות של דרום אפריקה ציטטה מדברי עד־ראיה, שאמר כי הוא עצמו ספר יותר מ־100 גופות.

דובר החברה בעלת מכרה הזהב מסר כי 250 הנעדרים נלכדו בעומק של 1,620 מטר. בעומק זה עובדים בדרך כלל 8,000 כורים במכרה קינרוס השוכן במרחק 100 ק"מ מזרחית ליוהנסבורג.

כל הניספים שנתגלו עד כה הם כורי זהב שחורים. 183 כורים אושפזו בבית חולים, מסר הדובר. מאלה 128 הם שחורים ו־55 לבנים.

בהודעת חברת המיכרות נאמר כי האש התת קרקעית נגרמה על ידי תאונה בשעת מלחמה.

הפעילות לכינוס

(סוף מעמוד־ראשון)

החדשה של התיאום עם מימשל רייגן בנוגע לתהליך בן שני שלבים שמטרתו להוביל למו"מ ישיר.

הם אמרו, כי מצפים מארה"ב להוביל בשבועות הקרובים את המאמץ לארגן ועדה מכינה שתגיע להסכם על התנאים המדוייקים לועידה בין־לאומית. ועדה זו תקבע את המסגרת ואת המשתתפים של הועידה הרישמית.

פקידי המימשל אומרים, שהם שוקלים כמה דרכים לכינוס ועדה מכינה. כולל שובו לאיזור של עוזר מזכיר המדינה ריצ'ארד מרפי, ואף שולץ עצמו.

האמריקנים הבטיחו לפרס. — מה שציפה לשמוע מהם — שהם ימשיכו ליטול חלק פעיל בקידום השלום. בישראל יצפו לשמוע מהאמריקנים כבר בימים הקרובים על הצעד הבא.

דובר ראש הממשלה אורי סביר אמר, כי קיימת הסכמה מלאה בין ארה"ב וישראל על תנאי כינוס הועידה הבין־לאומית ואין שום חילוקי־דיעות בעניין מעורבות הסובייטים, שיצטרכו תחילה לכונן יחסים דיפלומאטיים עם ישראל ולהקל את מצוקת היהודים.

נציגי ישראל הביעו תקווה שישראל, ירדן ומצרים, בסיועה הפעיל של ארה"ב, יהיו בעמדה להתחיל את פגישות הועדה המכינה כבר בשבועות הקרובים, אם כי לא נעשו סידורים מיוחדים לקראת זה.

ויינברגר: ירדן מעוניינת בועידה בי"ל

על פי מקורות ישראליים, אמר שר ההגנה וויינברגר לפרס כי הירדנים מעוניינים בועידה בין־לאומית בהשתתפות הסובייטים כדי לנטרל את סוריה.

בהרצאה לפני מכון לענייני המזה"ת בוואשינגטון אמר פרס אתמול כי ישראל, ירדן, מצרים ומרוקו הגיעו להסכם בסיסי על הדרכים להשגת השלום. לדבריו, „השלום הוא בטווח השגה".

לדבריו, האפשרות של כינון אוטונומיה מסויימת ברצועת עזה לפני הגדה עדיין קיימת, אולם ישראל לא תכפה אוטונומיה על תושבי עזה או הגדה.

לדבריו, צורה מסויימת של קונפדרציה בין ישראל, ירדן והפ' לשתינים בגדה וברצועה אפשרית כפתרון לטווח ארוך של הסכסוך.

לדבריו, רק ערפאת מבין המנהי־גים הערביים תומך במדינה פלש־תינית עצמאית. מצרים, ירדן ו„אפילו סוריה" מתנגדות לכך, אליבא דה־פרס.

פרס אמר, שהוא לא ביקש רישמית להפגש עם שר החוץ שברנדזה בניו־יורק בסוף השבוע. וגם אם תיערך פגישה כזאת בסופו של דבר, הוא מיחס לה חשיבות מוגבלת, מאחר והסובייטים לא שינו את תפישתם הבסיסית כלפי ישראל.

כוח הצלה

פרס ושר ההגנה האמריקני ויינברגר הסכימו אתמול לחזק את שיתוף הפעולה הישראלי־אמריקני בקשר ללוחמה בטרור הבין־לאומי.

פרס הציג לפני וויינברגר הצעות מפורטות למלחמה בטרור, כגון הקמת כח בין־לאומי. אשר יטול על עצמו משימות הצלה בעת פעולות טרור.

פרס דן בנושאים אלה גם עם שולץ, עם ראש הסי.איי.איי. ועם היועץ לבטחון לאומי פויינדקסטר. לא נודעו פרטים נוספים על הצעותיו של פרס.

אתמול נפגש פרס גם עם חברי ועדות החוץ של הסינאט ובית הנבחרים והודה להם על תמיכתם בישראל.

צרפת מציעה מיליון פראנק פרס תמורת מידע על מטמיני הפצצות

שר המשטרה הצרפתי יוצא לאלג'יריה להמשך המו"מ על „הפסקת אש" עם המחבלים

מאת ארנון ימה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. – שלטונות צרפת מבטיחים מיליון פראנק כפרס למי שיביא מידע שיאפשר גילויים ומעצרם של מטמיני הפצצות בפאריס. הפרס מיועד לפתות משתפי פעולה עם אירגון הטרור „סיעות מהפכניות חמושות לבנוניות", להסגיר את הטרוריסטים לשירותי הבטחון.

עד שעות הערב אמש לא התפוצצה הפצצה היומית. פיצוץ שארע במסעדה בצפון־פאריז, התברר כתאונה ולא כפיגוע חבלני.

שירות הבטחון הפנימי ד.ס.ט. מחפש את שני אחיו של מפקד ה„סיעות" ג'ורג' איברהים עבדאללה. העתונים מפרסמים צילומים שלהם. נתגלה כי האחים מסתובבים מזה כמה זמן בפאריס ללא הפרעה.

השירותים סבורים, כי בני משפחתו של עבדאללה וחבריו, הם מבצעי הפיצוצים.

אירגון הטרור המופעל על־ידי השרותים הסוריים ומופיע תחת שמות שונים. הודיע בביירות על „הפוגה בפצצות, כדי להניח לממשלה הצרפתית זמן למחשבה".

משערים, כי האלג'ירים השיגו הפוגה מן השרותים הסוריים. על־פי בקשת ראש הממשלה ז'אק שיראק, שערך ביקור חטוף אצל הנשיא שאדלי לשם כך. שר המשטרה יוצא היום לאלג'יריה, רשמית, לשם מה שתואר כ„הסברת האמצעים נגד הטרור", אך למעשה להמשך המשא ומתן על „הפסקת אש" עם אירגון הטרור הלבנוני־סורי.

לפי „רדיו אירופה 1", התנהל משא ומתן עם בסאם אבו שארף מ„החזית העממית" של ד"ר חבש.

ההבנה הפכה לשנאה

הממשלה מכחישה כל עיסקה בטיעון, כי שלטונות המשפט „הבלתי־תלויים" יפסקו מה לעשות בעבדאללה. שני אנשי אירגונו נדונו באיטליה ל־14 שנות מאסר על האשמות דומות המיוחסות כאן ל„בוס" שלהם – תיכנון רצח הישראלי ברסימנטוב והנספח האמריקני ריי.

הצרפתים הבהירו לשגרירים ערביים, כי כל פיצוץ מלבה רגשות נגד מדינות ערב ונגד הדיפלומטיה הפרו־ערבית של צרפת.

באווירה של מסיבות הטרור, כל ההבנה למאבק הפלשתינים הופכת לשנאה. המנהיגים הפוליטיים מכים על חטא שתמכו בטרור הפלשתיני. פוליטיקאים מטיפים לפעולות חיסול ותגמול בדמשק, שר הפנים לשעבר מישל פוניאטובסקי הציע לא לעצור עוד מחבלים אלא לחסל אותם.

ירדן מבקשת למשוך תיירים למעונות המרפא בים־המלח

רבת־עמון. — ירדן מבקשת למשוך תיירים אירופיים וערביים למעיינות מרפא ירדניים מסביב לים המלח.

ירדן מקימה עתה, במחיר כולל של 52.9 מיליון דולר, שתי מרפאות־בריאות, אחת בקירבת אזור שם ביקש המלך הורדוס להתרפא לפני כאלפיים שנה, לדעת היסטוריונים.

שני הפרוייקטים נועדו למשוך תיירים זרים וגם ירדנים, במאמץ לחסוך מטבע חוץ שהם מוציאים כיום במעיינות־מרפא אירופיים.

חברה פרטית, נאביה נאזאל, מקימה עתה את „כפר מלחה" לחופי ים המלח. מנהל הפרוייקט תאליל מסעור אומר, כי הכפר, שיהיה מאוייש בצוות מערב־גרמני, יתמחה בטיפול במחלת העור קסוריאזיס.

הוא מסר לכתב רויטר, כי סוכנות נסיעות במינכן כבר חתמה על חוזה לשלוש שנים כדי להביא 3000 תיירים בשנה מאוסטריה, שווייץ ומערב־גרמניה.

אתר־מרפא שני ושאפתני יותר מוקם עתה באזור הגבעות מזארה וזארקה, שם יש יותר מ־30 מעיינות־חמים הזורמים לים המלח.

אושר ייקור מוצרים ב־7%־16%

הירקות המוקפאים — 7%, תנורי חימום — 15%, דודי־שמש — 10%, מלח שולחן — 16%

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד המסחר והתעשייה ממשיך להשיר את המחירים במשק ולהעלות את מחיריהם של מוצרים ושירותים שונים. אתמול הודיע משרד התעשייה כי השר אריאל שרון חתם על אישור להעלות את מחיר הירקות המוקפאים ב־7 אחוזים, את תנורי החימום ב־15 אחוזים ודודי השמש ב־10 אחוזים, את מלח השולחן ב־16 אחוזים וסכו"ם ב־10 אחוזים.

המשרד גם הודיע על עלייה במחירי שמיכות, וילונות, כלי־מטה, מגבות, מפות, תחתונים, גופיות, חיתולים חזיות וגרבים בשיעור של שישה אחוזים.

לדברי דובר המשרד, העליות במחירי אושרו לאחר בדיקה קפדנית של כלכלני המשרד, ולאור העליות במחירי התשומות כמו"ל. לדברי המשרד, השפעת כל צעדי ההתייקרות נאמדת בפחות מ־2 עשיריות האחוז.

כתב בעיתון נורבגי על מצב הבדואים ו„נחקר" בשגרירות

מאת כתב „על המשמר"

יו"ר האגודה לשמירה על זכויות הבדואים, נורי אל־עוקבי, טוען כי איש שגרירות ישראל באוסלו לחץ עליו לחזור בו מדברים אמר לכתב העיתון „ארביטרדה", יורי אנדרסן.

אל־עוקבי שב לפני ימים מספר מביקור באירופה. לדבריו, הוזמן לנורבגיה על־ידי חבר מפלגת השמאל, רופא במקצועו. לשם טיפול רפואי ואת זמנו הפנוי בילה בשיחות עם אנשי שמאל ועם עיתונאים בנורבגיה.

בראיון שהעניק ל„ארביטרדה", מצוטט אל־עוקבי כמי שאומר: „רק בדואים מעטים בישראל מוכנים להתגייס וללחום נגד אחיהם הערבים. אנחנו פלשתינים־ערבים. אנחנו אזרחי ישראל על הנייר בלבד." אל־עוקבי מחה בראיון על „פינוי בדואים משטחי־אש וריכוזם ב„ריכוזים כפריים". „אחרי הפרסום", אמר אל־עוקבי „הייתי צריך לגשת לשגרירות ולקבל אישור חזרה לארץ עבור אשתי, עוותף. הקונסול, משה לוי, שטיפל בעניין, אמר לי: „תגיד לי יש כאן איזה בדואי נורי אל־עוקבי, אתה יודע מי זה?" עניתי לו שזה אני. הוא ביקש שאחכה, יצא מהחדר וחזר עם הדובר המדיני של השגרירות, מארק סופר. סופר, ביקש ממני בנימוס לשוחח אתו. שתינו קפה ואז הוא אמר: „אני עובד כאן כמה שנים, ומעולם לא קראתי כאן מאמר קשה כל־כך על ישראל". אמרתי לו שבישראל אני חוזר על אותם דברים יום יום אבל זה לא עוזר. סופר הביא תרגום אנגלי של הראיון והתחיל לחקור אותי. הוא שאל למה אמרתי ששמים אותנו ב„ריכוזים" ואמר עוד „אבל לא יורים בכם". אמרתי לו שמעולם לא טענתי שיורים בנו. הוא אמר „זה מה שמשתמע מהראיון". הסברתי לו שאני עומד מאחורי העובדות שמסרתי לעיתון והוא שאל אם אני מוכן לבוא אתו לעיתון, כדי לתת ראיון מתקן לדברים שכבר אמרתי. אמרתי לו שאני מוכן ללכת לעיתון ולספר דברים נוספים. סופר המשיך ושאל אותי אם אפגש עם עוד עיתונאים. ועניתי בחיוב. אז הוא שאל אותי: „אין לכם מספיק עיתונאים בארץ? תסבירו בארץ". בסיום דבריו אמר לי סופר, כי יגיב על אותו ראיון.

דובר משרד החוץ, אהוד גול, הקריא את מברק התגובה של מארק סופר מאוסלו. „שקר. גם הוא שביקשתי מאל־עוקבי לחזור בו מדבריו בעיתונים". מארק סופר טוען במברק כי השיחה עם אל־עוקבי היתה ביוזמתו של השני, לדברי סופר. כל שאמר לעוקבי היה שהמאמר מבוסס על עובדות לא נכונות. לטענתו, אמר אל־עוקבי כי מעולם לא אמר שהוא משתייך לאחד המיעוטים המדוכאים ביותר בעולם, וכי הבדואים נמצאים בריכוזים כפריים. סופר טוען, כי עוקבי הבטיח לו להשיב בכתב למערכת העיתון על מנת שזו תתקן את הדברים. לדברי סופר טען אל־עוקבי כי הגיע לנורבגיה לצורך טיפול רפואי, אולם רק משחזר לישראל התברר כי הוזמן לביקור על־ידי ארגון פלשתיני המתקרא „פלשתיניאן קומיטי".

לטלדור
במלאות
20 שנה
ליסודכם
אחולים
להמשך הצלחה ופיתוח
ח.מ.מ. —
חוטים מוליכים בע"מ
תל־אביב, ת.ד. 56, טל. 9220642

לטלדור
במלאות
20 שנה ליסודכם
אחולים
להמשך הצלחה
איילון אופסט בע"מ
חיפה, רח' הרצל 92
טל. 672488

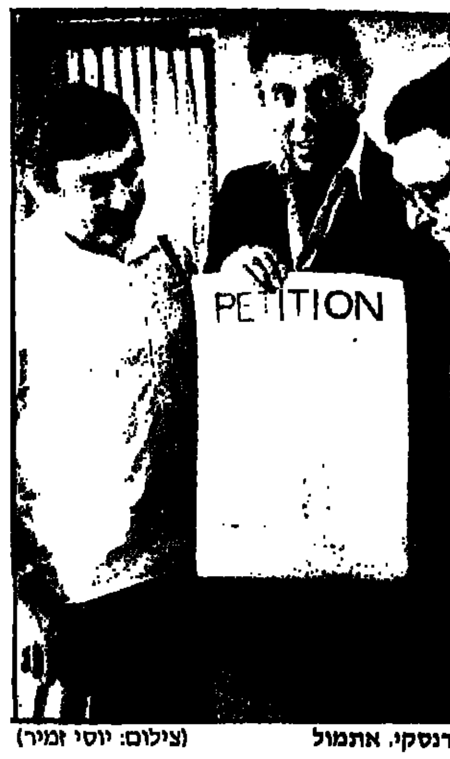

ליאוניד שצ'רנסקי, אתמול (צילום: יוסי זמיר)

ליאוניד שצ'רנסקי — ראשון החותמים על עצומה שתוגש לנשיא רייגן

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

ליאוניד שצ'רנסקי, אחיו של נתן, היה אתמול ראשון החותמים על עצומה בת מיליון חתימות, שתוגש על־ידי הקונגרס היהודי האמריקני לנשיא רייגן. החותמים יתבעו מהנשיא להעלות את עניינם של יהודי בריה"מ בשיחותיו הקרובות עם גורבצ'וב. כ־400 אלף מהם אף יפגינו בוושינגטון בעת ביקורו של הנשיא הרוסי שם — כך מסר אתמול מנכ"ל הקונגרס היהודי האמריקני, פיל באום. לשצ'רנסקי סיפר באום, כי בכל שנות המאבק לשחרורו של אחיו. ענד על ידו צמיד עם שמו של שצ'רנסקי ועכשיו הוא מחזיר להם את הצמיד. ליאוניד שצ'רנסקי התלוצץ וסיפר. כי כשאמר פעם לאחיו, נתן, כי איננו רוצה להיות אחיו של מי שהפך לסמל. ענה לו נתן, שגם הוא איננו רוצה להיות אחיו של מי שהוא אחיו של סמל...

שר החוץ התורכי לשעבר, ד"ר חיירטין ארקמן, נפגש אתמול עם נשיא המדינה, חיים הרצוג, ועם מ"מ רה"מ, שר החוץ יצחק שמיר (צילום: יוסי זמיר)

40 אלף מקומות עבודה חדשים לשנה דרושים כדי להתגבר על האבטלה

„העליה בשיעור האבטלה בחודש האחרון מדאיגה ומחמירה, וכדי להתגבר על כך, על הממשלה ליצור בכל שנה ארבעים אלף מקומות עבודה חדשים בענפי הייצור והייצוא" — תבע מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר בסיכום כנס ארצי של הנהגות ערי הפיתוח, שהתקיים אתמול (יום ג') בבית־ברל.

בכנס השתתפו ראשי ערים ורשויות מקומיות, מזכירי מועצות פועלים ואישי ציבור וביניהם: מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, יו"ר ועדת העבודה של הכנסת ח"כ אורה נמיר, ח"כ אהרון הראל וח"כ יצחק פרץ.

קיסר התריע על השאננות ההולכת ופושטת בתחום הבטחת תעסוקה לכל דורש ודחה את דברי השיטנה חסרי השחר על „העדפת דמי אבטלה במקום עבודה".

שפיגל נחקר במשטרה על נשיאת דגל אש"ף

מאת כתב „על המשמר"

משטרת ישראל זימנה אתמול לחקירה את אוהד שפיגל מרמת־גן, וגבתה ממנו עדות על שהתהלך ברחוב כשלזרועו תג, עם דגלי אש"ף וישראל.

את התלונה נגד שפיגל הגיש למשטרה לפני 9 חודשים, עו"ד אליקים העצני.

אוהד שפיגל טען אתמול, כי קיימת קביעה של עורכת־הדין צור מלשכת היועץ המשפטי לממשלה, בה נאמר כי ענידת סמל אש"ף ללא מעשה נלווה אין בה מעשה פלילי.

שפיגל אמר עוד, כי נחקר על־פי סעיף 4 לפקודת הטרור, האוסרת ענידת סמל זה. הוא פנה בתלונה לאגודה לזכויות האזרח בישראל.

חייל צד"ל נהרג בירי קטיושות; היום שביתת הזדהות עם יוניפי"ל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

חייל צד"ל נהרג אתמול בשעות הבוקר כאשר טיל קטיושה פגע באחד ממוצבי צד"ל באיזור בינת ג'בל.

כמה טילי קטיושה נורו לעבר רצועת הבטחון. כוחות צד"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי שמצפון לרצועה.

כנסים שיעיים

אתמול התקיימו בדרום-לבנון כנסים של תושבים שיעיים, שהביעו מחאה על ניסיונות הפיגוע הרבים בתקופה האחרונה נגד יחידות יוניפי"ל בדרום-לבנון. היום אמורה להתקיים שביתה שעליה הכריז מנהיג "אמל" נביה ברי, אשר תקף את הכפרים ... הפיגועים בכוחות יוניפי"ל באיזור.

בכמה אזורים בדרום-לבנון הופץ גילוי-דעת של כהנים שיעיים אשר אינם שייכים לתנועת "אמל", ובכל זאת, מתנגדים להמשך הפיגועים נגד כוחות יוניפי"ל באיזור.

פרץ: משרד הפנים בוחן הסרת גיבנת הגרעון מקו העימות

מנהל המרכז לשעת חירום בצפון מזהיר מתוצאות חמורות בישובים אם לא ימומשו המלצות הוועדה לבדיקת מצבם הפיננסי של הישובים

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

ד"ר מלי להט, מנהל המרכז לשעת-חירום בצפון-הארץ, מזהיר מתוצאות חמורות בישובים אם לא ימומשו המלצות הוועדה שעמד בראשה, תוך המשך ירי קטיושות.

עם נסיגת צה"ל מלבנון מינה ראש הממשלה, שמעון פרס, ועדה שתבדוק את מצבם של הישובים ותמליץ על דרכים לשיפור.

הוועדה המליצה לפני כמה חודשים על כמה צעדים שעיקרם תוספת עובדים סוציאליים, פסיכולוגים ואנשי חינוך בישובים בבתי-ספר ובמתנ"סים. ד"ר להט מזהיר עתה מההשלכות על מצב הישובים אם לא ימומשו ההמלצות של הוועדה, בעיקר על רקע עליית ירי קטיושות על ישובי הגליל. לדבריו, המצב הכלכלי בישובים הוא הגורם הדומיננטי העלול לגרום לנטישת הישובים כפי שהיה לפני מלחמת-לבנון כאשר המצב הבטחוני התמיר. הוא הביע תקווה שהאחראים וקובעי המדיניות יתעוררו בעקבות הירי.

שר הפנים מחסל גרעונות

שר הפנים, יצחק פרץ, שסייר אתמול ביישובי קו העימות ובכפר הדרוזי חורפיש, מסר כי משרדו הורים כספים לחיסול גרעונות בישובי קו העימות לשנת 1984. הוא הוסיף כי עתה בודקים במשרדו אפשרות לחסל גרעונות בישובים בגבול הצפון בשנה החולפת כדי "להוריד את הגיבנת לגמרי ולהתחיל חשבון ללא גיבנת העבר".

בהתייחסו לדו"ח הוועדה שבראשנה עמד ד"ר להט, ציין השר שהמלצותיה מומשו רק בחלקן. השר לפרץ הוסיף, כי עד כמה שידוע לו, יש כוונה לממש את כל ההמלצות בנושא. לדבריו, ראש הממשלה והשרים ערים לבעיות ישובי קו הצפון ומעוניינים לטפל בהן. הוא הוסיף, כי בכך אפשר לחזק את הישובים בקו העימות. השר סיפר שבביקור שערך ערב קודם-לכן באיזור בו נפלו קטיושות, נוכח לדעת שהדבר לא הרשים אף אחד "ואיש לא התפעל, כי כבר הפך להיות שיגרה".

דוד לוי: ועידה בי"ל תגביר חוסר-האמון — והיא מיותרת

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון, דוד לוי, מתנגד בחריפות לקיום ועידה בינלאומית. לדעתו, תגביר הוועידה את חוסר האמון, תרבה מבוכה והיא מיותרת לחלוטין.

דוד לוי דיבר בטכס הנחת אבן הפינה ליישוב הקהילתי החדש "גבעת אלה", שנערך אתמול בהשתתפות חברי-כנסת, ראשי מועצות ומאות אורחים. הישוב החדש, הנמצא בראשית הקמתו, ממוקם 4 ק"מ מצומת נהלל, סמוך לתמרת ותל-שומרון. הוא מתוכנן לקלוט כ-300 משפחות. בשלב הראשון ישתכנו בו 200 משפחות. גילם הממוצע של המתיישבים שנרשמו בו עומד על 30 שנה. מרביתם בעלי מקצועות חופשיים, כגון רופאים, מהנדסים ומורים.

כל מתיישב נדרש לשלם 75 אלף דולר בעבור קרקע, תשתית, מבני ציבור והוצאות ניהול שונות. משרד השיכון סולל כביש תשתית לישוב החדש ומסייע בהלוואות למתיישבים החדשים.

"סר חינה של החקלאות הישראלית בעיני הממשלה, הציבור והעתונות"

הנשיא והמנכ"ל של התאחדות האיכרים מאשימים: גם ממשלת האחדות דירדרה את החקלאות

מאת יוסף גלילי

מעמדה של החקלאות במדינה הידרדר בגלל ירידת ערכה בעיני הממשלה ובעיני דעת-הקהל והעיתונות, למרות שהיא ממשיכה את מלוא צריכת המזון לאוכלוסיה ושומרת על אדמות הלאום שלא יופקרו לגורמים זרים — קבל נשיא התאחדות האיכרים, אליהו אייזקסון.

במסיבת עיתונאים לקראת הוועידה הט"ו של התאחדות האיכרים שתיפתח בראש-פינה ב-24 בספטמבר מתחו איזקסון ומנכ"ל ההתאחדות, שלמה רייזמן, ביקורת על מדיניות ממשלת הליכוד של הממשלות הקודמות ושל ממשלת האחדות שרידרדרו, לדבריהם, את החקלאות ופגעה בריווחיותה על-ידי הכבדת נטל המס והריבית הריאלית של 60 אחוז בשנה.

במטרה להתמודד עם הקשיים ולבלום את ההידרדרות קראו הדוברים להקים "לשכת תיאום של ארגוני החקלאים, אשר חייבת לעסוק במשותף בהשגת היעדים ובשמירת זכויות החקלאי במדינת ישראל על מנת שמשקו יהיה רווחי". כדוגמה להגנה על החקלאות הביא אייזקסון את תגובת המחאה של ראש ממשלת אוסטרליה, שהודיע לנשיא רייגן כי הוא מבטל את אמנת ההגנה עם ארה"ב בגלל סיבסוד מאסיבי של חיטה הנמכרת בזול לבריה"מ ולסין ופוגע קשה בכושר התחרות של איכרי אוסטרליה.

בהתאחדות האיכרים חברים כיום 600 איש. שלמה רייזמן מסר, כי הוועידה תדון בחיזוק המוסדות הכלכליים, בחיזוק המוסר הכספי שעריין נמצא בתחילתו (הקמת בנק האיכרים) והקמת אגודה מרכזית שתאגד בתוכה את כל 120 האגודות המקומיות תוך שמירה על ייחודן ועצמאותן.

בוועידה הט"ו שתיפתח בראש פינה ישתתפו יותר מ-1000 צירים. הדיונים יתקיימו למחרת בכפר המכביה, בהשתתפות שמעון פרס כאורח-כבוד.

הקהל הרע לפילהרמונית הישראלית בניו-יורק

[illegible]

מחר — תרגיל הג"א במרחב קריית-ים, קריית-ביאליק, וקריית-חיים

מחר, יום חמישי, ה-18 בספטמבר, יהיה תרגיל הג"א במרחב הערים קריית-ים, קריית-ביאליק, וקריית-חיים. בתרגיל ישולבו כוחות משטרת-ישראל, מגן-דוד-אדום וכיבוי-אש ובמהלכו יושמעו צפירות ופיצוצים.

אם תהיה אזעקת-אמת, יושמעו צפירות עולות-ויורדות.

אחי"ב

אגודה שיתופית לשיווק תוצרת חקלאית בע"מ

חברי אחי"ב מוזמנים בזאת

לאסיפה הכללית של האגודה

אשר תתקיים ביום שלישי 23.9.1986, בשעה 10.00 לפנה"צ באולם הישיבות של מרכז תנובה תל-אביב, רח' שאול המלך 8.

סדר היום:

1. דו"ח ועד ההנהלה על מצב עסקי האגודה;
2. דו"ח ועדת הבקורת;
3. דיון במאזן האגודה ליום 30.9.1985 (תשמ"ה) ואישורו;
4. דו"ח ברית הפיקוח על המאזן;
5. בחירת רשויות האגודה;
6. אישור קבלת חברים;
7. שונות

במקרה ולא יווצר מנין חוקי - תידחה האסיפה בהתאם לתקנות האגודה.

ההנהלה

אנשים ואירועים

ארונו של סטנלי על רקע משמר כבוד של חיל-הים (צילום: יצחק אלהרר)

הכומר המתודיסטי חבר-ההגנה הובא למנוחות

הכומר המתודיסטי ג'ון גראול, שהיה חבר ההגנה ואיש צוות אוניית המעפילים אקסודוס והתמסר לפעילויות ציוניות ארוכות-שנים, הובא אתמול למנוחת-עולמים בבית-הקברות הנוצרי-אמריקני ברחוב עמק רפאים בירושלים, ומשמר כבוד של חיילי חיל-הים הישראלי ניצב ליד קברו הפתוח.

בטקס הקבורה השתתפו רבים משותפיו לפעולות הנועזות של הברחת נשק ומעפילים לישראל בשלהי מלחמת העולם השניה, בראשם היה רב-החובל אייק אהרונוביץ, מפקד "אקסודוס", שתחת פיקודו שרת הכומר גראול במשך שבעה חודשים. כן נכחו מעפילים מנוסעי האוניה ולצידם נציגי עיריית ירושלים והקונסוליה האמריקנית בבירה.

הכומר מת לפני כ-10 ימים בארה"ב בגיל 69 וגופתו הועלתה לקבורה בירושלים על-פי צוואתו.

(עתים)

דרך שפ"י — תנועת שלום חדשה תוכרז בסוף החודש

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

דר' שפ"י (שלום פלשתיני-ישראלי), תנועת שלום חדשה משותפת ליהודים ולערבים, תוכרז רשמית ב-27 בספטמבר, במרכז האמנים היהודי-ערבי בחיפה. בטקס ההכרזה יטלו חלק בהתנדבות הזמר מיקיס תיאודורקיס, להקת הברירה הטבעית, הזמרת ריקי גל, הזמרת הערבייה אמל מורקוס והשחקן מוחמד בקרי.

ד"ר חנה רחמן מחברות הוועד שיזום את הקמת התנועה החדשה, מסרה כי לתנועה מצע ברור, בו מוכרות זכויותיו של העם הפלשתיני להגדרה עצמית ולמדינה ובו קוראת התנועה לשיחות שלום ישירות בין ישראל לאש"ף על בסיס של הכרה הדדית. בתנועה החדשה חברים אישים מהמערך, ממפ"ם ומהשמאל הפוליטי כולו.

בזק הפעילה משדר רב-עוצמה לאירופה

חברת בזק הפעילה משדר רדיו רב-עוצמה שיביא את שידורי ישראל לקהילות היהודיות בצפון ובמזרח-אירופה.

המשדר הוא הגדול ביותר בגלים קצרים הפועל כיום בישראל. הוא יגדיל בבת-אחת את עוצמת שידורי ישראל לתפוצות ב-35% אחוז ויגדיל את הסיכוי לקליטה צלולה של השידורים בכל איזור הכיסוי. המשדר הוזמן וממומן על-ידי משרד התקשורת. ההשקעה מסתכמת בכ-1.5 מיליון דולר.

זו פעם ראשונה שמתקן בגודל זה הותקן על-ידי מהנדסי השידור של חברת בזק בלבד, ללא עצת היצרנים. משדרי הרדיו מאותו הספק הם הגדולים ביותר הפועלים כיום בעולם.

מתגייסים לשימור אתרי ראשית ההתיישבות

בכנס לשימור אתרים בהתיישבות העובדת, שהתקיים אמש בקיבוץ עין-שמר, קראה ח"כ עדנה סולודר לתנועות ההתיישבות, לקיבוצים ולמושבים להציל את הפרק הראשון בתולדותיהם ולהתגייס למיבצע שימור אתרים ולהשתתף באופן פעיל בסקר הארצי לאיתור אתרים ומיבנים מתקופת ראשית ההתיישבות בישובים.

בכנס שאורגן ע"י המרכז החקלאי, המועצה לשימור אתרים ותנועות ההתיישבות, השתתפו כ-150 איש, נציגי ההתיישבות העובדת ואדריכלים.

בכנס הועלו דרכים להפעלת תוכנית שימור אתרים בישובים הוותיקים כמו כינרת, נהלל, גבת ועין-צב.

(עתים)

"היום אחדות כוזבת, לפני 40 שנה עצרת פלגנים

בהיכל התרבות חגגו יוצאי אצ"ל ולח"י 40 שנה לתנועת המרי העברית, אך אין סיבה למסיבה: תקופת "המרי", בין אוקטובר 45' לספטמבר 46', היתה אחת התקופות האפלות בתולדות המאבק לעצמאות

מאת יורם נמרוד

בשבוע שעבר (7.9.1986) התכנסו יוצאי אצ"ל ולח"י בהיכל התרבות, לחגוג מלאות 40 שנה ל"תנועת המרי העברי". הנואמים הרימו על נס את האחדות הלאומית שנקשרה בין "שלוש המחתרות" — אחדות ששעתה יפה, כביכול, גם לדור זה.

פתח את הכנס שר החוץ יצחק שמיר, מוותיקי המחתרות. תחילה היה במחתרת האצ"ל נגד ה"הגנה", ואחר כך, גם מראשי המחתרת של אברהם ("יאיר") שטרן נגד האצ"ל. אנשי "הפלג" (כפי שנתכנה הלח"י כפי בגין וחבריו) ראו כאצ"ל חבורת בוגדים ומלשינים: "האירגון הלך מדחי אל דחי — הוא נעשה כלי-שרת בידי השלטונות והבולשת. מארגון לאומי לוחם הוא נהפך לכלי-עזר במלחמה נגד... יהודים ולא יהודים, וגם למלחמה בשמאל". (כחוברת "יאיר", שבט תש"ג). הרקע העובדתי להאשמות היתה הסגרת אנשי שטרן לבולשת על-ידי מפקדת האצ"ל.

הד קלוש להשתלשלות עניינים זו עלה, ככראי עקום, בדברי שמיר: "תנועת המרי לא האריכה ימים. ההבדלים היו גדולים מדי והביאו להתפרדות החבילה. אבל העם טעם את טעם האחדות, והשנאה הפנימית הוכתה מכת מוות". לדברים נכונים אלה היתה משמעות אירונית (וכיוון שהשנאה הפנימית כבר הוכתה, כאמור לעיל, אל נא יחשוד איש כי הדברים כאן נכתבים לתכלית אחרת מאשר תפארת הדיוק).

ובכן, למען הדיוק. באותו שבוע, לפני ארבעים שנה, לא הוקמה תנועת המרי אלה נתפרקה. מפני שב-5 בספטמבר 1946 התקיימה הפגישה האחרונה בין נציגי היישוב המוסמכים לבין ראשי הפורשים מהמרות הלאומית. הללו הודיעו שאינם מכירים עוד במוסדות הייצוגיים וינסו לסכל את הוראותיהם. מקץ ארבעים שנה, אומר מר ציפורי, יו"ר ברית חיילי האצ"ל ויוזם הכינוס לזכר מופת האחדות, שזו התעסקות בפרטים מפלים של עיתוי. לגוף העניין סובר מר ציפורי, שצדקו מפקדיו אז כשפרשו מתנועת המרי. הרי התנועה הציונית שפרשה ממסורת הדת נותרה כמיעוט בעם היהודי, ומוסדותיה, העולמיים והיישוביים, לא היו ייצוגיים כלל.

תנועת המרי נגד הנשיא הנבחר

אך לא פילפול יורידי בשאלת המרות כפורמט מדינה, אלא שיקול מדיני הניע את מנהיגי אצ"ל ולח"י לחידוש פעולותיהם העצמאיות, שלושה ימים לאחר הקרע עם ה"הגנה". שיקוליהם המדיניים שקופים: ראשית, כדי להטעים — כטענת ציפורי עתה — שהנהגת היישוב היא נטולת סמכות, צריך היה להפגין כוח אלים, שדי בו כדי לכפות התחשבות במבצעיו, מבית ומחוץ. (זאת מהותו של הטרור). שנית, הם התכוונו להכשיל, או להכביד על כל נכונות להידברות עם ממשלת הלייבור בבריטניה. ולכך יכלו למצוא שותפים גם במוסדות היישוב.

בעיקר, רבו סיכוייהם להתסיס ולהמריד את צעירי השורה ב"הגנה" ובפלמ"ח, המתוסכלים מפני ה"אשליות" של המנהיגות הווייצמנית. ואכן, משנסתמנה תקווה לפריצת דרך במגעים עם בריטניה, הורה נשיא ההסתדרות הציונית, חיים וייצמן, למטה ה"הגנה" למנוע את פיצוץ מלון "המלך דוד" (הפיצוץ בוצע למרות ההוראה, ב-22.7.1946); האצ"ל אמנם רצח בעיקר אנגלים — אבל חתר נגד סמכות מדינית יהודית.

המדיניות הווייצמנית, שתימרנה בין מגמות יריבות בתוך ממשלת בריטניה, נחשבה כ"אשלייה" וכ"פרו-בריטית" בעיני קלי הדעת גם בתנועה הציונית עצמה. ספק אם אפשר היה לשכנע את יריביה מבחוץ.

שממש באותם ימי קיץ של 1946, השיגה הדיפלומטיה הציונית הישגים בעלי סיכוי במשא-ומתן רב-צדדי (יהודי-ערבי-אמריקני-בריטי), כדי להגיע לפתרון מדיני מוסכם בארץ ישראל. ארוכא, ככל שהסיכוי להסכם היה ריאלי יותר, גוברת היתה התנגדותם, כיוון שפתרון מוסכם, גם זה שגובש בשלהי 1946, היה מבוסס על פשרות. ואילו לפי תורת הציונות של ז'בוטינסקי, "שקט הוא רפש".

הכרח היה לשמור מפניהם בסוד את תוכנה של הפעולה המדינית, שנקטעה עם הדחת וייצמן בדצמבר. (סוד מדיני כמוס זה לא נתגלה עד פרסום ספרו של אליהו ששון "בדרך אל השלום", ב-1978). אך הוא לא עורר את עניינם של ההיסטוריונים, שחרצו כבר מזמן את דינם על התקופה. פרשה זו נותחה בהרחבה בגליון פסח תשמ"ד של "על המשמר".

אלה היו הנסיבות כהן הציע מנחם בגין לבן-גוריון, באמצעות ראש מטה ה"הגנה", משה סנה, ברית נגד מדיניות וייצמן. זה היה גם הרקע להקמתה ופירוקה של "תנועת המרי", ונסיון האצ"ל לסחוף את ה"הגנה" למחתרת נגד הסמכות המדינית הנבחרת ביישוב ובתנועה הציונית.

מורשת מנוגדת מונעת עצרות משותפות

ה"הגנה" מעולם לא היתה מחתרת, גם אם פעלה במשך זמן קצר כארגון בלתי ליגאלי מבחינת השלטון הבריטי. מעולם היא לא גיבשה בעצמה מדיניות כלפי השלטון, והשאירה זאת למוסדות הנבחרים. זו הסיבה לכך, שהאירגונים של ותיקי ה"הגנה" והפלמ"ח מסרבים לקחת חלק באירועים מהסוג של פגישת "לוחמי שלוש המחתרות".

יוזמי אירועים אלה מבקשים להעמיד את כל נושאי הנשק העברי בתקופת המנדט על מישור אחד, ואילו את המחלוקות ביניהם כפרי קנוניות בזויות של עסקנים פוליטיים. אמנם, רק מעטים מבין הוותיקים האלה מורחים עם תפיסה זו (כשלמה להט, שרכבי הברכה שלו חרגו בהתלהבותם מגימוס המחייב לראש-עיר כארחו כנס). אף-על-פי-כן, אין הם מצליחים לעניין את הדור הצעיר בטעם הסתייגותם, והם חשים כי המיתוס הכוזב, כאילו אצ"ל ולח"י גירשו את הבריטים, פוגע בתרמיתם. יתכן שיש כאן יותר מהעדר כישרון הסברתי, ולהם עצמם, וביחוד לוותיקי הפלמ"ח — יש קושי להודות, ובוודאי לחנך, על המורשת הגלומה בשם האירגון לו השתייכו: ה"הגנה".

היטיב לבטא מורשת זו אחד ממעצביה המובהקים, ישראל גלילי: "יעודו של נשקנו הוא הגנה בלבד, והארגון נבנה על יסוד התפיסה, שאין להשיג מטרות פוליטיות על-ידי מלחמה יזומה.

האצ"ל נקט עמדה הפוכה בתכלית. וכל ימיו נמנע בגין, גם בהיותו חבר כנסת, ראש ממשלה ושר ביטחון, מלכנות את שמו של צה"ל, "צבא ההגנה לישראל". את הפילוסופיה הזו פיתח בכתביו, בתקופת "המרי". "מניחי היסוד של האצ"ל" — כתב אז להצדקת הפרישה — "לא הקימו אירגון הגנתי ולא תנועה חדשה. אלא צבא — — — וצבא שיחרור נבדל מצבא סדיר, קודם כל בפונקציה המדינית של המלחמה. — — — אין צבא השיחרור יכול ואין הוא רשאי לוותר על המחשבה הפוליטית היוצרת ועל הפעולה הפוליטית העצמאית, שמטרתה לרכוש עזרה, להגביר את המלחמה, להחיש את הנצחון".

בגין נמנע מלציין את האלטרנטיבה הסבירה ל"נצחון" אם, חלילה, יוכרע הקו המדיני על פי דרכו. כפי שהיה ידוע לו, לחבריו וליריביו: הפעולה הפוליטית העצמאית עלולה לגרום לחורבן היישוב. היו זמנים שמנהיגי הרביזיוניסטים הניחו זאת בינם לבין עצמם, כאפשרות ריאלית, שבעיקבותיה תוקם ממשלה גולה בניו-יורק. זו תכנה את הציונות מחדש, על פי העקרונות הרביזיוניסטיים. ברור, איפוא, שאם מתכוונים לחנך על מורשת ערכים סותרים אין לקיים כנסים משותפים.

"בולשביקים"

בגין, שמיר וכל המסורים להם בלב ובנפש, שהיו מוכנים בעצמם לעלות לגרדום לתפארת הגבורה היהודית, היססו עוד פחות כשהסתכנו בהקרבת רובו של היישוב, אשר מאס בדרכם (אם כי לזכותם של השניים תיזקף העובדה, שבלמו כחוקייך כוונות טרור כלפי ראשי התנועה הציונית, שצצו חדשות לבקרים בתוך אירגוניהם). אך תכלית דרכם, דרך הפרובוקציה, היתה לשסות את הבריטים ביישוב כולו, על-ידי פגיעה בהם ללא אבחנה — כדי למנוע פיתרון מדיני על-ידי חלוקה. אם תוך כדי כך "יחוסלו שרידי הבולשביזם" — כפי שמכנים היום ראשי מפלגת חירות את מפעל ההתיישבות והקואופרציה בתקופת המנדט — הם ראו בכך תועלת לעניינם.

גם לעניין זה של ה"בולשביזם" יש היבט אירוני, כאשר מדובר באצ"ל ובמפקדו בגין. "המחשב הפוליטית היוצרת" מבית-מדרשו היתה ערוכה למניעת פתרון בריטי-אמריקני מוסכם במזרח-התיכון, ושתי מעצמות היו מעוניינות כ"מחשבה" כזו: ברית-המועצות וצרפת. צרפת נתנה חסותה גם למופתי אל-חוסייני וגם לפעולות הפלגניות של האצ"ל. חוטי הקשר הכפול נמתחו ממשרדו של שר החוץ הגוליסטי, ג'ורג' בידו.

באחרונה עלה מתהום הנשייה פן נוסף של קשר הדמים. מסמכים אמריקניים סודיים, שהותר בהם עתה העיון לכל דורש, מלמדים שהביון האמריקני באותם ימים גילה התקשרות קבועה בין מפקד האצ"ל, מנחם בגין, לבין איש הק.ג.ב. במזרח התיכון, יוג'ין פודביגין, שתחנתו היתה בביירות. האמריקנים קישרו עובדות: בגין נחקר על-ידי הק.ג.ב בווילנה שנים ספורות קודם לכן, הוגלה לסיביר ושוחרר. הם הסיקו כאילו בגין עצמו הוא סוכן סובייטי, ופודביגין הוא מפעילו. הם פשוט לא הכירו את אופיו הפונדמנטליסטי של בגין, ואת התעקשותו שלא לקבל שום מרות. בגין לא היה "פראייר" של אף אחד, אך הוא לא בחל בשום אמצעי, גם לא בקשר "בולשביקי", כדי להכשיל את מוסדות היישוב.

לאור כל הדברים האלה מתברר, שתקופת "תנועת המרי", בין אוקטובר 1945 לספטמבר 1946, היתה אחת התקופות האפלות בתולדות המאבק לעצמאות, ואין שום סיבה למסיבה, כאשר מעלים את זכרה.

U.S. intelligence officials were particularly interested in the Jewish terrorist gangs that were harassing the British mandatory government, the Stern group and the Irgun. In November, 1947, the American Consul General in Jerusalem had transmitted to the State Department in Washington documents obtained from the Jewish Agency (via the British) that linked Stern and Irgun leaders to the Soviet and East European legations in Beirut. An Irgun leader by the name of Menahem Begin was said in these reports to have regularly accepted funds from Eugenie Podvigin, the Second Secretary of the Soviet legation in Beirut.[5]

קטע מתוך מסמך אמריקני חסוי, שהותר לעיון בו באחרונה, המלמד על התקשרות קבועה בין מנחם בגין, מפקד האצ"ל, לבין איש הק.ג.ב. במזרח-התיכון, יוג'ין פודביגין. בריה"מ נתנה חסות לפעולות הפלגניות של האצ"ל ובגין לא בחל בשום אמצעי, כדי להכשיל את מוסדות היישוב.

פיצוץ מלון "המלך דוד" על-ידי האצ"ל, בניגוד להוראות חיים וייצמן ● נרצחו בעיקר בריטים, אך הפיצוץ חתר תחת הסמכות המדינית היהודית

"חנינה" מהנשיא

חיים הרצוג מסכים עם מארחיו: "במגילת מאבק התקומה..." רשמה תנועת המרי פרק מזהיר אחד, קצר עד כאב, של אחדות לאומית למען מטרה משותפת"

"אני גאה להיות עמכם הערב במעמד הנכבד המציין ארבעים שנה לתנועת המרי העברית" — אמר נשיא המדינה, חיים הרצוג. "תנועת המרי" — הסכים כבוד הנשיא עם מארחיו — "איגדה לזמן מה את שלוש המחתרות: ההגנה אצ"ל ולח"י, לפעולה מתואמת נגד השלטון הזר. אכן, במגילת מאבק התקומה — — — רשמה תנועת המרי פרק מזהיר אחד, קצר עד כאב, של אחדות לאומית למען מטרה משותפת. הפרק — — הוכיח עד כמה הועילה אחדות השורות לעוצמת המאבק ויעילותו. אין טעם היום לעשות חשבון היסטורי ולהטיל אשמה, אלא רק להצטער על אותה שעה של חסד, שנתקצרה כל כך".

בנוכחותו ובדבריו הפגין הנשיא גדלות-נפש והתאפקות. נכונות לסליחה ומחילה — והן התכונות המרוממות אותו מעם. שכן, כיושבו בין מר ציפורי מאצ"ל ומר שמיר מלח"י, כוודאי שמבחינתו האישית היתה תנועת המרי בגדר סיכון בלתי מחושב. באותה תקופה היה קפטן חיים (ויויאן) הרצוג איש ה"הגנה" בשירות הצבא הבריטי, ולא במחתרת. ככל איש צבא היה בסכנת חיים כל אימת שיצא לרחוב בירושלים, עם שובו מהחזית באירופה (אותה חזית שבגין ושמיר החשיבו כשירות ל"שלטון זר"). הוא ניצל כנס מפיצוץ משרדים ומועדונים של קציני הצבא, בהם היה יוצא ובא, גם לאחר שפשט מדים — והצטרף למנגנון הקבע של המחלקה המדינית. כמקשר רשמי של מוסדות היישוב וה"הגנה" עם מפקדת הצבא הבריטי, עד היום האחרון לשהותה בארץ.

דיווחיו מירושלים של אותם ימים הם תעודה של אומץ, אחריות ומסירות לאומית, תוך סכנה מתמדת של פגיעה מצד טרוריסטים ערבים, יהודים, או בריטים מתוסכלים שהצטרפו לאחד הצדדים. בין הדיווחים הללו מצויות גם אזהרות שהעביר להנהגה הציונית, מצד מפקד הצבא, הגנרל מקמילן: אם לא תפסק ההתנכלות לצבא — יוחרב הישוב כולו.

נועם הליכותיו של הנשיא ראוי להערכה והוקרה. גם החנינה הרטרואקטיבית למסכני היישוב כהרפתקאות סרות-טעם וחסרות אחריות מובנת ברוח ימים אלה. ברם, אין זאת אומרת שמעשיהם מופת — ואדרבא, חובה לבוא עמם בחשבון היסטורי.

י.נ.

א. הקהל הוא בסדר (1946)

שיהיה זה ברור:
פה אפשר, בתורים,
לעבר, לאור-יום, ליד איש על מדרכת
ולתריק בגופו מחסנית כדורים
ולסגר את נצרת האקדח
וללכת.

וללכת מבלי הפנות ראש ובלי סב,
בלי חשש, בצורת נסיגה מסדרת,
כי הכל יפנו את הדרך ברחוב
ויותרו על אבק התערבות מיותרת.

ותיה אם אשה למומת, היא תצעק,
אבל איש לא יאמר לנקף אצבע
אפילו,
כי למדנו לשמר על דיסטנץ מדיק
אף למול הקריאה הנצחית "הצילו".

כי מבין הקהל: הנסבות הן שונות...
יש לחקר מי ומה... ואל פחז וטרח...
כן, למד הקהל לחשב חשבונות,
קצת למעלה מכפי השעור והצרך.

נתן אלתרמן

מתוך הטור השביעי, מהדורת תש"ח

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמוס אנטר

הגדרה עצמית מתחת לקליפות

עם חי וקיים זכאי להגדרה עצמית ואין ריבונות ללא טריטוריה

מאת דב בר-ניר

אימרים, שהחיים והמוות ביד הלשון. החיים — משום שנודעת חשיבות מכרעת לניסוחים ברורים ומפורשים; המוות — משום שיש מלים שהן מוליכות ועמומות פה דווקא למשתמש בהן. והשאלה היא עתה, בעקבות הפיסגה באלכסנדריה, „מי מפחד מהגדרה עצמית לפלשתינים"; מדוע סירב שמעון פרס לתת יד לנוסחת מובארק, שאמרה: „זכות ההגדרה העצמית לפלשתינים במסגרת קונפדראציה ירדנית-פלשתינית".

בישיבת ריכוז מפ"ם, לפני מספר חודשים, העלה החתום מעלה את נוסחתו של מובארק, אף כי בהקשר אחר כאשר אנשי אש"ף פנו לבית-הלבן בהצעה שארה"ב תתן ידה לנוסחת ההגדרה העצמית לפלשתינים, תמורת הסכמתם להחלטות 242 ו-338 וסלילת הדרך להרכבת משלחת ירדנית-פלשתינית, בכל מו"מ עם ישראל, תחת „מטריה" בינלאומית של חמש המעצמות הגדולות.

על מפ"ם היה להתייחס להסכם חוסיין-ערפאת שפירושו היה — לא כינון מדינה פלשתינית עצמאית ונבדלת, לא הקמת מדינה ירדנית-פלשתינית מאוחדת, תחת שרביט חוסיין — אלא שתי מדינות מחוברות זו לזו, במסגרת קונפדראציה, כך שלכבר מטעמי יוקרה הן יהוו, הלכה למעשה, מדינה אחת. אך הקריאה בנוסח זה לא נענתה בהכרעה מפלגתית מפורשת. לכאן או לכאן — וחבל. ייחודה של מפ"ם בחובתה לצעוד צעד אחד קדימה לפני המחנה כולו, לפחות לפני תנועת העבודה, בשעת רצון. הגם שפיסגת אלכסנדריה דרישה במקום, ומלכד המשאלה (שאינני מזלזל בה) כי שנת 1987 תהיה שנת חתירה לשלום, היא לא סילקה כלל את אבני-הנגף שעל דרך השלום.

■ ■ ■

מדוע נרתע שמעון פרס? מדוע הוא מסרב בעקשנות אפילו לשמוע את צליל הצרוף „הגדרה עצמית" לפלשתינים? יש טעם לדבר. משום שערפאת לא רק מהמר, הוא מספסר במונחים די מקודשים, למטרות מילכוד והונאה. כאן המקום „לקלוף" בקצרה את המושג, הנכון-המסולף הזה, של „הגדרה עצמית". נתחיל מפרס: הוא טוען שהפלשתינים הם עם ככל העמים. הוא מוסיף שהוא מכיר בקיומו של העם הזה. הוא מכתיר את דבריו באומרו כי אין הוא רוצה לשלוט על העם הזה. אבל לא שמעתי מעודי (ומכל מקום, בעידן המודרני) כי עם חי-וקיים אינו זכאי להגדרה עצמית, ואין הגדרה עצמית ללא ריבונות, ואין ריבונות ללא טריטוריה שבה מיישם עם זה את הגדרתו העצמית, ואת ריבונותו המדינית. ובכן?

אליה וקוץ בה: ערפאת, וה„אמנה הפלשתינית", אינם מסתפקים כלל בהגדרתם העצמית: הם „מגדירים" אותי ואת עמי ואת מדינתי. יתר-על-כן: הם שוללים אותי כאומה, כמדינה, כריבונות, לרבות זכותי להגדרה עצמית. זה המילכוד וזו ההונאה. הם מתנכלים מפורשות לזכות ההגדרה העצמית של היהודים וישראל, ובמסך-עשן של הגדרה עצמית הם שוללים את זכותי לחיים מדיניים — אם לא בשלב אחד, הרי „בשני שלבים". כלומר, בשלב הראשון יענו חבל סביב צוואר, ובשלב שני יתלו אותי ואת עמי, על עץ גבוה. מבחינה זאת, לא חלה תזוזה מכרעת במחנה הפלשתיני. הוא נשאר מחנה הסירוב — סירוב להכיר בי סופית, ללא „שלבים", בקיומי הממלכתי-החופשי. אילו תבע אש"ף הכרה הדדית סימולטאנית בזכות ההגדרה העצמית של שני העמים, היה הסיכסוך מגיע לקיצו — לפחות מבחינה עקרונית, וכל מה שלה נשאר תלוי ועומד (ואהיה האחרון לזלזל בכך) היה חלוקת השטח ביניהם. כאן באה ההצעה (שעוד לא שבקה חיים לכל חי), בעת ירח-הדבש בין חוסיין לאש"ף: לא מדינות ליליפוטיות ביהודה, שומרון ועזה, המפרפרת בין שתי שכנותיה ומזינה אותם בייצרי-נקם, ולא „העלמות" הפלשתינים במדינה ירדנית שכבר טעמו את טעמה, החל מן הכיבוש הירדני ועד „ספטמבר השחור", אלא צירוף חדש בין שני שותפים, יצירת מרחב פלשתיני אמיתי בין שתי גדות הירדן — וכל אלה תוך הכרה במדינת-ישראל ובזכותה לעצמאות ולחירות. אילו התעמקנו ובהסכוכת הירדנית-פלשתינית, היה המוצא ששמו „קונפדראציה ירדנית-פלשתינית" לא זר לרוחנו או להבנתו בתנאי כמובן, שמוקד ההגות היחיד שלנו אינו הקורקבן הלאומי.

■ ■ ■

דברים אלה אמורים בנימה מלאנכולית. נכון. מי ימדוד את הזמן האבוד ואת עקשנותם של מדינאים קצרי-ראות, המפנים, את גבם למהלך ההיסטוריה. פיסגת אלכסנדריה — מדוע לא התקיימה, למשל, לפני כמה שנים? אלא ברגע האחרון לפני שתים-עשרה לפני הרוטאציה וכניסת יצחק שמיר ללשכת ראש הממשלה במקום שמעון פרס? תחילה על האיש עד בלי די את עניין טאבה נטענת „פישור" — ולא „בוררות". אחר כך באו המצרים והחרדים למעמדם בעולם הערבי והפכו כל מילימטר מרובע בטאבה לבעיה קוסמית ממש, כאילו דובר לא בכמה אקרים חול שלא בגורל המדינה המצרית כולה.

עתה מכריזים על שנת 1987 כשנת החתירה לשלום כאשר שמיר-ארנס-שרון ועוד יעשו כל אלה כעפרא דארעא. מי יעלה את עיני המדינאים המצטלמים כל ועו באמצעי התקשורת. כאילו היו נביאי הזה יעמוד על כסילותם של אלה הנאחזים שגם במעין „אוטונומיה" לפלשתינים, עשרים שנה לאחר הכיבוש, כאשר שעון-החול מתרוקן והולך, ונותרו לנו, אולי, חמש שנים לעשיית שלום או ל„מלחמת-מצווה" של כל העולם המוסלמי?

מפלגת העבודה מצווה למחשבה אינטנסיבית מאוד בסוגיות הללו, מתוך הנחה שמלבד תמרונים קואליציוניים עם הליכוד קיים גם הצורך בהתוויית קו מדיני צלול לישוב ישראלי הזקוק להדרכה; קיימת גם האמת המדינית, זו המחייבת, יותר מכל שיקול פראגמאטי אחר, ולרוב כוזב.

„המופתי" הנאמן ביותר

עזר וייצמן הגיע להישגים רבים בתפקידו כשר לענייני ערבים אולם הליכוד אינו סולח לו על „בגידתו" ומאשימו בחוסר נאמנות למדינה

מאת קאסם זייד

אישיותו של השר עזר וייצמן שנויה במחלוקת. כמו כל פוליטיקאי אחר אין הוא חסין בפני טעויות ויש הטוענים כלפיו שהוא פזיז וקל דעת. אך עלילות השווא שמעלילים עליו יריביו הפוליטיים ממחנה הימין גובלות ברצח אופי.

אנשי הימין, שאינם סולחים לוייצמן על „בגידתו" בהם, מנצלים את תפקידו כשר לענייני ערבים לעשיית חשבון עימו. הם מנסים להכפיש את שמו בכינויים כמו „המופתי" „מוחמד וייצמן," ומאשימים אותו בחתירה תחת אושיות המדינה. את ההחלטה להחזיר את „שטח 9" לבעליו, שוייצמן היה אדריכלה, הם תיארו כהזמנה להקמת מדינה פלשתינית בלב הגליל.

במשך כל תקופת כהונתו כשר לענייני ערבים ניסו קניג וחבריו לנגח את וייצמן בהאשימם אותו בביזוי בית-המשפט ובעיכוב צווי הריסה שהוצאו נגד בתים ערביים שניבנו שלא כחוק. אולם וייצמן, המאמין בצדקת דרכו, אינו נרתע מגל ההסתה הפרוע ועומד מולו בנחישות מעוררת כבוד.

למרבה הצער מוכן הציבור הישראלי לקנות את ה„לוקשים" שנמכרים לו אנשי הימין ולאחרונה קראנו באחד מסקרי דעת הקהל שוייצמן הוא השר הפחות פופולרי במדינה.

בניגוד לטענות משמיציו, וייצמן איננו פחות פטריוט מכל שר אחר והוא משרת נאמנה את האינטרס הלאומי של ישראל. הוא מנסה להעניק לערביי ישראל שוויון זכויות. ובכך ליישם את קביעתו של דודו, נשיא המדינה הראשון חיים וייצמן, שאמר כי ההיסטוריה תשפוט אותנו על-פי יחסנו לערביי ישראל.

עזר וייצמן
הליכוד אינו סולח

חיזוק המתונים

סיכום ביניים של תקופת כהונתו הקצרה של עזר וייצמן כשר לענייני ערבים מראה על מאזן חיובי ביותר. אין לשפוט את וייצמן לשבט או לחסד לפי מידת ההישגים הממשיים של האזרחים הערבים, שייתכן שלא היו משמעותיים. אך זוהי אשליה לחשוב שתוך שנתיים ניתן להגיע להישגים גדולים. מה גם שוייצמן נתקל בהתנגדות קשה מצד רבים מעמיתיו בממשלה.

הישגו הגדול ביותר של וייצמן היא הרגיעה שהצליח ליצור בין האזרחים הערביים למוסדות המדינה. וייצמן שם קץ לדברי ההסתה נגד ערביי ישראל שיצאו מלשכת היועץ לענייניים ערביים. בשעות מבחן קשות עשו וייצמן ואנשי לשכתו מאמצים בלתי נלאים להפגת המתיחות בין האזרחים הערביים למוסדות המדינה. הצהרותיהם השקולות השיגו את מטרתן. הם הצליחו לגשר על הפערים ולחזק את המתונים ברחוב הערבי. דוגמה לכך ראינו ב„יום האדמה" האחרון, כאשר המתונים הכשילו את קריאתם של הקיצוניים לקיים שביתה כללית במגזר הערבי. ואין לזלזל בחשיבות ההחלטה לומר „לא" לקיצוניים ברחוב הערבי.

הירגיעה תיקצר מלמנות את כל ההישגים של לשכת השר עזר וייצמן. אך נביא כמה מהם.

צמצום הפער

מאמציו של וייצמן להביא לשויון בין הרשויות המקומיות הערביות לבין הרשויות היהודיות נשאו פרי. הוא הצליח להפגיש את נציגי הרשויות הערביות עם ראש הממשלה ושר-הפנים. וזו לא היתה פגישת נימוסין בלבד. ראש הממשלה ושר-הפנים הודו בקיפוחן של הרשויות הערביות במשך 38 שנים, וזה לא היה רק מס שפתיים. שני האישים ניסו לתקן את המעוות והתחייבו לשים קץ לקיפוח. נציגי הרשויות הערביות שנתרצו ובאו על סיפוקם הפסיקו את השביתה הכללית, שנמשכה יותר משלושה שבועות, במחאה על האפליה בתקציבים.

גם בבעיית הבניה הבלתי חוקית, שהסעירה את הציבור הערבי, היו ללשכת השר וייצמן הישגים גדולים. הוקמה ועדת מנכ"לים שטרם הגישה את מסקנותיה אולם היא תמליץ כנראה להון לפחות 95 אחוז מהבתים הבלתי חוקיים. בינתיים הורה שר-הפנים, הנמנה על מחנה הימין הניצי, לממונים על המחוזות, שלא לבצע צווי הריסה בלי ידיעתו ובלי הסכמתו.

ואחרון אחרון חביב. השר וייצמן הצליח לשכנע את ראש הממשלה, שר הבטחון ושלטונות צה"ל שיש להחזיר את שטח 9 לבעליו. אנשי הימין טענו שזהו שוחד בחירות. האם הם חושבים שוייצמן מחזיק במטה קסם שבאמצעותו הוא הצליח ל„עבור" על ראש הממשלה, שר הבטחון ושלטונות צה"ל?

בסיכומו של דבר הצליח וייצמן ליצור תשתית לשיתוף פעולה בין ערביי ישראל למוסדות המדינה ויש לחזקה ולהגבירה.

אחרי הרוטציה

תקופת כהונתו של וייצמן כשר לענייני ערבים נחשבת לתקופת הזוהר שבין המדינה ואזרחיה הערביים. זוהי בכל אופן הרגשתם של האזרחים הערביים, שיעשו הכל כדי שהישגי תקופה זו לא יירדו לטמיון. אולם נשאלת השאלה איך יתייחס הליכוד לפעולתו של וייצמן אחרי הרוטציה. האם יבטל את הישגיו במחי יד או יירד מן העץ הגבוה אליו טיפס וימשיך את דרכו של וייצמן?

את הידיעות על החלטת הליכוד למנות את משה ארנס לשר לענייני ערבים הן נכונות. יש לקוות כי לא יילך עם הראש בקיר ויוותר על משחקי היוקרה והחשבונות המפלגתיים הצרים שמאפיינים את מפלגתו.

ערביי ישראל יצטערו על החלפתו של וייצמן, אך אני מאמין שיגלו אחריות ויעניקו 100 ימי חסד לארנס. אני מקווה שגם ארנס יגלה מידה של אחריות ולא ירצה לעורר הסתייגות כלפיו, עליו לקחת בחשבון שערביי ישראל של שנות ה-80 הם צבור המוגני מלוכד ועתיר נסיון במאבקים למען זכויותיו ולא ייתן בשום אופן להחזיר את הגלגל לאחור ולבטל את הישגיו.

הפשרה והחרב המתהפכת

נציגי בריה"מ, ארה"ב, מצרים, ירדן וישראל באו אל שולחן הדיונים. המחבלים השתוללו בחוץ בפיגועי טרור. ראינו את הסרט הזה כבר. ז'נבה, דצמבר 1973

מאת חיים מרגלית

„להתקדם בשלבים, כאשר המטרה היא הסכם שלום מלא" — הצהיר אבא אבן בהיותו שר החוץ, בוועידת שלום בינלאומית שהתקיימה בז'נבה בדצמבר 1973, כמעט לפני 13 שנה.

באותה ועידה היה השושבין הראשי מזכיר המדינה, הנרי קיסינג'ר, והשתתפו בה נציגי בריה"מ, וכראשם אנדריי גרומיקו, כשר החוץ; איסמעיל פהמי, שר החוץ של מצרים ושר החוץ של ירדן, זייד אל-ריפאעי. המארח של הוועידה היה קורט ואלדהיים, מזכ"ל האו"ם באותה עת. בישיבת הפתיחה החגיגית של ועידת השלום למזרח-התיכון טרחו כולם להזכיר שזו הוועידה הראשונה בקנה-מידה מלא, שנערכה בין ישראל לבין שכנותיה לאחר 25 שנה.

ועידת ז'נבה התקיימה ב„אולם המועצה" בארמון האומות, מקום מושבו של חבר-הלאומים שהתחסל עם פרוץ מלחמת-העולם השניה. בישיבת הפתיחה החגיגית קרא קיסינג'ר למו"מ ריאליסטי בין הצדדים. עמי האיזור, שיצטרכו „לחיות עם התוצאות". גרומיקו הכריז כי „לכל עמי המזרח-התיכון הזכות לחיות בשלום ובבטחון, וברית-המועצות מוכנה להשתתף במתן ערובות. גרומיקו הדגיש, כי בריה"מ אינה רוחשת איבה למדינת ישראל. איסמעיל פהמי, שר החוץ המצרי, הצהיר כי משלחת מצרים באה מתוך נכונות לבניין השלום במזרח-התיכון. זייד אל-ריפאעי דרש להחזיר את ירושלים המזרחית לירדן. הוא הוסיף כי תחת שלטון ירדן יהיו המקומות הקדושים פתוחים לבני כל הדתות.

אבן אמר, כי חוזי השלום שיש לשאת ולתת עליהם בין ישראל ושכנותיה הערביות חייבים לכלול ביטול לאורך ימים של כל צורות מעשי האיבה. גבולות העתיד לא יהיו חזרה לגבולות שביתת-הנשק הישנים שהתקיימו עד מלחמת ששת הימים ב-1967. ותמורת זאת מסכימה ישראל לפשרה טריטוריאלית. „ישראל מקווה", הוא אמר, „שהשיחות עם ירדן יביאו לכלל ביטוי את הזהות הספציפית של הערבים הפלשתינים והירדנים". (בראי, כדאי לקורא כרזמננו לשים לב לדברי אבא אבן על „הזהות הספציפית של הערבים הפלשתינים והירדנים. אבן היה שר החוץ בממשלת גולדה מאיר, שפסקה כדרכה קודש: „אין ערבים פלשתינים", כמו שפסקה על „הפנתרים השחורים" — „לא חמודים").

בהתייחסו לירושלים, הציע אבן ערבות בינלאומית למקומות הקדושים.

הוועידה הוחרמה על-ידי הסורים. באש"ף היתה התרדצות גדולה. „המתונים", ובראשם יאסר ערפאת, תמכו בהליכה לוועידה. „הסירובניקים" התנגדו. ואש"ף לא בא. בסופה של הוועידה התנהלו שיחות בין ועדות צבאיות של ישראל ומצרים, שהביאו להסגת כוחות ולהפרדה ביניהם לאחר מלחמת יום כיפור.

ב-17 בדצמבר, ימים מספר לפני פתיחת הוועידה, ערכה קבוצת פורשים מאש"ף (שלדברי אמנון קפליוק, או הפתק לענייני ערבים של „על המשמר", נתמכה על-ידי קדאפי) התקפה רצחנית בנמל האוויר של רומא, פיומצ'ינו, על מטוס „פאן-אם". באותה התקפה נרצחו 31 נוסעים ונפצעו 18. הטרוריסטים השתלטו לאחר אותה התקפה על מטוס גרמני של חברת לופטהאנזה והכריחו את הטייס להטיס מרומא לאתונה. בהניה רצחו עוד שלושה בני-ערובה והכריחו את הטייס להביאם לכוויית. שם שחררו את בני-הערובה, שרפו את המטוס, ונמסרו לאחר זמן לידי אש"ף.

בסוף דצמבר 1973 התקיימו בחירות לכנסת השמינית. באחת הכרזות של המערך מאותם ימים נכתב: „גח"ל איננה רוצה במלחמה — אבל היא עלולה להביא אותה; „אתה אינך רוצה בגח"ל, אבל בהצבעת מחאה אתה עלול להעלות אותה". הצבעת המחאה גרחתה לבחירות שהתקיימו במאי 1977, כשהליכוד עלה לשלטון, את המלחמה בלבנון פתח הליכוד ב-6 ביוני 1982.

עתה יש תקוות חדשות, אולי הפעם יקרה מה שלא קרה בדצמבר 1973, שלום בינינו לבין ירדן, ואולי גם מדינות אחרות. נחיה ונראה. מה שלא השתנה, הוא המחבלים שפעלו בקאראצ'י ובאיסטנבול.

מה לעשות עם הגדה?

הדו"חות התקופתיים המאיימים של ד"ר מירון בנבנישתי על המצב בשטחים המוחזקים, על הסיפוח הזוחל, על כך שכבר עברנו את נקודת אי-החזרה — הצמיחו באחרונה, וגם אם לא כתשובה ישירה, שתי הצעות של שרים בקשר להחלת אוטונומיה חד-צדדית.

יעקב צור וגד יעקבי, כל אחד בנפרד, בהפרש של כשבוע, יצאו עם תוכניות שהקווים המשותפים בהן הם אלה: שניהם הציעו בעצם החלת אוטונומיה חד-צדדית בשטחים המוחזקים. אך שניהם נמנעו מלקרוא לכך אוטונומיה. צור דיבר על „פקרונות למדינות ישראלית ביו"ש וחבל עזה" ואילו יעקבי דיבר על „הסדר ביניים חד-צדדי" באותם מקומות. אולי למילה אוטונומיה יש קונוטציה לא סימפאטית, מבחינת הערבים שעליהם היא צריכה לחול, ואולי על המילה „אוטונומיה" יש הסימן המסחרי של משה דיין ובאופן טבעי אף פוליטיקאי אינו אוהב שיגידו עליו, שהוא „כמו" פוליטיקאי אחר.

עוד משותף לצור ויעקבי הוא ההכרה, שהסדר בין ישראל ובין משלחת ירדנית-פלשתינית אינו נראה לעין ולכן יש לפעול מבלי לחכות לפתרון מדיני שאולי יבוא ואולי (כנראה) לא. לצור מציקה במיוחד השפעת המצב הנוכחי על דמותנו המוסרית ואילו יעקבי חרד לרוב היהודי בישראל נוכח הריבוי הטבעי הערבי, המשיג אותו כבר היום.

שניהם מתנים את ביצוע תוכניותיהם בהפסקת ההתנחלות בשטחים פרט לאיזורי „תוכנית אלון". צור מפרט שורה של צעדים חד-צדדיים שיש לנקוט בהם, מבלי לקבוע לוח זמנים. יעקבי אומר, כי תוך שנה מעת החלת התוכנית שלו יוחלפו כל העובדים הישראליים בשטחים בעובדים מקומיים. לפי נתונים שלו יש היום בגדה ובעזה 17,500 עובדי מדינה, מתוכם 400 ישראלים. גם צור וגם יעקבי הגישו את תוכניותיהם למזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם ובשלב כלשהו בעתיד תתן עליהן מפלגת העבודה את דעתה.

בינתיים יצא, לפני ימים אחדים, מחקר חדש באותו עניין, מחקרו של תת-אלוף (מיל.) אריה שלו „אוטונומיה חד-צדדית ביהודה ושומרון: האופציות שבידי ישראל", במסגרת המרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת תל-אביב. מחקר זה, המכיל שפע של נתונים על המעורבות הישראלית בגדה המערבית ובעזה היום, בוחן שתי אופציות: א. אילוץ התושבים להפעיל מינהל עצמי על-ידי כך שהמינהל האזרחי הישראלי יפסיק לתפקד מרצונו. מהלך זה הוא למעשה החלת אוטונומיה באופן חד-צדדי. ב. הרחבה הדרגתית וזהירה של סמכויות התושבים, בהסכמתם, ועד כמה שניתן בשיתוף פעולה עם ירדן.

לאחר בחינת היתרונות והחסרונות של כל אופציה מגיע המחבר למסקנה, כי בשלב הנוכחי עדיפה הרחבה הדרגתית וזהירה של סמכויות התושבים על-פני החלת אוטונומיה חד-צדדית. הוא רואה את הפעלת האוטונומיה החד-צדדית כדרך פעולה רצויה לשלב ב'. הוא אומר, עם זאת, כי כל אחת משתי האפשרויות אינה פותרת את מקור החיכוך העיקרי בין ישראל והשטחים והוא הבעיה המדינית והבטחונית. אם לאוטונומיה החד-צדדית יכולה להיות „משמעות מדינית מסויימת", הרי להרחבה ההדרגתית של הסמכויות אין משמעות מיידית כלל ומשמעותה היא מינהלית בלבד.

כדאי לזכור זאת בעת ההתייחסות למיסמך, כדי לא לתת בו יותר ממה שיש בו: הצעה לדרך פרגמטית ונוחה לישראל להמשיך לשלוט בשטחים, שגם עשויה בעתיד רחוק יותר לקרב אותה למציאת הסדר עם ירדן והפלשתינים ובלי אש"ף.

למה לא אוטונומיה חד-צדדית?

המושג „אוטונומיה", כותב אריה שלו, הפך אצל הערבים למוקצה מחמת מיאוס. לפיכך, על מנת ליצור תנאים שיקנו סיכוי להצלחה של כל דרך-פעולה שישראל תבחר בה, „אסור שהיא תישא את השם אוטונומיה, ואף דרוש כי לא יוצהר עליה דבר באופן רשמי או חצי רשמי. הצעדים המעשיים המתבצעים בשטח צריכים להתקבל כמהלך מינהלי, ולא מדיני".

תושבי השטחים, הוא כותב עוד, לא יתנו הסכמתם, לא באופן רשמי ולא באופן מעשי, לשום פתרון מדיני שלא יתקבל על-ידי אש"ף או ירדן. לכן, אם ישראל רוצה להחליש את השפעת אש"ף, עליה להיות מעוניינת בהגברת מעורבות ירדן, תוך הבאה בחשבון, שהגברת המעורבות הירדנית פירושה צמצום אפשרויות הפעולה של ישראל.

אולם בשלב זה לא ניתן להגיע להסכמה עם מנהיגים מקומיים או עם ירדן על העברת מרבית סמכויות המינהל האזרחי לידי התושבים, נותרת, איפוא, האפשרות של הפעלת אוטונומיה חד-צדדית על-ידי הפסקת הפעילות של המינהל האזרחי. כך יוכרחו התושבים המקומיים להתארגן ולקחת את האחריות לידיהם.

אם ישראל תנקוט בדרך זו, כותב שלו, הדבר אולי יכריח את תושבי הגדה לארגן מנהיגות חלופית לאש"ף, אבל אולי לא. לפחות כל-זמן שירדן לא תצליח ליצור לעצמה מעמד משמעותי בגדה, תהיה הצלחת המהלך תלויה בעמדת אש"ף. להערכת אישי ציבור בגדה המערבית שעמהם שוחח שלו, ידחה אש"ף בתוקף מהלך ישראלי כזה ויפעל להכשיל אותו. אך גם אם יסכים אש"ף להקמת אוטונומיה מקומית, או לפחות לא יתנגד לה — גם אז צפוייה סכנה שיתפתח מאבק בין פלגים יריבים בגדה על עמדות כוח ותוצאתו האפשרית - מסירת השלטון בידי אש"ף או בידי חוגים קיצוניים קרובים לאש"ף, והפיכת האוטונומיה ל„מדינה בדרך" של אש"ף.

הדרך שהמחבר ממליץ עליה, לפיכך, היא זו: העברה איטית מאוד של סמכויות המינהל האזרחי לידי התושבים, לאורך כמה שנים, בשני אפיקים: המימשל המוניציפלי והתחום הכלכלי. האיטיות וההדרגתיות, הוא מאמין, ימנעו התנגדות מצד אישים בגדה לקבל על עצמם סמכויות נוספות, אך כדי להבטיח שלא תקום תנועת התנגדות למגמת העברת הסמכויות, כותב אריה שלו, יהיה הכרח לצמצם את הפרסום למעשי ישראל ומנהיגים פוליטיים יצטרכו להימנע מהצהרות — דבר שהוא מטיל ספק באפשרותו. הוא ער לכך, שאם תהליך העברת הסמכויות ההדרגתי ייעשה בגלוי, „יהיה הרבה יותר קשה למקומיים לשתף פעולה עם מה שיצטייר בעיניהם כפתרון פוליטי המיועד לשתק את הבעיה הפלשתינית".

אכן, השאלה היא אם זה רק יצטייר בעיניהם או זוהי באמת מטרת הפתרון שמציע שלו. דרך זו, של העברת סמכויות הדרגתית, אמנם תאפשר לישראל, כפי שהוא כותב, לשלוט בתהליך, להאט אותו או להאיצו לפי ההתפתחות, וגם תאפשר לירדן להשתלב בקלות רבה יותר בשטחים. אך כפי שהוא כותב עוד, „הסיכויים שדרך פעולה זו תיבחר על-ידי ממשלת אחדות לאומית בישראל גבוהים בהרבה" מסיכויי האוטונומיה החד-צדדית. כלומר, זוהי דרך חסרת-סיכונים, שבדיוק מאותם טעמים שהליכוד יוכל לחיות אתה, אנו צריכים לשאול מה התועלת בה. למעשה, הצעת שלו היא מה שאנו עושים היום בשטחים, ועל רקע מה שאנו עושים (או לא עושים, או עושים פחות מדי), כמו צור ויעקבי וכמעט קראו „גוואלד".

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

ד"ר אוסאמה אל באז

שתיקה פי 5

חברי פמליית ראש הממשלה למצרים הכירו, רובם, את יועצו המדיני של הנשיא מובאראק, ד"ר אוסאמה אל באז, ממגעי העבר. ובכל-זאת הוא הפתיע אותם בהתנהגותו. הם אמרו עליו, שפרט לדעותיו הקיצוניות, התנהגותו היתה גסת רוח ו בלתי נסבלת.

דיפלומט אחד שנשאל עליו, ביקש קודם-כל שנסגור את המיקרופונים, ולאחר מכן פלט: „כל מה שאתם מבינים מן השתיקה שלי, תכפילו פי חמישה". משתתף אחר בשיחות סיפר, שבדיונים ביום ה' בלילה הגיש לו מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי טיוטת הצעה. ד"ר אל באז עיין בה, זרק אותה על השולחן וקרא: „זה מגוחך!" ויצא את הדלת בטריקה.

הטלפון נו רינג

הגל, אם אינני טועה, אמר, שהשווייצרים תרמו לעולם את שעון הקוקיה, וברצוני להוסיף בפאראפראזה, שהמצרים תרמו לעולם, לבד מתרבות מצרים העתיקה כמובן, את מיץ המאנגו. המיץ שהם יודעים לעשות, המשווק בפחיות של 170 גרם ועכשיו גם בשקיות של 210 גרם, תוצרת בית-החרושת „ארפינה". משתווה אולי רק לנקטר, משקה האלים, שאותו טרם טעמתי. יש אומרים דברים ויזמים על מיץ הגויאבה שהם מייצרים. עניין של טעם. מצדי, גביע מיץ מאנגו בקוביות קרח, רגליים על השולחן, סדרה טפשית בטלוויזיה ולא צריך יותר.

עד כאן על הדברים הטובים. ביקור הפיסגה של ראש הממשלה שמעון פרס במצרים, שנערך לאחר כחמש שנים של „שלום קר" והוכן תוך התראה קצרה מאוד, עמד בסימן של שלומיאליות ואוזלת יד, לפחות מבחינת הסידורים לעיתונאים. זה החל בג'אנאקליס, שדה-התעופה הסמוך לאלכסנדריה בו המתינו העתונאים במשך שעה וחצי על מטוס „ארקיע" שהביא אותם, כי בשדה לא נמצאו מדרגות מתאימות, או כבש מטוס. היה אפשר לרדת אחרי שכבש המטוס הובא במטוס „הרקולס" משדה-התעופה של קהיר.

זה נמשך כאי-בהירויות לגבי פרטי השהייה הטכניים, והגיע אל שיאו במה שהיה תמיד צואר הבקבוק במגישות הפיסגה ובפגישות הרשמיות והאחרות במצרים: הטלפונים. עזר וייצמן שיבח מאוד את השיפור שחל באחרונה במערכת הטלפונים המצרית ואף אמר, בהתפעלות, שיש היום קשר ישיר בין אלכסנדריה וקהיר. אני מניחה שזה נכון, אבל פחות מרשים כשאני משחזרת את הויא דולורוזה שעברתי ביום ה' בלילה עד שהצלחתי להעביר בטלפון את החומר שלי ממלון „פלאזה" באלכסנדריה למערכת „על המשמר" בתל-אביב.

במלון „סן סטפנו", אותו מלון ישן ורעוע, שבעבר היינו אנשים לגור בו מפני שמשלחת ישראל החרימה את מלון „פלשתין" — היחיד שהיה אז ברמה של חמישה כוכבים — בגלל שמו, הוקם הפעם מרכז התקשורת. אותנו שיכנו בסמוך, במלון „פלאזה", שניים עד ארבעה בחדר, אבל לפחות לא היינו מפוצלים במספר בתי-מלון, מה שהקל על ההתארגנות הלוגיסטית. כבר במטוס הכנו רשימה של מי-עם-מי בחדרים, אבל הכל החל מחדש כבואנו למלון. מיוזעים, עצבניים, אחרי לילה ללא שינה ושעה וחצי המתנה במטוס ועוד שעה וחצי נסיעה לאלכסנדריה, ישבנו וחיכינו. הרשימות עם מספרי החדרים והמפתחות החלו להגיע לאט, טיפין טיפין כמו עינוי סיני. הספקנו להניח את המיטען בחדרים ולעלות מיד על ההסעה לארמון ראס איטין, כדי לחכות לנחיתת ראש הממשלה ופמלייתו.

לפנות-ערב הגעתי אל מרכז התקשורת, כדי לדווח. מצאתי את סדרי ההעברה הבאים: אי-אפשר לצלצל לארץ „קולקט", כלומר על-חשבון מקבל השיחה („למה" — „אי-אפשר"), אלא יש לשלם עבור כל שיחה במזומנים או באמצעות כרטיס אשראי מיוחד לתקשורת בין-לאומית. למותר לציין, שלא היה ברשותי חופן דולרים לשיחות בקו אלכסנדריה-תל-אביב (עמיתי שילמו 100, 200 דולר ויותר רק על טלפונים, ובאחד המקרים חוייב עתונאי ב-450 דולר והחליף צבעים עד שעלה בידו לשכנע את אנשי המלון — בטעותם), וגם לא כרטיס אשראי בין-לאומי מיוחד. כרטיס אשראי רגיל מסוג „ויזה" או „יורוקרד", הם לא קיבלו — לא לפני שהעבירו את כרטיס האשראי שלי מיד ליד במשך כמחצית השעה.

הזמנתי שיחה למערכת ומסרתי את הטלפונים שבהם אפשר להתקשר אתי במלון ובמרכז התקשורת. בקשתי שיתקשרו אלי למלון בשעה מסויימת. חכיתי בשעה היעודה וכמו שאומרים בעברית יפה, אשר יגורתי בא. חצי שעה אחרי הזמן שקבענו, נאלצתי לעזוב את המלון ולצאת לתדרוך במרכז התקשורת. אם ניסו להשיג אותי שם, לא יכלו, כי הטלפונים היו תפוסים רוב הזמן בשיחות יוצאות. יועץ ראש הממשלה אורי סביר נתן את תדרוכו ולאחר מכן אסף את הישראלים לנסיעה לארמון ראס איטין, לפגישה לילית עם ראש הממשלה. אני — עוד לא העברתי מילה לעתון והשעה כבר קרוב ל-10 בלילה.

עמדתי בדילמה: להשאר כדי להכתיב לארץ מן הארמון ובמקרה הגרוע ביותר — לעזוב את הארמון מיד (חצי שעה נסיעה בכל כיוון כשאין פקקים), בלי הפגישה, ולהכתיב מן המלון; נסעתי.

גם במלון ראס איטין המתינו לשיחה עם הארץ זה שעה וחצי, את החדר שבו ישב סמנכ"ל משרד ראש הממשלה אריה שומר וחייג לא יכולתי לאתר במבוך המרווח של הארמון המפואר. עוטה השטיחים, השיש ונברשות הבדולח. עזבתי את הארמון, כמו לא ישועך מצאתי בכניסה מכונית שנסעה למלון, הגעתי לחדרי והזמנתי שיחה דחופה לארץ. בשעה 11.30 צלצל הטלפון. זו לא היתה השיחה שהזמנתי „דחוף". זו היתה המערכת בתל-אביב, שסוף סוף השיגה אותי, אחרי ארבע שעות..

זכורים לי עשרת הימים של ביקורי הראשון במצרים, שניראו לי כחלום. זה היה בקהיר, חדרי במלון „שפרד" פנה אל הנילוס, שריתק אותי במימיו הכסופים הקסומים, לא הייתי תחת לחץ של זמן ושעת-אפס לדיווח (פרט ליומיים הראשונים), יכולתי לשוטט ברחובות, להפקיר עצמי לתגליות ולהווכח בנחמדותם הבלתי-רגילה של המצרים. ישראלית או לא, הם היו מסבירי פנים, אנשים טובים, מנומסים, בלי עצבים, בלי טיפת קשיחות. כן, גם אז היה צריך להזהר מן הבירוקרטיה.

הפעם היה המגע שלי כמעט רק עם הבירוקרטיה, במובנה הרחב. אנשי בטחון, צבא ומשטרה, פקידים, אנשי מרכז התקשורת. זוהי הזווית הגרועה ביותר כדי להסתכל ממנה על מצרים. היא גרועה ביום רגיל, היא כפולה ומכופלת בביקור פיסגה שלא היה די זמן להכין אותו.

אחד הכתבים האמריקניים, שלא היו מילים בפיו כדי לגנות את סדרי הסיקור לתקשורת, נזכר בנוסטלגיה בביקור סגן נשיא ארה"ב בוש במצרים. האמריקנים, אמר בקול אוהד, לא נתנו למצרים לנגוע בכלום. הכל דפק כמו שעון, היה סדר, המצלמות עמדו בזויות נכונות ויכלו לצלם בנחת, הניירות הקשורים בשיחות שוכפלו וחולקו וכו' וכו'.

אצלנו זה לא הסתדר כך משני טעמים. האחד, בגלל זמן ההכנה המועט. השני, מפני שדווקא אנו, הישראלים, חייבים להזהר בכבוד המצרים וכך אנו אמנם נוהגים. האמריקנים מצפצפים על רגשי לבם וכבודם העצמי של מארחיהם כשמדובר בהבטחת שלומה של אישיות אמריקנית רמת-מעלה.

לכן, אני מניחה, היו סדרי הטלפון, הלקוחים מראשית המאה, במרכז התקשורת; לכן היה הארגון העלוב, הבלתי-מכובד והבלתי-נוח לעבודה. במסיבת העתונאים המסיימת בארמון ראס איטין, לכן ארך תהליך סילוק החשבון במלון כשלוש-ורבעי שעה; לכן היינו צריכים לחכות, שוב בג'אנאקליס, „מסיבות בטחון" אמרו, כשעה וחצי עד שעלינו למטוס ביום ו'.

הרפתקה מזרח-תיכונית

[illegible]

רשות הקורא

הסולידריות שנעלמה

בידיעה שנמסר בצלאל עמיקם, על „הפגנה נגד מיופה הכוח של צ'ילה", נפלו אי-דיוקים רבים.

ראשית כל חייבים לדייק ולציין שההפגנה לא היתה של מפ"ם, אלא של „הוועד הישראלי לסולידריות עם העם הצ'יליאני", אשר מאגד בתוכו חברים המשתייכים ל-7 מפלגות וארגוני שמאל ישראליים, ביניהם מפ"ם. אותו ועד מארגן מדי שנה הפגנה מול שגרירות צ'ילה. זה כעשר שנים.

לגבי ההפגנה עצמה, רוב רובם של המשתתפים היו חברים של כל המפלגות השמאל ומיעוטם חברים במפ"ם או באומץ. רוב המפגינים היו ישראלים ולא „עולים דרום אמריקניים" או „עולים חדשים" כפי שנכתב ב„על המשמר".

לפני ההפגנה הזו ולקראת ההפגנה הגדולה, שתהיה ב-11 בספטמבר (יום השנה ה-13 לחונטה הצבאית הצ'יליאנית) סוכם בין כל גורמי הוועד (וכולל נציגי מפ"ם) ששום ארגון או מפלגה לא יניפו דגלים או סיסמאות נפרדים, אלא רק סיסמאות מוסכמות וכולן חתומות על ידי ה„ועד הישראלי לסולידריות עם העם הצ'יליאני". אני תקווה שהסכם זה יקויים על-ידי מפ"ם (או ארגונים הקשורים עימה, כגון אומץ) וזאת על מנת לשמור את אחדות השורות בין חברי הוועד.

סוף כל סוף והו מחזה נדיר, חברים ב-7 ארגונים ומפלגות שמאל בישראל מפגינים ביחד ומוכנים לוותר על דברים משניים, על-מנת למחות במשותף נגד הדקטאטורה הצ'ילאנית, המקבלת תמיכה נרחבת מצד ממשלת ישראל.

אשר ווירי, תל-אביב

תשובת בצלאל עמיקם:

להפגנה נגד מיופה הכוח של צ'ילה הגעתי על-פי הזמנת ארגון אומץ-מפ"ם. עם בואי למקום היו שם סטודנטים שמטפחות מכסות פניהם, ושני צעירים שמכרו עיתון של שס"י.

לשאלותי סיפרו לי המפגינים על הרקע וכתשובה לשאלה על זהותם ציינו כי הם מאומץ, וכך דיווחתי. דיווח דומה (בלי ציון הוועד לסולידריות וכו'...) הופיע בעיתונים אחרים.

זכייה בבוררות תמוטט השלום

מובארק נתן את מלת הכבוד שלו לעם המצרי, שמצרים לא תוותר לעולם על טאבה. חוששני שהלהיטות של ישראל לפתור את הבעיה כדי לבסס את השלום תביא להתמוטטותו במקרה שמצרים תפסיד בבוררות.

מובארק והעם המצרי לא יוכלו לבלוע את הצפרדע והתוצאה תהיה התמוטטות השלום בין שתי הארצות.

רפאל תמוז, חיפה

גימלאים זקופי קומה

יש לברך את ממשלת ישראל ואת ההסתדרות הכללית של העובדים על שיתוף הפעולה ביניהן, לטובת צבור הגימלאים, שהוליד את „ההסכם הקיבוצי" שנחתם ב-21 לאוגוסט 1986.

שנים רבות של אזלת יד, קיפוח, והתמרמרות על שחיקת שכרם, הביאה הפעם את הממשלה להתייחסות רצינית ועניינית לבעיות השכר של הפנסיונרים.

נראה בעליל שההסכם הקיבוצי האחרון מבשר על שינוי דרך וגישה חדשה במגמה לתקן עיוותי שכר לגימלאים. אך יחד עם זאת צריך לזכור, שקידום הגימלאים בדרגה אחת הוא קומץ דל, שאינו משביע את הארי. לצערנו, רבבות משפחות של פנסיונרים נמצאות עדיין מתחת לקו העוני ויש לעשות עוד הרבה לתקון מצבם.

אני קורא לציבור הגימלאים להתלכד סביב „הסתדרות הגימלאים" ולחזק את כוחה, כדי שתצליח לממש תביעות נוספות ובוועדות בעת הדיון בהסכם הקיבוצי הקרוב, שיתחיל במארס 1987.

על הממשלה, ראשי ההסתדרות והפוליטיקאים בכנסת לדעת, שעכשיו קם דור חדש של גימלאים, שיידע לטפל ולשפר את מצבם הכלכלי של רבבות משפחות החיות מתחת לקו העוני. קם דור של גימלאים שירדבן ויפעל להקמת „בתי אבות" חדישים בערים ובמושבות. קם דור חדש, שיודע להיאבק בקומה זקופה על זכויותיו ויתבע את המגיע לו בזכות ולא בחסד, וכל זה יבוא לידי ביטוי בבחירות לכנסת הבאה.

מרדכי אופיר, ירושלים

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

מחשבים
בעריכת רונית אדלר

„מיקרו־ואקס 2" באספקה מהירה

חברת קשר, אשר הוקמה לפני כ־4 חודשים, מבטיחה לספק מחשבי דיגיטל מקוריים, ובעיקר „מיקרו־ואקס 2", בזמן אספקה מהיר משל חברת דיגיטל ישראל.
החברה שייכת לריצ'רד שרעבי, שניהל את המחלקה לציוד היקפי ב„כצט". לאחר הקיצוצים ב„כצט" וסגירת המחלקה הוא נאלץ לפרוש, וכך למעשה נרתם להפוך לבעל חברה משל עצמו, צעד שאינו מצטער עליו.
חברת קשר משווקת את אותם מוצרים ששיווקה „כצט" במסגרת הפעילות בציוד היקפי ומספקת שירות לאותם מוצרים. לפני כחודש נכנסה לתחום פעילות חדש, שכאשר הוא מבוצע בקנה מידה נרחב הוא מקבל את הכינוי „השוק האפור". הכוונה היא ש„קשר" תייבא בקרוב מחשב מיקרו־ואקס מקורי עבור לקוח ראשון שרכש זאת דרכה. המחשב נרכש ממפיץ ניו־יורקי של „דיגיטל" והוא זה אשר יספק גם את הרשיונות.
יתרון החברה, לדברי ריצ'רד שרעבי, הוא, ש„אנו יכולים לספק ציוד מקורי של „דיגיטל" בזמן אספקה מהיר יותר, וכן לערב אותו עם ציוד היקפי שהוא תואם „דיגיטל" לא מקורי. מה שאין חברת דיגיטל יכולה להציע ובכך להוזיל את מחיר המערכת כולה".
באשר לשירות לאותם מחשבים, אשר סביר כי „דיגיטל" עצמה לא תהיה מוכנה לעשות זאת, טוען ריצ'רד שרעבי, כי החברה מתעתדת להתארגן לכך. כיום קיימת חברת־בת בשותפות עם חברת נתיב, בשם „קשר נתיב אחזוקות". חברה זו עוסקת במתן שירות תחזוקה למחשבי „רטה ג'נרל" ובראשה שלמה מלג, שבעבר עבד בחברת תים, נציגת „רטה ג'נרל" בארץ.

הידע של „רפאל" והמכון של הזורע

קיבוץ הזורע בעמק יזרעאל המערבי רכש לאחרונה ידע מהרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפאל) לצורך הקמת מכון ראשון מסוגו בארץ לבקרת איכות ממדית ולכיול מכשירי מדידה. ההסכם בין קיבוץ הזורע לבין רפאל נעשה באמצעות חברת גלרם — חברת־בת של רפאל למיסחור פרויקטים. קיבוץ הזורע משקיע בהקמת המכון כמיליון דולר.
המכון הוא הענף התעשייתי הרביעי בקיבוץ הזורע ולפי הערכות יעבדו בו 20 מחברי הקיבוץ. זו הפעם הראשונה שקיבוץ מקים מפעל תעשייתי בידע שנצבר ברפאל. ההכנות להקמת המכון נמשכות כבר מספר חודשים והוא יתחיל לפעול בראשית שנת 1987.
המכון החדש לבקרת איכות בעיקר בבקרת איכות ממדית וכן בשירותי כיול.
במרבית המדינות המפותחות בעולם קיימות מערכות כיול לאומיות ומתרבים והולכים ההסכמים הדו־צדדיים ביחס להכרה הדדית במערכות הכיול לאומיות. יכולתה של ישראל להשתלב במערכות שכאלה תעזור מאוד למפעלים רבים בארץ, הנדרשים על־ידי לקוחותיהם להציג הוכחות לכך, שציוד המדידה שהם משתמשים בו לבדיקת המוצרים שהם מייצרים אותם כויל באמצעות תקני מדידה עקיבים לתקני המדידה הלאומיים והבינלאומיים. בתעשייה הישראלית קיימת דרישה לציוד בתחום הדיוק הגבוה.
לצורך הקמת המכון החדש אותרה קבוצת חברים צעירים בקיבוץ הזורע, העוברת עתה השתלמות ולימודים בנושאים השונים בהם יעסוק המכון.

עיר ממוחשבת בתערוכה בקאן

השבוע נפתחה במרכז הקונגרסים שבעיר קאן שבצרפת תערוכת „דקוויל 86" - העיר הממוחשבת של דיגיטל. על פני שטח של 7,000 מ"ר מוצגת סימולציה של עיר אמיתית, ממוחשבת לחלוטין. בתערוכה ציוד מחשבים בערך של 30 מיליון דולר, שרובו הוכרז בשנה האחרונה, ו־250 תצוגות שונות המקושרות ביניהן בחמישה קילומטרים של כבלי רשת תקשורת מקומית ETHERNET. במשך שבועיים יגיעו לדקוויל 86' למעלה מעשרת אלפים מבקרים, שהוזמנו במיוחד לאירוע.
זוהי השנה השנייה בה מקיימת דיגיטל את תערוכת דקוויל בקאן. תערוכת דקוויל 85' היתה האירוע הגדול ביותר מסוגו שנערך אי־פעם על־ידי חברת מחשבים. אותה. התערוכה השנה גדולה מקודמתה, והושקעו בהכנתה שמונים שנות אדם, במשך כתשעה חודשים. בתערוכה מצפים לעשרת אלפים מבקרים מכל רחבי אירופה, אותם יקבלו מדי יום 700 עובדי דיגיטל. חברת דיגיטל תקיים חמישים טיסות צ'רטר בהן יגיעו לתערוכה אורחי החברה ועובדיה. 40 מלונות בקאן וסביבותיה יארחו את המבקרים בדקוויל 86'. האניה „אקילה לאורו" תעגון במימי המפרץ ותשמש כ„מלון צף" לעובדי דיגיטל בתקופת התערוכה.
המבקרים יוכלו לראות פתרונות מיחשוב המוצגים דרך הדמייה של עיר אלקטרונית. באמצעות ביקור בעיר ימצאו המבקרים את היישומים החשובים להם מוצגים ברקע של סביבה אמיתית. תצוגות מיוחדות כוללות תחנת כוח, מרכז תוכנה, מפעלי ייצור, בית מסחר סיטונאי, חברה ממוחשבת, מעבדה, מרכז שירות וייעוץ, מרכז בינה מלאכותית, מרכז טלקומוניקציה, בנקים וחברת ביטוח.
אפשרויות התקשורת שמציעה דיגיטל יודגמו באמצעות חמישה קילומטרים של רשתות תקשורת ETHERNET, אשר יקשרו בין היישומים והאתרים השונים בתערוכה. בדקוויל 86' תודגם התומרה החדישה ביותר של דיגיטל, אשר תשעים אחוזים ממנה הוכרזו בשנה האחרונה. בתערוכה יוצגו מחשבים בערך של 30 מיליון דולר, בעיקר מסידרת ה־VAX 8000, אשר עוצמת המיחשוב הכוללת שלהם היא בת 105 MIP.
בדקוויל 86' יתקיימו, לצד התערוכה, דיונים בנושאים שנבחרו על־ידי לקוחות דיגיטל. הדיונים יעסקו באיסטרטגיה של דיגיטל בכל תחום, ובישומה על קשת המוצרים של החברה ובשווקים השונים. בדיונים יינתן מקום נרחב למגמות עתידיות בתעשייה הטכנולוגית ולהשפעתן על שיקולים והחלטות עסקיות.

חיבור משתמשי י.ב.מ. לרשתות מקומיות

חברת „פיברוניקס", המתמחה ברשתות תקשורת מקומיות, החלה בימים אלה בביצוע משלוחים ראשונים של סידרת מוצרי SIO 78 המאפשרת חיבור משתמשי 3270 י.ב.מ. באמצעות רשת תקשורת מקומית (LAN) מסוג BASEBAND או BROADBAND.
משלוחים אלו נעשים במסגרת הסכם בין חברת „פיברוניקס" בע"מ לבין חברת „ברידג' קומיוניקיישנס", הפועלת מעמק הסיליקון בקליפורניה, לפיו תספק החברה הישראלית את סידרת המוצרים שפיתחה, בהיקף כולל של כ־3.6 מיליון דולר.
מוצרי SIO 78 המשולבים ברשתי מסופים של חברת „ברידג'" מספקים פתרון לפיו יכול כל משתמש 3270 להתחבר דרך ה־LAN לבקרי 3274 מקומיים ו/או מרוחקים או למחשב ASCII, לפי בחירתו, תוך שימוש במסופים ממשפחת 3270 — כולל סמלים מיוחדים ותווי בקרה. כאשר הוא ממותג למחשב ASCII הקשור לרשת, פועל מסוף 3270 כמסוף אסינכרוני לכל דבר (EXTENDED VT-100).
הפיתוח הייחודי שנעשה על־ידי „פיברוניקס", מאפשר להעלות את מחשבי י.ב.מ. ומסופיהם על רשתות תקשורת מקומיות ההולכות ותופסות מקום מרכזי בארגונים ממוחשבים רבים.
בו־בזמן, לא תיפגע יכולת העבודה המקומית שלו מול מחשבי י.ב.מ. ובקרי 3274 בצורה המקובלת כיום. המערכת תומכת בקשר עם מבחר מסופים, מסידרת 3270, כולל מסופים צבעוניים.

המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים

לא גילינו סימנים של אינפלציה כבושה

קצב האינפלציה במשק הוא כ־15 אחוז במונחים שנתיים, ולא ניתן להבחין, בניתוח לפי סעיפי המדד השונים, באינפלציה כבושה, אשר עלולה לערער התפתחות זו בחודשים הבאים — כך מסיקים אנשי המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים מניתוח ההתפתחות הרב־שנתית של סעיפי המדד.
בתקופת הפעלת התוכנית הכלכלית היו עליות חריגות של מספר סעיפי מדד. כלכלני בנק הפועלים טוענים, כי עלייה זו נובעת מכך שביולי 85' היו המחירים בסעיפים אלה בנקודות השפל המחזורי שלהם. לפיכך, העליות שחלו במהלך השנה האחרונה מבטאות תנודות מחזוריות ולא חריגה מההתפתחות הכללית של המדד.
מסקירת התפתחותו של מדד מחירי הירקות והפירות עולה, כי עם תחילת התוכנית הכלכלית, ביולי 85', היו מחירי הפירות והירקות בשיא השפל העונתי, שהוא הנמוך ביותר על פני כל התקופה הנבדקת — מינואר 81' ועד יולי 86'. דבר זה מסביר את העלייה החריגה בסעיף זה ביולי 85' — כב־82 אחוז.
בבחינה רב־שנתית של התפתחות מדד מחירי הדירות עולה, כי המחירים מתפתחים במחזורים של 4־5 שנים, כשהפער בין השיא והשפל הגדול ביותר הוא כ־84 אחוז. השיא האחרון היה בתחילת 1985. כשהופעלה התוכנית הכלכלית היו המחירים בתחילת הירידה, והם המשיכו לרדת עוד בכ־25 אחוז עד הסקר האחרון לרביע השני של 86' על־פי המחזוריות הזו מעריכים, כי המחירים יגיעו לשיא חדש סביב 1990. קשה להעריך אם הגענו לשיא השפל במחירים היחסיים של הדירות, שממנו תתחיל העלייה, או שהשפל יימשך עוד שנה־שנתיים.
ביחס למחירי ההלבשה וההנעלה מציינים כלכלני בנק הפועלים, כי המחירים היו בשפל ביולי 85', ולכן, בניגוד למצופה, הם עלו ריאלית כ־24 אחוז למרות ההקפאה. המחירים היחסיים מתפתחים בצורה עונתית במחזורים קבועים, כשהעליות הגבוהות נרשמות עם כניסת הלבשת החורף (באוקטובר) והלבשת הקיץ (באפריל). כבר עתה רואים, בעקבות הירידה בשיעור האינפלציה, שתנודות המחירים בין השפל לשיא מתונות יותר.

אודי נחשון

הנפט המצרי מתייקר

מחירי הנפט המצרי עלו ביום ב' השבוע בכ־60 סנט לחבית, 4 דולר לטונה — על כך מסר לי שבתאי שבתאי, סגן ראש מינהל הדלק. מאתמול המחירים הם כדלקמן:
● „סואץ בלנד" — 13.10 דולר לחבית, ב־1 בספטמבר היה המחיר 12.50 דולר חבית, לפני חודש היה המחיר 12 דולר לחבית וב־1 באוגוסט 10.75 דולר. מחירי הנפט של „ראס באחר" זהים למחירי „סואץ בלנד".
● הסוג „ראס גאריב" — המחיר החדש 11.10 דולר/חבית. ב־1 בספטמבר היה המחיר 10.50 דולר/חבית. לפני חודש 10 דולר/חבית. ב־1 באוגוסט — 9.50 דולר.
● הסוג „בליים" — המחיר הנוכחי 12.35 דולר/חבית. בראשית ספטמבר 11.75 דולר/חבית. לפני 30 יום היה המחיר 11.25 דולר/חבית. ב־1 באוגוסט — 10 דולר לחבית.
לדברי שבתאי, גם מחירי הנפט שישראל רוכשת במקסיקו יתייקרו בימים הקרובים. מחיר הנפט מנורווגיה 14 דולר/חבית ולדבריו המגמה העולמית מצביעה על עליית מחירים.
אם כתוצאה מוועידת החירום של אופ"ק לא יפחות מחודש, בה תוחלט על הקטנת תפוקה של 13 חברות הארגון ואליהן תצטרפנה מקסיקו, נורווגיה ובריטניה, ואם בגלל החורף הקרוב. ברבע האחרון של השנה עולים מחירי הנפט בגלל העלייה בצריכה, שבתאי הוסיף ארה"ב מוכרת נפט גולמי למדינות זרות ב־15 דולר לחבית. לדעתו, זה יהיה המחיר בעתיד הקרוב.
„האם עומד משרד האנרגיה להעלות את מחירי הנפט?" — על כך השיב דובר המשרד, אבישי אמיר, כי מדיניות המשרד היא להצמיד את מחירי הדלק לעלותו הריאלית ולהשוות מחירי הדלק לתעשייה ולחברת החשמל למחיריו באירופה. ההשוואה מתבצעת מדי חודש. לדבריו, לא יהיה שינוי במחיר בימים הקרובים. „הצלחנו לרכוש דלק זול במיוחד בחודשים אפריל, מאי, יוני, כאשר מחיר חבית היה פחות מ־6 דולר. כל המלאים המצטברים לצרכן הם מהנפט הזול", אמר הדובר. אין ספק שראשי המשרד יצטרכו לדון בנושא המחיר בימים הקרובים, בגלל ההתייקרויות, ולדברי אמיר צפויה עליית המחירים לצרכנים עם עליית הצריכה בחורף.
ברוך לוי, מנכ"ל חברת „פז", מדגיש כי את המחירים קובעים במשרד האנרגיה ובמשרד האוצר. חברות הדלק מקבלות הוראות וממלאות אותן. במחיר הדלק לצרכנים יותר מ־60 אחוז הם למיסים, היטלים וכלו. בבנזין 96 אוקטן הרכב המחיר הוא כ־63 אחוז למיסים (מע"מ, מימון בלאי, בלו, קרן השוואה ומיסים אחרים) ושליש בגין עלות ריאלית של הדלק, היינו, מחיר הדלק הגולמי, הובלתו וזיקוקו.
לוי מזכיר, כי ישראל הצליחה לרכוש כמויות גדולות מאד של דלק כאשר מחיריו היו נמוכים ביותר, והמחיר שקובע משרד האנרגיה הוא ביטוי למדיניות הממשלה יותר מאשר לעלות הדלק בשוקי העולם.
עליית מחירי הדלק בימים האחרונים, סבור לוי, היא זמנית. החלטות אופ"ק לא יחזיקו מעמד ואין להעלות מחירים, ובמיוחד לא לסוגי הדלק המיועדים לתעשייה ולחברת החשמל. להם מחיר נמוך מאפשר כושר התחרות בשוקי העולם. מחירי הבנזין, לדבריו, אינם משחקים. כל אחד יודע שרבים מהנוהגים ממלאים בנזין במכוניתם על חשבון מישהו אחר.
אברהם אגמון, מנכ"ל חברת „דלק", סבור שאין להעלות את מחירי הדלק לתעשיה ולחברת חשמל ומצדיק את מדיניות משרד האנרגיה בנושא זה. „מחירי הבנזין", הוא אומר, „הם עניין למדיניות שונה. מחירים משפיעים על האינדקס והממשלה היא המחליטה". הוא מציין שמחירי הבנזין זולים כ־10 אחוזים מהמחירים ברוב ארצות אירופה.
אגמון סבור שאין לחפש עתה ספקים חדשים. לדבריו, יש הסכמים טובים עם הספקים, היינו מקסיקו ומצרים בעיקר, וכן עם נורווגיה. הנפט ממצרים טוב לנו בגלל הקרבה הגיאוגראפית ומחיר ההובלה הנמוך. מקורות אחרים יהיו יקרים, כי ההובלה בים תתייקר. גם הוא בדעה שמחירי הנפט לא ירוצו למעלה בגלל החלטות אופ"ק. לפני שבוע עלה המחיר כתוצאה מפרשת קראצ'י לכ־15 דולר. עכשיו מחירו 13 דולר ולא קיים מחסור בעולם. „לנו", הוא מזכיר, „יש נפט במחירים נמוכים במיוחד ואין להיתפס לבהלות".

חיים מרגלית

גלגלי הבורסה

כל מדדי השערים עלו

הידיעות על השיפור שחל שלשום בשוקי המניות של ניו־יורק ולונדון סייעו למיפנה שחל אתמול בבורסה בת"א. בשוק המניות עלו פי־חמישה יותר שערים, מאשר ירדו. כל מדדי השערים של המניות עלו, ללא כל יוצא מן הכלל. העלייה הגדולה ביותר — 3.4% — נרשמה במדד השערים של מניות חיפושי נפט. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־1.3% וערך השוק של מניות ההסדר עלה ב־0.08%. למניות ההסדר היה עודף ביקוש של כמיליון ש"ח.
בשוק איגרות החוב היה עודף־ביקוש של 1.1 מיליון ש"ח לצמודות למט"ח ועודף היצע של 2.9 מיליון ש"ח בצמודות למדד המחירים לצרכן, בהשפעת העלייה של מדד אוגוסט ב־1.1% בלבד.
סל המטבעות החדש ירד אתמול ב־0.17% ל־1.4902 ש"ח ושער הדולר היציג ירד ב־0.01% ל־1.4868 ש"ח. לנוסעים לחו"ל ירד הדולר ל־1.7651 ש"ח. אחרי שחל שיפור בבורסות ניו־יורק ולונדון, חלה מפולת שערים בבורסת טוקיו, שערך השוק של כל מניותיה ירד ב־3.5% אתמול (שלשום היה חג יפאני). אחרי שבלונדון ירד מחיר פלאטינה ל־565 דולר לאונקיה, נתקבלה הידיעה על שביתה במכרות פלאטינה בדרום אפריקה, שהביאה לעליית מחיר הפלאטינה בניו־יורק ל־582 דולר לאונקיה. הידיעה שמכון הנפט האמריקני עומד לפרסם פרטים חדשים על מלאי הנפט הביאה לירידת מחירי הנפט ב־55 סנטים לחבית, ל־14 דולר לחבית מסוג „בראנט" ול־12.85 ד' מסוג „דובאי". רושם גדול עשתה הידיעה, שבפעם ראשונה קונה „ארץ הקפה" בראזיל קפה בחו"ל.
בשוק המניות עלו אתמול 206 שערים, לעומת 40 שירדו ו־98 שנשארו בלי שינוי. מהם 45 עלו ב־5% ויותר ו־7 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 3 „קונים בלבד" ו־2 „מוכרים בלבד". המחזור בשוק המניות הסתכם ב־9.5 מיליון ש"ח. מזה כ־2.3 מיליון ש"ח במניות ההסדר.
במניות ההסדר שררו עליות שערים. עלו ב־%: פועלים ש' — 0.1; פועלים מ' — 0.2; בל"ל — 0.1; מימון סחר 5 — 2.7; אגוד רג' — 0.4; דיסקונט א' — 0.1; מזרחי ש' — 0.1; מזרחי מ' — 0.2. לעומתן ירדו ב־%: אי די בי ב' — 0.1; דיסקונט ב' — 0.2; מימון סחר 1 — 0.2.
הביקוש ההתחלתי למניות ההסדר עלה למעלה מ־1.25 מיליון ש"ח וההיצע ההתחלתי בהן הסתכם ב־260 אלף ש"ח. תשואותיהן השנתיות נעו בין 15.68% (הפועלים ש') ל־16.09 (המזרחי ש'). הפועלים מ' — 15.72%.
במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות שערים (ב־%): הספנות 0.1 — 3.0; הספנות 0.5 — 2.3; כללי מ"ר 1 — 1.5; הבינלאומי — 1.2; פי בי — 1.0. במניות אוה"ה היה עודף־היצע קטן, שנקלט ללא שינוי בשערן.
בשוק איגרות החוב ירדו כל אג"ת ב־0.09% בממוצע. ערך השוק של הצמודות למדד ירד ב־0.07% וערך השוק של הצמודות למט"ח ירד ב־0.08%. המחזור בשוק אג"ח התקרב ל־9 מיליוני ש"ח.
★ „מלונות יהלום" — את ניירות הערך שלה החליט דירקטוריון הבורסה למחוק מן הרישום למסחר ב־30.10.86. הדירקטוריון ישקול מחדש את החלטתו, אם עד ל־30.10.86 תוסר תביעת „בנק הספנות" בגין משכנתא שניתנה לו. להבטחת חובות חברת „יאה יקיר" („חברה מסונפת" של „מלונות יהלום") וכתנאי שעד למועד הנ"ל תפרסם החברה דו"חות כספיים חצי שנתיים ליום 30.9.85 ודו"חות כספיים שנתיים ליום 31.3.86.
★ „ת.ג.ל." תעשיית גומי לישראל הודיעה, שבששת החודשים הראשונים של 1986 היה לה הפסד מתואם של כ־1.5 מיליון ש"ח, לעומת 6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
★ „פוליגון, מצבעת טקסטיל חיפה" — בניירות הערך שלה לא נערך אתמול מסחר בבורסה, משום שעד השעה 15.30 לא התקבלו שלושם הדו"חות הכספיים שלה. המסחר יחודש לאחר קבלת הדו"חות והפצתם. הדו"חות נתקבלו אתמול. לפיהם היה לחברה הפסד נקי של 1.4 ש"ח ב־1985/86, לעומת הפסד נקי של 531 אלף ש"ח. החלטת החברה להפנות את משאביה ליצוא לשוק האמריקני נתקלה בקשיים עקב ירידה בשערי הדולר בעולם, עלייה בתשומות הייצור השקליות, הקטנת הסיוע ליצוא והעלייה החריפה בהוצאות המימון.

אלחנן הורוביץ

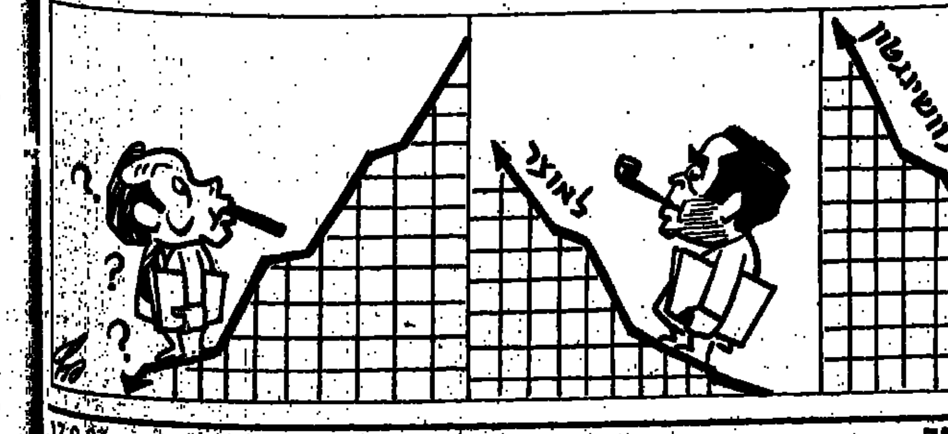

שוק ההון על שולחן הניתוחים

הרפורמה: מסמך עשר הנקודות ופירושן החלקי

מאת פ. סבר

משרד האוצר ובנק ישראל הציגו, וועדת השרים לענייני כלכלה אישרה, את מסגרת הרפורמה הקרובה־הרחוקה בשוק ההון. הליך הגשת החומר לשרים היה מקוצר מאוד, ספק אם הם קראו את מה שראו, וראו את מה שאישרו. האישור עצמו ניתן במהירות בזק ממש.
כדי להבהיר במקצת את התמונה האבס־טראקטית, העמוסה במונחים הלקוחים ממיטב הסלנג הכלכלי־כביכול, נביא כאן את סעיפי הרפורמה העיקריים בלשון המקור, בתוספת פירוש קל ומהיר מתוצרת עצמית.

● 1. הגבלת גיוס הון ממשלתי:
גיוס ההון הממשלתי מהציבור יהיה בהיקף שלא יעלה על צרכי מימון הגרעון בתקציב ומחזור החוב הפנימי.
הפירוש: הממשלה לא תילווה כסף מן הציבור (על ידי מכירת איגרות חוב) כדי להלוות אותו אחר־כך חזרה לציבור (על־ידי מתן אשראי מכוון). תפקידה כבנקאית, המכוונת והמתווכת בין חוסכים למשקיעים, בהתאם ליעדים ממלכתיים עריפים יצומצם לאפס. למטרות תקציביות טהורות וכשרות, כמו כיסוי גרעון וגלגול החוב הפנימי, תמשיך הממשלה במעשי ההון שלה — היא תלווה ותנפיק.

● 2. ביטול העדפות לגיוס ממשלתי:
המקורות הנדרשים למימון גרעון הממ־שלה יגוייסו תוך תחרות חופשית עם הסקטור הפרטי. תבוטלנה ההעדפות שיש לממשלה בגיוס הון כגון חיוב גופים פינאנסים להשקיע את רוב מקורותיהם בניירות ערך ממשלתיים וכל צימצום השימוש בשיעורי מס מועדפים.
הפירוש: מפני שהיום התנאים של איגרות חוב ממשלתיות טובים מ„תנאי השוק" הרגילים של ההון. תחרות היא כאן מילת־קוד לציין תהליך של הרעת תנאים שבסיומה תחדל הממשלה מלהנפיק איגרות חוב מיוחדות, הנושאות תשואה גבוהה ופטורה ממס, והמשמשת כלי־השקעה עבור קופות גמל וקרנות הפנסיה. אלו יצטרכו לחפש בשוק ההון התחרותי השקעות לא־ממשלתיות או ממשלתיות לא־מועדפות, פחות רווחיות ויותר מסוכנות. אבל גם על כספי החוסך הקטן והגדול מתחייבת הממשלה להיאבק בלי להפר לטובתה את כללי המשחק החדשים.

● 3. הגדלת משקל ניירות ערך סחירים:
הממשלה תגדיל את משקל הנכסים הסחירים בסך גיוס ההון שלה, ותופסק בהדרגה הנפקת אג"ח ממשלתיות מיוחדות לגופי החסכון השונים.
הפירוש: בסעיף הקודם, אבל בתוספת נסיגה ממשלתית אפשרית מגיבוי תוכניות חסכון, הנשענות בחלקן אף הן על איגרות חוב ממשלתיות מיוחדות, לא־סחירות.

● 4. הנפקת ניירות ערך נושאי ריבית נומינלית:
הממשלה תגדיל בסך הנפקותיה בעתיד את משקלם של ניירות ערך בלתי צמודים נושאי ריבית נומינלית, לתקופות קצרות ובהדרגה גם לאופקים ארוכים יותר, בלי לפגוע בהצמדות הקיימות כיום.
הפירוש: גומרים עם ההצמדה, לאט ובטוח.

● 5. הפסקת פעולת תיווך פיננסי:
הממשלה תחדל לשמש כמתווך פינאנסי בין החוסכים והמשקיעים כלומר, הסקטור הפרטי יוכל לגייס הון ישירות מהציבור, הן על־ידי הנפקת ניירות ערך והן על־ידי קבלת אשראי מגופים פיננסיים. תיבחן מחדש מדיניות גיוס הון מחו"ל על־ידי הסקטור הפרטי.
הפירוש: ניסוח פוליטי של הכוונה הכלכלית הטמונה בסעיף הראשון ברפורמה. מעשית קשה לראות את ממשלת ישראל מסלקת את ידיה לגמרי מהכוונת שוק החסכון וההשקעה. וקשה לראות את החיוב שבכך. אם הסקטור הפרטי יצטרך לגייס את כל האשראי להשקעות או ישירות מן הבנקים או ישירות ממשקי הבית החוסכים, הכל אך ורק לפי שיקוליהם ועל אחריותם, מי יממן — למשל — מפעל אלקטרוניקה חדש בקריית־שמונה? רק אוהב סיכונים מושבע ואלה מעטים. הניסוח הקיצוני של סעיף זה מעיד על אי־בטחונם האידאולוגי של המנסחים עצמם. בחינה מחודשת של גיוס הון בחוץ לארץ פירושה ליבראליזציה. מה שחשב האוצר יכול לגייס באמריקה גם החשב של „תדיראן" יוכל.

● 6. צמצום הסגמנטציה (הפיצול) ואפליות מס:
תצומצם באופן מירבי הסגמנטציה הקיימת בשוק ההון. הסגמנטציה מתבטאת בקיום פערים בריבית למשתמשים השונים, שמקורם בקביעה מינהלית של ריביות, במקום באמצעות מנגנוני השוק, וכן במערכת מיסוי מפלה בין פעילויות שונות בשוק ההון. לכן יש גם לבחון מחדש את מערכת המיסוי, על שוק ההון, במגמה לצמצם מאוד את האפליה במיסוי.
הפירוש: להגיע למצב, שבו הריבית תיקבע אך ורק על־ידי „כוחות השוק", ולא על ידי הוראות מינהליות — אך אין כוונה לוותר על הריבית כמכשיר במדיניות המוניטארית. ברוב המדינות במערב קובע הבנק המרכזי את הריבית המובילה במשק וממנה נגזרת כל מערכת השערים בשווקים. יש גם שם פיצול וקיטוע (סגמנטציה בלע"ז), שאינם נובעים בהכרח ממעשיה של הממשלה והבנק, אלא מטבע המבנה של שוק הון, אשראי וכסף. הכוונה של הוגי הרפורמה שלנו היא לכן, לצמצם את האפליות הנובעות מהוראות הקצאה מינהליות, ומאלו בלבד, אך לא לכפות אחידות ולא לפגוע בציפור נפשו של בנק ישראל — ריסון אשראי על־ידי תיקרות ו/או ייקורים.

● 7. פעילות המוסדות הפיננסיים:
יעילות שוק ההון ושכלולו מחייבים תחרות בין סוגי החברות והמוסדות הפיננסיים הפועלים בשוק זה. לפיכך יש לבחון את היקף השליטה הרצוי ואת מגוון הפעילויות של המוסדות הפיננסיים, במטרה להגדיל את התחרות ולצמצם ככל האפשר ניגודי אינטרסים.
הפירוש: שיהיו הבנקים, על כל שלוחותיהם, יותר רזים, פחות ריכוזיים, יותר שקופים לבקרה ציבורית, פחות מעורבבים בין תחומי העיסוק השונים (עיין ערך „בייסקי").

● 8. שכלול המערכת המוסדית והחוקית של שוק ההון:
המעבר משוק ההון המכוון על־ידי הממשלה לשוק ההון הפועל באמצעות כוחות השוק מחייב חיזוק רשויות הפיקוח ושיפור מערכת ההסדרים המוסדיים והחוקיים. כך יתאפשר תפעול שוק הון משוכלל ויעיל במינימום ניגודי אינטרסים, ותוך שמירת ענייניהם של המשקיעים.
הפירוש: הפקידים יחליפו כובעים וכיסאות, ואולי גם חדרים. מי שהיה ממונה בעבר על רשות מכוונת, יהיה ממונה בעתיד על רשות מפקחת. המנגנון יעבור ניעור, והד־אירגון, אך לא יקטן. להיפך ניסיון הארצות האחרות מלמד, כי ככל ששוק ההון יותר תחרותי, ופחות משחקת בו הממשלה ישירות כמגייסת ההון ומקצת האשראי, כך נדרשת מעורבות ציבורית מפקחת גדולה יותר, כדי להבטיח שמירה על כללי התנהגות נאותים, כשרות עסקית, הפרדת אינטרסים (בין יועץ לנועץ), מידע הגון ועוד ועוד. פקידים לא חסכה, אבל היסכת, ואולי גם ייעלת.

● 9. עידוד השקעות:
עידוד השקעות הסקטור הפרטי יתבצע באמצעות מענקים ישירים, הטבות מס, ערבויות וכו' ולא בדרך של הכוונת אשראי.
בטווח ארוך יש מקום לשאוף לכך, שהממשלה תגביל את התערבותה בעידוד השקעות הסקטור הפרטי למקרים יוצאי דופן בלבד, בהם יש יתרונות חברתיים ולאומיים משמעותיים מביצוע השקעה. (כגון פיזור אוכלוסין).
הפירוש: האופנה משתנה. פעם אמרו הכלכלנים, כי עידוד השקעות באמצעות מיסים הוא חטא ופשע, ויש להעדיף אשראי מכוון. אחר־כך אמרו שהאשראי המכוון הוא עיוות. עורף ודרשו סובסידיות ישירות. בעתיד, מן הסתם, יציעו לעבור מסובסידיות ומענקים חזרה לתמריצי־מס. הבעיה היא למצוא שיטת־עידוד־ותימריץ שעלותה הכלכלית (הנמדדת בהפסד יעילות) היא המיזערית, עבור אותה כמות של התערבות פוליטית מכוונת, כששיעור הפוליטיזציה עצמו, לחיוב ולשלילה, נקבע על־ידי ההעדפות הציבוריות המשתקפות בקלפי ובפעילותן של קבוצות לחץ חרוצות. כך פועלת הדמוקראטיה, וטוב שכך היא פועלת. שום רפורמה בשוק ההון לא תוכל, ואינה צריכה, לשנות את המשטר הפוליטי שלנו, רק לדאוג למינימום פגיעה בכושר הצמיחה של המשק.

● 10. הביצוע והדיון הציבורי:
בשל מבנה שוק ההון וצורת תפקודו ובשל אילוצים תקציביים, יבוצעו חלק מהשינויים המוצעים באופן הדרגתי ובשלבים.
ההצעות לשינויים יובאו לדיון ציבורי על־מנת שהגופים הנוגעים בדבר יוכלו להשמיע הערותיהם להצעות.
הפירוש: הבשלת ה„ינוי תימשך הרבה מאוד זמן ועוד חזון לרפ־ורמה. ראשית, שום מימשל אינו מוותר בקלות על אמצעי השפעה כה מאסיביים שצבר בעמל כה רב, ושנית, בישראל הקטנה לכל חסכון והשקעה, שהיקפם רציני יתרונות או חסרונות חברתיים ולאומיים, ולפיכך בלי שיתוף הממשלה אי־אפשר להעריך את עלותם ואת תועלתם. השורה האחרונה: ידיי דיון פומבי (ועוד דיון, ועוד דיון) ואחריו הבחירות. אחרי הבחירות, ב־1989, יש סיכוי לרפורמה בשוק ההון. אבל אולי עוד נופתע כולנו קודם, אם ילחצו האמריקאים חזק, כפי שכבר נלחצנו על בשרנו בעבר.

מערכת שערי הריבית בשוק ההון והכספים:
הפיצול חוגג

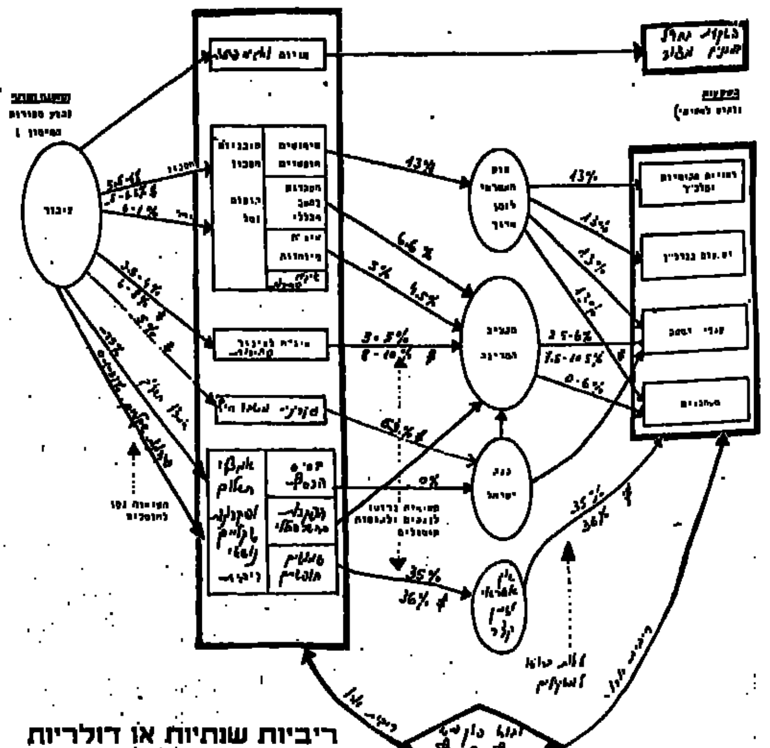

ריביות שנתיות או דולריות

תרשים זה, הלקוח מעבודתן של ליאורה כלום וסילביה פיטרמן, ממחלקת המחקר של בנק ישראל, מתאר באופן חזותי מאוד את הקיטוע (הסגמנטציה) הקיים בשוק ההון והכסף, הבנוי מדורים־מדורים, שהזרימה ביניהם מסורבלת, מפוצלת ומכוונת (יותר מדי, לדעתו) על־ידי הממשלה ובנק ישראל. בצד שמאל של התרשים מציע הציבור את חסכונו הפרטי, באמצע פועלים המתווכים־המוסדות הפיננסיים, ובנק ישראל ובצד ימני של התרשים עומדים בתור כל מבקשי האשראי, הרוצים להשקיע, והמשתמשים כמו החוסכים, בשירותי התיווך המפותחים. הקווים המחברים בין הקטעים מציינים את הריבית שמקבלים ומשלמים גורמי השוק השונים, ייעודה נע בין ריבית ריאלית שלילית של כ־5% על פקדונות שיקליים קטנים ועד ריבית ריאלית חיובית של 35% (המצב ביוני השנה) שנדרשים לשלם המשקיעים הפונים לשוק אשראי לזמן קצר.
אפשר להוסיף על התרשים הידני הזה עוד הסברים למעמסה, אך מטרתנו איננה להיקף כאן את כל המבנה, של התיווך הפינאנסי בארץ אלא לתת רושם־עין של מידת הקיטוע והסיבוך: להדגים רק. למה דרושה רפורמה מפשטת, בלי לענות איך כדיוק היא צריכה לארגן מחדש את חיי הכסף שלנו.
(ס"ס)

הפוליטיקה הקשה של הרפורמה

הרפורמה בשוק ההון קשורה באופן הדוק לשתי רפורמות אחרות שדרוש לערוך במקביל, בתחום המיסים ובתחום ההצמדה במשק — אומר ד"ר שמחה סדן, מרצה בכיר למינהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב, שביקשנו ממנו ללוות את תבנית הרפורמה בשוק ההון, כפי שנתגבשה בממשלה. בדבריו פרשנות מצד התמיכה בשוק הון פרטי.
אומר ד"ר סדן: „הדבר החשוב ביותר ביחס לרפורמה בשוק ההון הוא חיסול הגרעון בתקציב המדינה. הממשלה היתה צריכה לומר, שהיא תדאג לכך שהיקף הגרעון יקטן בהתמדה ושייווצרו עודפים, על־מנת שניתן יהיה להפנות מקורות של שוק ההון לסקטור העסקי. הרי מקורות במשק הישראלי מוגבלים. ההון שמצוי כרגע כבר מושקע, ולכן מדובר בהשקעות חילופיות ובהון חדש, שייווצר במהלך השנים".
מוסיף ד"ר סדן ומפרט: „לרפורמה בשוק ההון קשר ישיר לרפורמה במערכת המיסים. הממשלה יכולה להטיל מיסים בהיקף כזה, שלא ייותרו שום עודפים להשקעות, ולכן חשוב לערוך במקביל רפורמה כוללת במיסוי. מבחינת שוק ההון אין זה משנה אם הממשלה לוקחת מקורות באמצעות מסים או באמצעות משיכת חסכונות הציבור. ההבדל היחיד הוא, שאת המיסים הממשלה אינה צריכה להחזיר. אבל ככל שהמיסים יהיו גבוהים יותר, הרווחים של החברות יהיו נמוכים יותר, והן לא יוכלו לפנות ולגייס משאבים בשוק ההון".
„למעשה, הממשלה נמצאת בצרה כפולה — היא גם צריכה לשנות את מערכת המיסוי באופן, שרווחי החברות לאחר המס יהיו די גבוהים על־מנת למשוך משקיעים, והיא גם צריכה להשאיר מקורות השקעה לסקטור העיסקי. המשמעות של שני האילוצים האלה ביחד היא, שחייבים להקטין את ההוצאות בתקציב הממשלה. אחד הקשיים המרכזיים בצמצום ההוצאה הם שירותי החוב הפנימי, וזאת כיוון שהחוב הפנימי הוא כפול מן התוצר הלאומי, ורק תשלומי הריבית עליו מכבידים על התקציב השוטף. כאשר יש לגוף כלשהו חובות מעיקים, הוא מתכווץ. ממשלה יכולה למכור הרבה מאוד נכסים (ולא רק חברות ממשלתיות, אלא גם קרקעות, למשל), ובכך להוריד את החוב הפנימי נטו. אבל צריך לזכור שפעולות כאלה יעיקו בטווח הקצר על שוק ההון".
מה, אם כן, הפתרון? לדעתו של ד"ר סדן, הפתרון הוא „להנפיק את החברות הממשלתיות". כלומר, למכור את מניותיהן בבורסה. אם חברות ממשלתיות, כמו „פז" או „כימיקלים לישראל", יונפקו בבורסה בתל־אביב, או תימצא שם „סחורה טובה". וכל „חברות החלבה" למיניהן, מקשטות היום את מניותיהן בבורסה. אם חברות ממשלתיות, כמו „פז" או „כימיקלים לישראל", יונפקו בבורסה בתל־אביב, או תימצא שם „סחורה טובה", וכל „חברות החלבה" למיניהן, המקשטות היום את טורי הבורסה בעיתונות, בטלות בשישים לעומת החברות הטובות. המשקיעים המוסדיים, היוצרים את השוק הגדול לא יוכלו לטעון אז, שאין מה לקנות בשוק ההון.
„בנוסף לכך, אומר ד"ר סדן, כאשר חברות טובות יונפקו, לא יהיה צורך לחפש אחר המשקיעים בחו"ל, הם יבואו לכאן. וכך גם יוזרם מטבע זר למדינה. תיווצר מהפיכה בשוק ההון: בעלי המניות של החברות אכן יהיו בעלים „אותנטיים", ומנהלי החברות יצטרכו למסור להם דו"ח מלא, כמו נהוג בחו"ל. אך פעולה כזו צריך לנווט נכון לאורך שנים". ד"ר סדן מעריך, כי קיים קושי בעריכת מהפך כזה. מדוע? כיוון שהטבור של הרפורמה הכלכלית הוא אובדן כוח פוליטי", הוא משיב, ומפרט: „החברות הממשלתיות מעניקות כוח פוליטי רב לשרים הממונים עליהן, משום ששרים אלו רשאים, למנות את אנשיהם לתפקידים מכובדים ובכירים במיכלול החברות האלה. כדי לערוך רפורמה בשוק ההון, יצטרכו שרים להסכים ולוותר על נתח מכוח־המינויים שבידיהם, וזה שינוי שלא יתבצע בקלות".
הרפורמה הנוספת שעליה מדבר ד"ר סדן, מתייחסת להצמדה. כאן דעתו נחרצת: „בשום מדינה מתוקנת אין ניירות ערך צמודים, הוא אומר", והגיע הזמן שנחזור גם אנו לחיות בשקלים נומינליים, ולא ריאליים. לעומת זאת, ההצמדה למטבע זר היא בעיני לגיטימית: אם חברה מוכרת את מוצריה בדולרים, היא בהחלט יכולה להנפיק ניירות־ערך הנקובים בדולרים".
בתחום הרפורמה במיסים מציע ד"ר סדן לבטל את מס ההכנסה, ולהטיל במקומו מס צריכה. לצורך זה הוא מציע להבדיל בין פרטים (שכירים ועצמאיים) ובין עסקים. עסקים לא ינכו מס, כל עוד יושאר הרווח בעסק. רק כאשר ישולם כסף לפרטים (בצורת שכר או דיבידנד בכל צורה אחרת), יהיה גם צורך לשלם מס. כלומר. בכל פעם שהפרט ימשוך כסף מהסקטור העיסקי, כדי להשתמש בו לצריכה, ייעשה ניכוי־מס במקור סופי. לעסקים כשלעצמם לא יהיו עוד שיקולי מס, ולכן הפרוייקטים היעילים ביותר למשק ימומשו, טוען ד"ר סדן. מס כזה גם יעודד השקעה וחסכון על־חשבון הצריכה השוטפת.

אודי נחשון

תגובות

הממשלה בין כלכלה לשדולה

קראתי את המאמר של לוי מורק ב„על המשמר" מיום 13 בספטמבר, והייתי רוצה להבהיר כמה דברים:
● ראשית כל, אנחנו בישקר, עשינו בעצמנו פעמיים ניסוי להורדת המיסים לעובדי היצוא, בכל פעם במשך שלושה חודשים: פעם ראשונה ב־1975 ופעם שנייה ב־1984. העובדים שלנו הבינו היטב את היתרונות והגיבו בחיוב — אבל מטרתנו היתה להסביר לממשלה את היתרונות של הפחתת מיסים לעובדי תעשיות היצוא: רצינו שהממשלה תבין שרק צעד כזה יביא אותנו לכיוון הנכון.
● לדאבוני, בשני המקרים האלה גם הממשלה וגם ההסתדרות אמנם קיבלו את היוזמה שלנו בחיוב, אבל בעצמן, לא עשו כלום ליישומה.
ביוזמה זו גם עזרנו לפרופ' בן שחר להעביר את התיקון הראשון לחוק המיסוי, אבל, גם זה לא שינה שום דבר במדיניות הכלכלית של הממשלה.
לכן, לא התעשיינים נמצאים בין השדולה לכלכלה, אלא הממשלה היא שהנציחה את דרך השתדלנות, ולכן היא נמצאת בין השדולה לכלכלה.
● הצעדים היחידים שנעשו לביסוס עצמאי של הכלכלה והתעשייה נעשו רק בידי התעשיינים, למרות הגישה הלא־מעודדת של הממשלה.

סטף ורטהיימר

מאת דורית גפן

אגרופים ופוליטיקה

המהפיכה המזרחית שעליה רמז אורי אבנרי בתוכנית „סוף ציטוט", שבמרכזה עמד ספרו של ימיני בן־דרור, „אגרוף פוליטי", איננה אקט מתפרץ, שאחריו יש תפיסת שלטון והדחות — נוסח מהפיכות פוליטיות מוכרות. אבנרי דבר על טווח של עשור או שניים. אך למעשה, אפשר לומר, כי אנו מצויים כבר שנים אחדות בעיצומו של תהליך של מעורבות ויתר השתתפות של המזרחיים בפעילות הפוליטית־מפלגתית וכי המגמה הזו נמשכת.

דווקא הנסיונות המהפכניים, כביכול, לא הצליחו לשמור את עצמם ולהביא לשינויים ראדיקליים מהירים בן לילה. הדוגמה הפוליטית הבולטת היא הקמת תמ"י, שנשאה את שם הקיפוח המזרחי כדגל רם. אך נאלצה לקפל אותו כעבור קדנציה אחת. הקמת ש"ס והצלחתה המטאורית בבחירות האחרונות, יכולה אף היא להכלל בקטגוריה של נסיון „מהפכני". אלא שבש"ס יותר מתמ"י האיפיון הדתי הוא העיקר, וממילא המעגל שאליו היא פונה הוא קטן ומוגבל יחסית. בכך לא הזכרנו קבוצות פוליטיות מוקדמות יותר כמו „הפנתרים השחורים" ה"אהלים" ואחרים, אשר כולם לא הצליחו לגרוף אחריהם את המוני הצבור המזרחי. עם זאת, קיומן של הקבוצות הללו היה גורם מאיץ בתוך המימסד הפוליטי־מפלגתי לשיתופם של המזרחים ולהרחבת חלקם במוסדות המפלגתיים. התהליך הזה נמשך, ודי לבחון היום את פניהן של ועידות המפלגות כדי להבחין בשינוי הדמוגראפי־העדתי. ימיני בן־דרור מסתייג מהעדתיות כמכנה משותף פוליטי־„אידיאולוגי". ואכן מי שרואה את המזרחים כמיקשה אחת עושה לעצמו חיים קלים. ההתפצלות הפוליטית הקיימת אצל המערביים אינה פוסחת על המזרחיים, והדבר מוצא את הוכחתו בתוך המפלגות השונות. בדיון באולפן צויינה העובדה, כי תנועת החרות הצליחה לשלב בתוכה פעילים ועסקנים מזרחיים מוקדם יותר מאשר מפלגת העבודה. התהליכים האלה קרו כאשר „חרות" והליכוד היו מפלגה אופוזיציונית, אנטי־מימסדית, וניקזה לתוכה חלק מהתסכול ותחושות הקיפוח של המזרחיים. ירון לונדון הצביע נכון על השינוי הפוליטי הרב שהתחולל בשנים האחרונות, ואשר יצר מציאות שבה יש היום בממשלה שני סגני ראש הממשלה בעלי תיקים חשובים: שיכון וחינוך (לוי ונבון), שהם מזרחים, שר האוצר (משה נסים) מזרחי, מזכ"ל ההסתדרות (ישראל קיסר) והרמטכ"ל (משה לוי) מזרחיים. כלומר, אין מדובר עוד ב„קישוט מזרחי" אלא בעמדות כוח פוליטיות חשובות ומרכזיות. כפי שנטען בתוכנית, עדיין ישנם פערים כלכליים ותרבותיים בקרב המאסה. עדיין אין גידול משמעותי באחוז המזרחיים באוניברסיטאות; עדיין העשירונים הנמוכים ביותר מאוכלסים בעיקר על־ידי מזרחים, ופועל־יוצא מכך הוא האחוז הגדול של המזרחים בבתי־הסוהר.

היבט נוסף שעלה בדיון, שבו השתתפו גם אמיר פרץ וד"ר אשר לוי, היה ההיבט התרבותי. שהוא חשוב לא פחות מההיבטים האחרים. הדומיננטיות הכמעט מוחלטת של המערביים בתרבות הישראלית במשך שנים רבות אינה יכולה להיעלם במחי הכרזה על מהפיכה. שורשיה נטועים עמוק, וגם המזרחים ינקו ממנה והושפעו ממנה, אך יש בהחלט שחיקה וכרסום במונופוליזציה של המערביים, וההשפעה של המזרחיים על התרבות הישראלית הולכת וניכרת, לאו דווקא בתרבות הרחוב והשעשועים, אלא גם בתחומי התרבות והאמנות הראליסטיים. ההוויה הישראלית נמצאת עדיין בתהליכי גיבוש ובתהליכי ברירה בין הסיגים ואבני החן של מערב ומזרח — עד להתהוות של תרבות ישראלית־אותנטית, שבבסיסה האתני יהיה רחב, הטרוגני ורב־פנים.

צלילי המיוסיקל'ס

רבקה רז

שושנה דמארי

מחזות־זמר הם ז'אנר תיאטרלי שנשאר עשרות שנים, ועדיין מושך צופים רבים אל אולמות התיאטרון בעולם. די להסתכל ברפרטואר של ברודווי או לונדון כדי לדעת, כי המחזמר חי וקיים. והולך טוב מאד מבחינה מסחרית. בתנאי כמובן שההפקה היא מעולה, ומטלטלת בתוכה מוסיקה וכוריאוגרפיה טובות ובעיקר ביצוע מרהיב. בקיצור, ספקטאקל עשיר וצבעוני, שאינו מהווה דווקא אתגר אינטלקטואלי. אך יש בו כל המרכיבים של הוויה תיאטרלית־מוסיקאלית.

גם בישראל היתה בזמנו עדנה למחזמר, והוא הגיע לפריחה ראוותנית בתקופתו של גיורא גודיק. אך מאז כמעט ונעלם הז'אנר הזה. עכשיו אנו עדים לנסיונות להחיותו על־ידי ההפקה החדשה של „גבירתי הנאוה". אם לשפוט על פי ההצלחה המסחרית של ההפקה, הרי יש סיכוי לרנסנס תיאטרלי־מיוסיקאלי גם בישראל.

בליל שבת הביאה לנו הטלוויזיה, בהנחייתו של אזור מנור, מבחר קטעים מתוך מחזות־זמר שהוצגו בישראל. וגם ביצועים חדשים לגמרי מתוך אוויטה וריקי גל היתה מרשימה מאד בלהיט של ההצגה „אל תבכי אותי ארגנטינה") וכן מתוך סיפור הפרברים („הכל עובר חביבי").

בין שלל הביצועים, בליווי הנהדר של תזמורת סימפונית בניצוחו של שמעון כהן, היו כמה קטעים מרגשים במיוחד, כמו הופעתה של שושנה דמארי, שהיא שושנת זמר אמיתית. אך גם הופעתן של רבקה רז ב„גבירתי הנאוה", וחנה מרון ב„הלו דולי" הזכירה טעם טוב של פעם. מהנה מאד היתה גם הופעתם המסוגננת של משה בקר ועזרא דגן בפזמון הלירי הידוע והיפה מתוך „איש למאנשה". חלק מהצופים ודאי זוכרים עוד את הביצוע המקורי של גדעון זינגר ושמואל רודנסקי. אך הצעירים לא ביישו אותם.

אחרית הימים

שבתות אינם ימים של אירועים חדשותיים רבים, אלא אם כן מתרגש אסון, או שאנו לפני או אחרי סנסציה בינלאומית.

במוצאי שבת האחרון — לאחר שמוצו הנושאים החדשותיים האקטואליים — נותר עוד די זמן שידור, אשר נוכח הבצורת החדשותית, התמלא בכתבה ארוכה למדי על פטנט חדש לצמיחת שער על קרחות.

הכתבה היתה די משעשעת ולא פחות מכך מטופשת. וכללה בתוכה בנוסף למבחר קרחות שונות ומשונות בין היתר של אישים מפורסמים — גם קטעים מצחיקים על ליקלוקי לשון של בהמות למיניהן על קרחות גברים. בקיצור, כתבת קוריוז קלילה, שספק אם ביום רגיל היו מכניסים אותה למהדורת החדשות.

מי שמדמיין לעצמו אחרית ימים של עולם שקט ושלו, ללא פורענויות ומלחמות. צריך להביא בחשבון, כי קוריוזים כאלה ואחרים ימלאו אז את מהדורות החדשות, במחשבה שנית, זה נשמע כתחליף עדיף על עוד [illegible] של שיזוף קוקלני, בפאריס או בטיאול.

בעריכת עלינא תורי

„החוצה" – געגועים למולדת האבודה בתמונה: לאה אברהם פטר גדיש וסיני פתר

תיאטרון

שחמט על מזוודה

„החוצה"
מאת דני הורוביץ,
בתיאטרון, נווה־צדק
בתל־אביב

מאת אילן שיינפלד

בימים אלה עולה על בימת תיאטרון נווה־צדק, ההצגה „החוצה", מפרי עטו של דני הורוביץ ובבימויו של הבמאי האורח ג'ו צ'ייקין, בסיועה של חוה אורטמן־אלקיים והדרמטורגית מירה דמאלוביין, ושמועות אומרות — גם בסיועם של עודד קוטלר ורינה ירושלמי.

מדוע נצטרך „החוצה" להביא פנימה, כלומר אל התיאטרון, צוות הפקה גדול כל־כך — הסיבה נעוצה גם בעובדה, שבאמצע תהליך העבודה נעזב הטקסט של איציק וינגרטן והחל מירוץ אחר מחזאי חדש, שיוכל לעבוד עם צ'ייקין ולהשתלב בשיטות עבודתו המיוחדת, הגורסת הפעלת זוגות שחקנים באימפרוביזציות על הבמה, בלא טקסט אלא כוואריאציות על נושא, ותפירתן לכדי הצגה רק במהלך העבודה.

הבחירה נפלה על דני הורוביץ, מחזאי קולאז'יסט, המערב בכתיבתו טכניקות ממודלים דרמאטיים שונים, כאקספרסיוניזם ואבסורד, וגם מז'אנרים שונים, כקומדיה ופארסה. לפיכך רק סביר היה להניח, כי קולאז' האימפרוביזציה של צ'ייקין וקולאז' המילים של הורוביץ ייצרו אוסף ואריאציות על נושא, כאחדות בימתית.

גשר הגירוש

המחזה המוגמר מוגדר כ„מסע תיאטרלי" של שיירות פליטים ובני פליטים, הנפגשים על מזוודות ובין הריסות בתים, חולמים, מתגעגעים ושרים על מולדתם האבודה.

נפגוש כאן פליט הונגרי (סיני פתר), המשחק שח־מט על גבי מזוודתו, בחדרה, בבית שהופקע מיהודי על גדות הדונה, ומופרע ממשחקו זה על ידי ישראלי (פטר גדיש), הבא לבקר בבית בו גדל וממנו גורש סבו. בין שניהם יש חוסר תקשורת עד לרגע בו מוזכר השם „ישראל", שהוא סינונים ל„גבורה". אז מספר לו ההונגרי, שגם את ביתו שלו הרסו. וזועק שהיה מוכן להשיב ליהודי את ביתו, תמורת ביתו שלו.

מלבדם, נפגוש כאן את היהודי המזרח־אירופי, את האשה הפלשתינית, (סלווה נקארה), את הערבי העיוור (ערנאן טראבשה) את הערביה הישישה (לאה אברהם) ועוד דמויות פליטים שונות ומשונות. כל אלה מופיעים על הבמה בדרך כלל בזוגות או בשלשות שמשתתפיהן קבועים — צירופיו הנאים של צ'ייקין - כמהדסים־מדדים על פני גשר הגירוש, שהוא המטאפורה המתווה בין שני עברי המחזה כולו.

פליטי כל העולם

המעקב אחר הפליטים אינו כרונולוגי ואינו תחום, אלא עשוי בטכניקת הקולאז' האקספרסיוניסטי: רגע אנו בהונגריה, ובמשנהו במחנה פליטים פלשתיני, ופתאום אנו במקום בו נפגשים כל פליטי העולם ונגלים בתת־הקיום שלהם, בהכרה לגעת בשבועת הנקם, בחרדה למול הפולש, שכמו מחזה מהוגן הוא מופיע מן האין, פתאום והורס את המסגרת האינטימית והמיוחמת של הקיום.

● הפליט ההונגרי: בדיאלוג שבין הפליטה הפלשתינית.

„אצלנו יש פחד. כמו בובה שמשכיבים אותה והיא קמה מחדש. אומרים לנו, אתם יכולים כבר לישון בשקט. אבל אי־אפשר לישון בשקט. אנחנו שמים את הראש שלנו על הכר — והפחד קופץ, יש איזה נר בוער מתחת לכר. את מבינה? „כן, אני מבינה. אצלנו אין איפה לשים את הכר בכלל. אנחנו שמים את הכר על המיטה — מרגישים — זה לא המיטה שלנו. שמים את הכר כאן — זה לא שלנו. כאן — זה לא שלנו. רוצים לשים את הכר על האדמה. אומרים לנו: זה לא שלכם. אין לנו איפה לשים את הכר אנחנו לא יכולים להתחיל לישון בכלל. אתה מבין?

דווקא מצוקתם של העייפים, שאין להם נחלה להירדם בה, מדברת אליכשהו יותר מן המונולוגים הדרמאטיים יותר, אף אם הם מבוצעים בעוצמה דראמטית רבה.

מלאך שהושלך

אחד הקטעים החזקים בהצגה הוא קטע הופעתו של מלאך אילם (לאה אברהם) המבקש להודיע דבר־מה לפליטים, ומתוך תנועות ריקודו הם מבינים כי מלאך הינו הושלך ממקומו ובא מטה. כלומר, שלא רק על הארץ יש גלות, אלא קודם כל ישנה גלות רשמייא.

וקטע נוסף, הנוגע בגורל הפלשתיני — שלעיתים נדמה כי הוא הוא נושא ההצגה, ועוטף בעור כמה פליטויות כדי שלא להצטייר סכימאטי ושגור — הוא ריוזה של האשה הפלשתינית לשוטר. הבא לעצרה משום שהיא מגיעה לליקוט תאנים בגפנה הנטושה:

„טוב, אתה רוצה לדעת למה לקחתי את התאנים, לא גנבתי. לקחתי. טוב, מאז שבאנו לכאן, אני אמרתי אני רוצה לחזור לכפר שלי. או כל שנה אני לוקחת את הארגזים, לוקחת את הילדים והולכת לכפר לקטוף את הפירות מהעצים שלנו. את העצים לא הרסו הם שמה. וזה העצים שלנו. אז אני קוטפת את התאנים שלנו. אתה, אני לא צריכה את התאנים. אני לא אוהבת תאנים. אבל זה שלנו. תכתוב או כתבתי."

קונצרט

טכניקה ואמת

מאת אביבה שלח

שני קונצרטים נוספים של התזמורת הקאמרית הישראלית בניצוחו של יואב תלמי, במסגרת „פסטיבל אמדיאוס". 1. קונצ'רטו מס. 14, ק. 449 וקונצ'רטו מס. 15 ק. 450 (עם אקיקו סגרה); קונצ'רטו מס. 20 ק. 466 (עם אינגריד הבלר), 10.9.86. 2. קונצ'רטו מס. 11 ק. 413 (עם שלמה שם־טוב); קונצ'רטו מס. 13 ק. 415 וקונצ'רטו מס. 16 ק. 415 (עם מלקולם פריינר); סימפוניה מס. 35 ק. 385 („הפנר"), 14.9.86.

הקונצרט השלישי של הפסטיבל חזר למתכונת שהפכה כמעט קבע, של חלק ראשון עם קונצ'רטי מוצארט מוקדמים, בביצוע צעירים מוכשרים עד מחוננים, וחלק מרכזי ההופך גם לשיא התוכנית, עם אמן בשל שנגינתו חוויה.

אקיקו סגרה, יפאנית נחמדה, התייחסה אל שתי היצירות שניגנה כמו אמן מחשבים המפליא להקיש על המקשת שלפניו. כל הקלידים נענו במדוייק. איש לא חסר ומאום לא נגרע, לבד מהמוסיקה.

פסנתר אינו רק כלי הקשה וטכניקה, אפילו מושלמת, אינה עולם ומלואו וזה אינו ניתן לרכישה. גם האצבעות המיומנות ביותר אין בכוחן לברוא הוויה אנושית. דווקא מזו העניקה לנו בשפע רב אינגריד הבלר. כל שחלמנו על מוצארט וכל שייחלנו למגע הכסף של יצירותיו היו שם. ללא יומרנות וכמעט בצניעות וענווה הפך הקונצ'רטו ברה־מינור לאירוע חד־פעמי, לאמת גדולה.

בקונצרט הרביעי נהפכו היוצרות. שלומי שם טוב, עדיין נער, אבל איזו בגרות נהדרת וכמה רגישות, לב ואותו כאב היצוק הרחק מעבר לתווים הכתובים. זו כבר מזמן אינה הבטחה, זו אמנות של ממש. אחריו מלקולם פריינר, אמנם בוגר בשנים, אך דל בנשמה, חטא פעמיים בהפיכת יצירות מוצארט לתרגילי מיומנות צחיחים, טכניקה וירטואוזית ריקה ומכאנית.

רק ביצוע ראוי של סימפוניית „הפנר" היפה החזיר אותנו אל מוצארט.

מקבץ מוסיקה

„פרקי ברוק" כחול־לבן

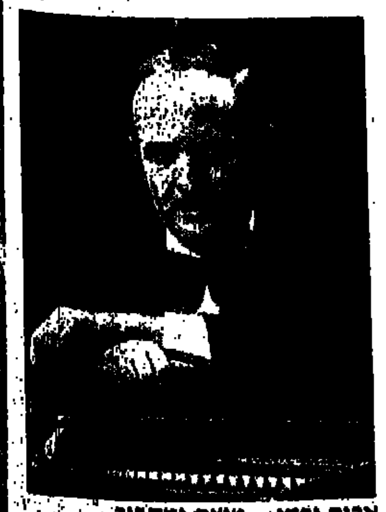

אריה ורדי – מנצח ומסביר

מאת דוד אור

התוכנית „עולם המוסיקה" עם גיימס גלוויי, שהוקרנה בטלוויזיה בימי שישי אחר־הצהריים והיתה מבוא מוסיקאלי מאיר עיניים לשוחרי מוסיקה ולהדיוטות, הגיעה לסיומה. תחליף אותה תוכנית הסבר מוסיקאלית תוצרת „כחול לבן", סידרה בשם „פרקי ברוק" שהופקה על־ידי „האוניברסיטה הפתוחה" עבור המרכז למוסיקה בירושלים.

הסידרה, המשודרת אחת לשבועיים, כבר התחילה והיא תכלול עוד כ־4 פרקים: „יותר ויוואלדי", „הנקודה שמנגד", „סוויטה מהי", „גלגולו של ניגון". המנצח והמסביר — אריה ורדי. ובין אמני הסידרה מירה זכאי, שירה רבין, נורית גלרון וכמובן התזמורת הקאמרית הישראלית, מארחת הסידרה.

● פותחת את העונה בסימפונייטה האורטוריה „בריאת העולם" מאת היידן. מנדי רודן ינצח על היצירה והמקהלה היא היינריך שוץ קריים מברלין.

המקהלה נוסדה ב־1964 ע"י וולפגנג מטקוביץ עם חברים ממקהלת הצלב שבמשך השנים נתגבשה מהם חבורה בת 65 זמרים.

ההשתייכות של מנהל המקהלה למקהלת נערים עיצבה תמונת צליל המתקרבת לאידיאלים של צלילי מקהלת נערים.

סיפור בריאת העולם נתון בפי שלושה מספרים — שלושה מלאכי הפנים: גבריאל (סופרן) — גילה ירון, הידועה לחובבי המוסיקה בארץ והופיעה גם בחוץ עם תזמורת רדיו פרנקפורט, ובפסטיבל וינדזור באנגליה; אוריאל — זמר הטנור כריסטוף הומברגר משווייץ; רפאל — זמר הבאס קונרד קוך מניו־זילנד. הזמר הופיע עם התזמורת ב„איטלקיה מאלג'יר" וגנב את ההצגה. מהעיתונות: „הכל היה כראוי בזכות קונרד שגנב את ההצגה", „זהו זמר שחקן בעל נוכחות גדולה.

באר־שבע — „קרן" 6/10 — 7/10, תל־אביב — 11/10.

בעריכת יואב אביב

גולף G.T.I ממריאה לצמרת

צילום: עמנואל אילן

הגולף G.T.I לא היתה הראשונה בדור של מכוניות משפחתיות בעלות אופי ספורטיבי ● את החוכמה הזאת מישהו אחר כבר המציא ● אבל הגולף היתה היחידה שהצליחה להפוך אותה לאופנה ● היא שילהבה את הקונים והביאה את יצרני הרכב האחרים לתחרות ● אחריה באו הפיג'ו 205 G.T.I, האופל קדט G.S.I, הריתמו אברט ועוד מכוניות רבות אחרות.

ב־1974 החלו יורדים ראשוני דגמי הגולף מפסי הייצור של חברת פולקסווגן בוולפסבורג שבגרמניה. העולם כולו המתין בקוצר־רוח לראות את המכונית שהוכרזה על־ידי פולקסווגן ליורשת הרשמית של החיפושית.

כותרות עיתונות הרכב והעיתונות היומית בכל העולם בישרו: המלכה מתה — תחי המלכה החדשה. המכונית החדשה שירדה מפס הייצור נראתה כחידוש מרענן ליד קודמתה. ואכן, מאז עלתה הגולף לכבישים נקשרו לה כבר עשרות כתרים, והיא זוכה להצלחה גדולה מזו לה זכתה החיפושית. לא מעט מהצלחתה של הגולף, יש לזקוף לזיכוי הדגמים שמציעים בפולקסווגן. המתאימים את המכונית העממית כמעט לכל טעם. החל ב„קאראט" המפוארת. עבור בגולף סי העממית וכלה בג'י.טי.איי. הספורטיבית.

■ סיפורו של אלוף

סיפורה של הגולף ג'י.טי.איי. החל כשנתיים לאחר לידתה של אחותה הבכורה. בשלהי 1976, הוצגה בפני העולם גירסה צעירה לגולף. לא מכונית ספורט בעל מבנה קופה, או מכונית שני מושבים פתוחה. אלא, מכונית הזהה למראית־עין לחלוטין לדגם הבסיסי של הגולף כשבקרביה שתולים כוחות־סוס רבים.

הגולף ג'י.טי.איי. הראשונה צוידה במנוע בנפח 1588 סמ"ק, 110 כוחות סוס לבלימה ב־6100 סל"ד ומומנט של 14.0 קג"מ. היא צוידה במערכת הזרקת דלק בוש־קיי ג'טרוניק, האיצה ב־9.1 שניות עד 100 קמ"ש ומהירותה הסופית נרשמה 182 קמ"ש. נתונים אלה העמידו את הגוף ג'י.טי.איי. בשורה הראשונה של מכוניות משפחתיות עתירות־ביצועים. ויש לזכור, כי קדמו לה בתפיסה זו המיני־מיינור, ג'י־טי, המיני־קופר, האסקורט ועוד דגמים רבים אחרים שביצועיהם לא נפלו מאלה של הגולף.

אלא, שבניגוד לדגמים רבים אחרים, היה ביכולתה של הגולף ג'י.טי.איי. להפוך לאופנה, והיא אכן עשתה זאת, והפכה מודל לחיקוי. בשנה הראשונה מכרה חברת פולקסווגן באירופה כעשרת־אלפים מכוניות גולף ג'י.טי.איי. 1977 נמכרו כבר פי־שלוש מכוניות וב־81, שנת השיא, הגיעו מכירות הג'י.טי.איי. לכ־72 אלף מכוניות באירופה בלבד.

■ תדמית צעירה

יותר משהביאה הג'י.טי.איי. רווח ליצרניה ומתכנניה, היא הביאה תדמית צעירה לפולקסווגן שסבלה מתדמית זקנה של החיפושית. המכונית הציבה גם אתגר בפני המפעלים האחרים שהחלו לחקותה. ותוך זמן קצר קמה לתחיה קבוצת מכוניות הג'י.טי. המשפחתיות שכמעט ושבקה חיים.

אברט האיטלקית נכנסה לפעולה. הריתמו, האוטוביאנקי וה־131 אברט יוצאו מתחת ידה כדי להתחרות. בצרפת הצטרפו לתחרות רנו עם 5 אלפין. פיג'ו 205 ג'י.טי.איי. והאריקה איקסיאר 3 איי, גם מבית צבורה הגולף מתחרים, ולשוק ירדו גם דגמי ג'י.טי.איי. של השירוקו ושל החברה המתחרה אופל, אשר מפסי הייצור שלה ירדה הקדט ג'י.אס.איי.

ב־1983 החלו מתחרותיה של הגולף לנשוף בעורפה, ומכירותיה של המכונית ירדו. בפולקסווגן הוחלט להחליף את מנועה, וכך קיבלה הגולף מנוע בנפח 1781 סמ"ק עם 112 כוחות־סוס שהושגו ב־5800 סל"ד ועם מומנט שהתקרב ל־16 קג"מ שהושגו ב־3500 סל"ד. מערכת הזרקת הדלק של המכונית לא השתנתה וביצועי התאוצה מעמידה ל־100 קמ"ש ומהירותה המירבית נותרו כמעט ללא שינוי. השינוי העיקרי הושג בגמישותו של המנוע שהאיץ היטב במהירויות הביניים. באותה שנה 1983 שבה פולקסווגן ומכרה כ־72 אלף מכוניות כמו ב־1981.

הירייה, שירתה פולקסווגן באוויר בשנת 1976, החלה לתת את אותותיה גם בקבוצות אחרות של מכוניות, ומכוניות בעלות מנועים לוהטים החלו להיות מבוקשות בכל קבוצות הייצור. ב.מ.וו. אאודי, וולוו, סאאב ומכוניות־מנהלים אחרות. החלו אף הן להיות משווקות עם מנועים חזקים ועתירי־ביצועים.

■ 16 שסתומים

לקראת יום הולדתה העשירי של הגולף ג'י.טי.איי. פחות מטעמי נוסטלגיה וכבוד ורק מטעמי תחרות קשה, זכתה הגולף למנוע חדש. הג'י.טי.איי. בעלת המכנה החדש של הגולף קיבלה מנוע האמור להתחרות במנועי ה„טורבו" של הדגמים האחרים. ובוולפסבורג בחרו להתקין ארבעה שסתומים לכל צילינדר. המנוע בעל הנפח הזהה 1781 סמ"ק 16 שסתומים, מפיק 139 כוחות־סוס־לבלימה. מומנט של 17 קג"מ וביצועיה הבסיסיים של המכונית שופרו אף הם. הגולף מאיצה עד 100 קמ"ש ב־8.6 שניות והיא חוצה את קו 200 הקמ"ש ומגיעה ל־208 קמ"ש.

המתחרים הקשים ביותר של פולקסווגן בכל אולמות התצוגה האחרים מדברים בהערכה על הגוף. למכונית כזו וליצרניה מגיעה ברכות יישר־כוח והצלחה בפתיחת העשור הבא.

יואב אביב

G.T.I.: 2 מנועים עם 500 כוחות־סוס

„פולקסווגן מוטורספורט", מחלקת הספורט של פולקסווגן, ייצרה לאחרונה דגם רביעי של מכונית ספורט דו־מנועית: גולף G.T.I עם מנוע קדמי ואחורי בעל הספק של 250 כוח־סוס כל־אחד.

מנועי הגולף הדו־מנועי הקודם היו בעלי הספק של 190 כוח־סוס כל־אחד. המנועים החדשים הם בנפח 1.3 ליטר כל אחד ומצוידים במגדש־על. מנועים אלה נלקחו מן הפולו GT-G40, כאשר הספקם המקורי הוא 129 כוח־סוס.

למכונית שתי תיבות הילוכים, אך שלא כמו בגולף הדו־מנועי הקודם, שבו היתה תיבה אחת אוטומטית והשניה ידנית, מבוצעת החלפת חמשת ההילוכים בעזרת ידית אחת, המחליפה את הילוכי שתי התיבות בו־זמנית.

על־פי מדידות „פולקסווגן מוטורספורט" מגיעה מהירותו המירבית של הדו־גולף החדש ל־310 קמ"ש והוא מסוגל לנוע בהנעה קדמית תוך שימוש במנוע הקדמי בלבד, הנעה אחורית — בעזרת המנוע האחורי ובהנעה בו־זמנית על כל הגלגלים, כשהוא מונע על־ידי שני המנועים בבת־אחת.

הופעת הבכורה של הגולף הדו־מנועי החדש התקיימה בראלי פייקס־פיק, שהוא מירוץ המכוניות הפופולארי ביותר בארצות־הברית. הגולף, נהוג בידי יוכי קליינט, הגיע רביעי לאחר שסבל מבעיות חשמל במנוע האחורי ואיבד בשל כך את מקומו הראשון.

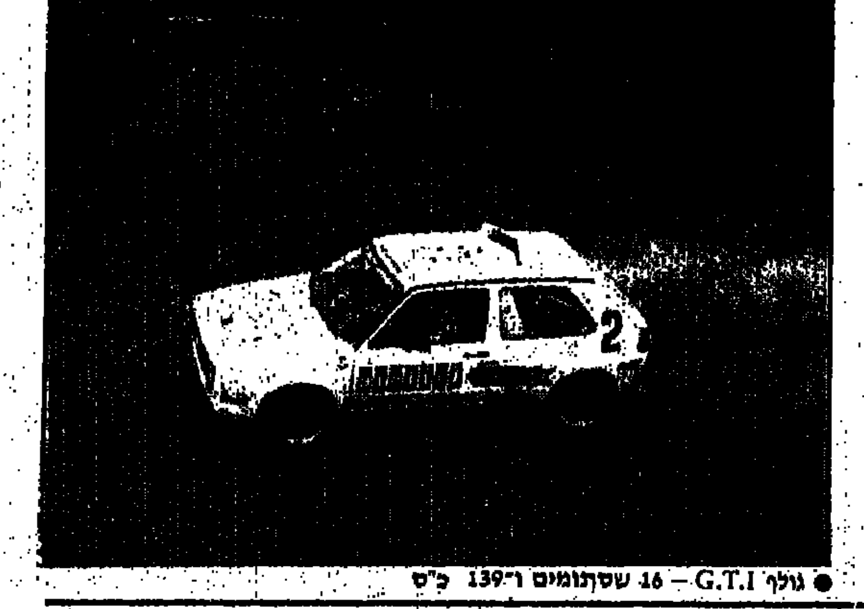

● גולף G.T.I — 16 שסתומים ו־139 כ"ס

היה מנוע

האף של המכונית

לאדם יש אף — למכונית מסנן־אוויר. לשניהם אותו תפקיד: לנקות את האוויר הנשאף מן האבק.

כמות האבק המגיעה אל המסנן תלויה בתנאי הדרך שבה נוסעת המכונית. האבק הוא כרעל למנוע, גרגרי האבק הם בעלי זוויות חדות. כל גרגיר מעל לגודל מסוים משפיע על החלקים הנעים בבוכנה ועל החלקים האחרים המסוכים בשמן, ואבק סמיך פועל עליהם כנייר־זכוכית על עץ. פרט למסנן האוויר קיימים סוגים נוספים של מסננים שלהם תפקידים חשובים.

מסנן האוויר, הוא כאמור. גורם המונע כניסת גופים זרים למעברים הצרים של המאייד, ומשם הלאה למנוע. המסננים המקובלים הם יבשים. לכם עשוי נייר מיוחד בעל קיפול דמוי ורד, חרוט או כוכב. מסנן טוב ותקין מונע בעד 99.9 אחוז מן האבק מלחדור אל המנוע. החלפת המסנן מתבצעת כל 15 אלף ק"מ או מדי חצי שנה. למסנן סתום יש אותה השפעה מזיקה כמו לכיוון לקוי של מאייד או לתזמון גרוע של ההצתה. הגורמים לצריכת דלק מוגברת ולפעולת מנוע לקויה. מלבד משימות הסינון והדאגה ללחות ולחום האוויר. יש למסנן שתי משימות נוספות לחסום בעד רעש היניקה של המנוע ולווסת את חום או את קור האוויר מבית המסנן.

מסנן הדלק בא למנוע כניסתם של גופים זרים למעברים העדינים שבתוך המאייד. החלפתו מתבצעת. בדרך כלל מדי 45 אלף ק"מ. ברכב הנע רוב הזמן בדרכי עפר תוקדם החלפת המסנן. המסנן ממוקם על־פי־רוב בין משאבת הדלק והמאייד, וניתן להחליפו בכוחות עצמיים.

ניתן למנוע מראש תקלות דרך במערכת הדלק, אם נתקין מסנן דלק לפני המאייד, תוך דגש על חיבורו הנכון וסגירת צנורות הדלק במהדקים כדי למנוע דליפות. בעת הרכבת המסנן רצוי לשים לב לחץ המסמן את כיוון זרימת הדלק.

מסנן השמן הוא, בלי ספק, האבזר החשוב ביותר לשמירת אורך חיי המנוע, בכך שהוא דואג לשמור על נקיון שמן המנוע, כדי לשמור על אורך חיי המנוע, חובה להחליף את מסנן השמן בעת כל החלפת שמן מנוע. הכרח זה גדול יותר במכוניות ישנות, שם צפויה הצטברות גדולה יותר של מזהמים. חלקו העיקרי של מסנן השמן הוא האלמנט המבצע את סינונו של השמן. מצויים אלמנטים העשויים לבד, חוט כותנה, נייר ועוד.

י. מושקוביץ

משרד־הפנים: ישראלי אינו יכול לוותר על אזרחותו

משרד־הפנים טוען בתצהיר תשובה לבג"ץ, כי אזרח ישראלי המתגורר בגבולות הארץ אינו יכול לוותר בשום מקרה על אזרחותו הישראלית.

התצהיר הוגש לבג"ץ על־ידי סגן מנהל מינהל האוכלוסין במשרד־הפנים, אהרון לוי, כתשובה לעתירתם של 8 דרוזים תושבי רמת־הגולן. הללו ביקשו לוותר על אזרחותם הישראלית, שהוענקה להם לאחר החלת החוק הישראלי על רמת־הגולן בשנת 1980. שר־הפנים סירב לאשר את הוויתור על ה' אזרחות הישראלית ועל כן פנו לבג"ץ בבקשה לחייב את שר־הפנים להורות על ויתור אזרחותם.

בתצהיר נאמר, כי העותרים ביקשו לקבל על עצמם אזרחות ישראלית אחר החלת החוק הישראלי על רמת־הגולן. עוד נטען, כי על־פי החוק רשאי אזרח ישראלי שאיננו תושב ישראל להצהיר בכתב שהוא מוותר על אזרחותו ושר־הפנים רשאי להסכים לוויתור על האזרחות, אולם לשר־הפנים יש שיקול דעת אם לאשר את ההצהרה או לדחותה.

להלן נאמר בתצהיר, כי על־פי החוק, תנאי מוקדם למתן הצהרת ויתור על אזרחות ישראלית הוא — שמבקש הוויתור איננו גר בגבולות הארץ.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6159 חלקה 164, רח' בית שמאי מס' 16 דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו־5% עבור מעלית, ו־10% בקיר במרווחים צדדיים.

על המעוניין הרואה עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב,
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ר"ג

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי
רמת־גן
נרשמה בטעות תכנית
רג/988
צ"ל תכנית
רג/908

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז ת"א

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון
ת.ב. 4671
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 56 בגוש 6781 רח' המלאכה מס' 20 חולון הכוללת מתן הקלה בשימוש חורג — לאשר סככה ארעית במסגרת קיימת לתקופה של 5 שנים נלבנה. החלקה הנ"ל נמצאת באזור תעשיה. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות והימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
לבירור הגישו בקשה לועדה זאת בתכנית מס' 19614 לבנות בנין בן 3 קומות מעל קומה מפולשת/קיימת כולל רח' סיני 17 פינת עוזיאל גוש 6187 חלקה 195 באזור ב' בהקלות הבאות: הגברה 4.4% בניה בקומה ג' לקומה א' והעברה 0.5% בניה מקומה ב' לקומה א' בתוך אחוזי הבניה המותרים, וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105 ב' הגלה במשק.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
מר מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון — עיר בני־ברק

עיריית ירושלים
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן: החוק)
בנ/86/352
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי שכון עובדים בע"מ הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת ההקלה בנכס גוש 412 חלקה 7 ברחוב גורדון בירושלים והיינו הקלה בקו בניה אחורי בשעור של 0.50 מ' וקווי בניה צדדי בשעור של 0.35 מ' והן בניית גשר כניסה לבנין מעבר לקווי הבניה.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעה במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 14.00־12.00.
אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6599 חלקה 555 ברח' רואיל 6 המסומנת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה/קוי בניה בבית מגורים קוטג'.
ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6% בקו בניה צדדי של 10% והקלה בקו בניה חזיתי למוסך המגיע עד לגבול החלקה.
כל מי שיש לו התנגדות ל"יציאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון; ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הועדה המקומית לתכנון ובניה אילת
הודעה עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת בקשה להתרת הקלה בנכס, כהגדרה מת.ב.ע. מפורטת מס' 2/03/114/12 נתוני ההקלה: תוספת בניה בסטיה של 5.4% במלון מרינה קלאב, חוף צפוני, חלקה 29, גוש 40054, אילת. שם המבקש: חב' דרלון בע"מ.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לועדה המקומית בעיריית אילת, רח' חטיבת הנגב 5, תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.
רפי הוכמן, יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (ולהלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס.
1) בגוש 6145, חלקה 776, ברח' החיל מס' 29 א', דהיינו: הקלה 10% בק"ב, במרווחים צדדיים.
2) בגוש 6183 חלקה 240, ברח' אצ"ל מס' 25, דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו־2.5% עבור קומה נוספת.
3) בגוש 6204, חלקה 296, ברח' ז'בוטינסקי מס' 147 א', דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה.
4) בגוש 6183, חלקה 198, ברח' לחי מס' 14, דהיינו הקלה 6% משטח החלקה ו־2.5% עבור קומה נוספת.
5) בגוש 6183 חלקה 198, ברח' לחי מס' 14 דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתוכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה, רח' המעגל 26 ר"ג, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה — רמת־גן

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.00 עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 ארץ מולדת — בין הזמנים 08.40 אנגלית ו' 09.00 מדעי הטבע (יסודי) — כתי שועלת המדבר 09.20 אנגלית ו' 10.10 מדעי הטבע הי"ו — השלד 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — ירייים 11.00 חשבון ו' — השבר העשרוני 11.15 אנגלית י"א־י"ב — Hello Israel 11.30 No !Have you been there מושגים ביהדות — לשמוע קול שופר 12.00 אנגלית ח' 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (על יסודי) האבולוציה 1 — מחבוין העבר 13.30 גיאוגרפיה — טייסון פוקד את יסן 14.00 עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 עת כושר 14.15 מנהרת הזמן — הטבח — טוני ודאג נקלעים לתקופה של ערב הטבח שעשו האינדיאנים בגנרל קאסטר ובחיל הפרשים השביעי שלו בשנת 1886. 15.00 האוניברסיטה הפתוחה מבוא למדעי החיים — ברור טבעי: סין בדיון לממשות — בכי 16.00 פרפר נחמד — בית לגור בו 16.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים המבוסס על ידע ומהירות תגובה של המתמודדים. מגיש: אברי גלעד 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר 17.30 "תיאטרון האגורות" * סדרת של אגדות־עם יהודיות בביצוע תיאטרון הילדים של השחקנית שלי דוכל. הפעם: האגדה "שלושה חוורונים" 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 "בתרגו לך" — מבחר שירים וריקודים (ערבית) 19.00 "החרסינה — עבר ועתיד" סרט תעודה הסרט מתאר את התפתחות תעשיית החרסינה, ובמיוחד כלי החרסינה היקרים מגרמניה, החל במפעל שהוקם בימי הביניים כחלק ממסמכי האריסטוקרטיה וכלה בימינו אלה. (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 "בין הכיסאות" — מגזין דרשנועי בענייני משפחה והחברה. מנחה: עמוס ארבל 20.30 "תצפית" — מגזין לענייני מדע, טבע ורפואה. הפעם עוסקים בנושאים הקשורים בראייה ובעיניים: על המידע שרשתית העין מספקת לנו, ואיך משתמשים במידע זה למטרות רפואיות ולארכיאולוגיה; על ניתוח חדשני ביותר לתיקון מקורים קשים של פגמים בקרנית; על מקל עזר לעיוורים וגם על תעתועי ראייה בתערוכה "גדול וקטן" אשר בגינה למדע של האוניברסיטה העברית בירושלים. מנחים: פרופ' יורם לס ויעל דן. 21.00 מבט לחדשות 21.30 "מוקד" 22.05 סרט קולנוע — "רובין ומריאן" (ראה הפניה) 23.50 פסוקו של יום חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר" 07.07 "בוקר טוב" — רחמנינוב: סויטה מס. 2 לשני פסנתרים 07.30 "שחרית מוסיקלית" מנדלסון: קונצ'רטו לכנור כמי מינור, רחמנינוב: קונצ'רטו מס. 3 לפסנתר ברה מינור, דבוז'אק: סימפוניה מס. 9, "מן העולם החדש". 09.30 "קונצרט בוקר" באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 6 בטהובן: רביעיית רזומובסקי מס. 2 שומאן: קרייזלריאנה, רחמנינוב: סימפוניה מס. 2 במי מינור. 11.57 "מגישים שיר" 12.05 "רסי' מסנתר" 13.00 "לבקשתכם" — שופן: סונטה מס. 3 בסי מינור, בורודין: סימפוניה מס. 2 בסי מינור מנדלסון: שלישייה ברה מינור לפסנתר, כנור וצ'לו גרופה: "הקניון הגדול", סויטה 15.00 "מילון מוסיקלי" 15.05 "בין חברים" 16.00 "אמנים כאולפן" — לאה ריף — סופרן/כרט כרמן — פסנתר מבחר שירים מאת רחמנינוב, שוסטקוביץ' וצ'ייקובסקי נריויט וקטארין סולם — כנורות/סייר חזארב — ויולה דבוז'אק: קרצטו 17.00 "מוסיקה כאן ועכשיו" מיצירות יוחנן בוהם במלאת 30 למותו 18.00 "קונצרט לשעת ערבית" של תזמורת רשה"ש בשידור ישיר מנצח — דייויד רוברטסון סולנית — אראלה תלמי (חליל) ברטוק: מוסיקה לכלי־הקשה וצ'לסטה ס. רנצ'י: קונצ'רטו מס. 2, ברה מינור לחליל ולתז. באך: פרלודים כוראליים בעיבודו של מרדכי רכטמן 19.00 "רומינועד" — לנוער המתבגר 20.05 מפגש עם יוחנן בוהם במלאת שלושים למותו מן הסדרה "אתה באולפן אחת" 20.57 "מגישים שיר" 21.00 "אפורה של יום רביעי" טלמן: "סימפוניה" הנקודה" קונצ'רטו במכמל מגזר ל־2 קרנות, ותזמורת כלייקשת 23.00 "צלילי לילה" — צלטר: שני שירים מרצה; ויכרטימנטו ברה מג'ור, ק. 334 צלטר: שני שירים.

רשת א'

07.30 "היו שידיכו — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 "הגנה" — עם בני הגדול 09.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 "מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.05 "מפגש" — המשך 10.30 א"ז — "דיוק קל" — תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית 11.10 השידור היומי לנוה"ס "אלה תולדות" — סדרת תכניות בנושאים יהודיים. הפעם: "תוקן מנהיגים" — מאת שרגא פרישטמן 11.30 "השכלה ודעת לכלי" — "ממית לאומי למדינה" שבדרך — 1917 — "1939" — "מדיניות העלייה בתקופת הרבינט מכאצל" — חלק שני — ד"ר משה מוסק 12.05 "מהו־ המורה" — מבחר שירים מזרחיים 14.05 "לבת ולבן ולכל המתענייך — תכניות לילדים "מי ישר" — או הבית כרחוב פיצ'קמי" — מאת בני נגרי (ב' "מבולות המלך שלמה" 1) ארבעה ימים על הסניר" 15.05 "מחולותי" — מוסחים באקלמן משיבים לשאלות המאזינים 15.55 "מאוצר הספרים" — סקירה על ספר חדש 16.05 "מעקנין" שעור ההגי" — מעלמו של האדם המבוגר 17.15 "מגישים שיר" 17.20

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 08.05 "כוכב הבוקר" עם לוס פרנגאויס 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי 12.10 "א"א־כ"כ" — עם אהוד מנור 13.00 "בחצי היום" — חרשות וסומתים 14.05 "בת צחוק" — הוי והומור 15.05 "רגעי קסם" 15.51 לוח מודעות 16.05 "שירים ושעורים" 17.10 יומן כלכלה" 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה 18.05 "ורקור" — עורך ומנחה: יצחק גולן 18.45 היום בספורט 19.00 "היום הזה" 19.35 "מוסף לעיני צבא ובטחון 20.05 "מבט לפולקלור" — "קול ההתחלות" — פגישה בין ראשוני הזמר העברי — תכנית לרגל 50 שנה לרדיו 21.05 "שיר לדרך" 22.05 "עוד לא רקותי די" — ריקודי־עם 23.05 "משחקי לילה" —

גלי צה"ל

06.30 "מוקדים עין" — החדשות הראשונות של היום 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי 10.05 "הפסקת 10" — עם מיכל ניב 11.05 "בכון לעכשיו" — עם רפי רשף 13.05 "אחר אחד" — פזמונים ישראליים ברצף. 14.05 "רו רה יומי" — עם דובי לנץ ורני קרטל 15.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחרי הצהרים — שעה של שירים עבריים 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון ויעל דוך 18.05 "יעד משורר" — מגאזין לענייני צבא וביטחון, עורכים ומגישים: יצחק טוניק ויוסי עבארי 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה, ראובן ריבלין — דר' שמעון שטרית מנחה: יוסי עוזרד 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולם 20.05 "מוסיקה נטו" — גל חדש 21.00 מבט לחדשות 21.30 "לילה לא שקט" — שירים עבריים 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהכרנו אוהבים 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר 23.55 "שיחת חצות" — עם הביולוג אורי כץ 00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם חנוך רון 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 00.05 צלילי בוקר שירים עבריים.

רשת ג'

06.05 "במחורה לאושר" — להיטים ותיקים 07.05 "שיר כבוקר בבוקר" 08.05 "מה, כבר תשע"? עם אבי אתגר 10.05 "דברים טובים" — עם שמירה איזמכר 11.05 "שעה תמימה" עם מלאכי חזקיה 12.05 "שבעים מי יורע" 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי 14.05 "פומון חוזר" 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" 16.05 "הצגה יומית" 18.05 "הצע־

"האוניברסיטה המשודרת" "תרבות וחברה בתקופת היישוב והמדינה" — "מוסיקה ביישוב בשנות העשרים והשלושים" פרופ' יהואש הירשברג 18.05 "מינחת ערב" 19.05 "שואל כעניין" 19.30 שידורים לעולים 22.05 "חבר מאותו כוכב" — תכנית הזכרונות וריאיונות בשידור חי.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: הטרמפיסט	9.40 ,7.30 ,5
אורלי: כפפות	9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: אבודים באמריקה	23.15
בן־יהודה: אהבה בשחקים	9.30 ,7.15 ,5
גת: הצבע ארגמן	9 ,6 ,3
גורדון: מקרוני	7.45 ,9.54
דקל: הרומן של מרסי דרייב אין	
הסיפור שלא נגמר	7.30
החלון האחורי	9.30
סקס	12.00
חוד: תעלול קטלני	9.30 ,7.30 ,5
מוזיאון תל־אביב: "שואה" לימור חרש: אזעקת אמת	
פאר: שתי אצבעות מצידון	9.30 ,7.30
סינמה 1: רכבת אל החופש	9.30 ,7.30 ,5
סינמה 2: מופע הקולנוע של רוקי	9.30 ,7.30 ,5
פאריס: עוברת אורח לני	9.30 ,7.15 ,2 ,12 / 23.30
רב־חן:	
חן 1: היהלום מבוורלי הילס	9.50 ,7.30 ,5
חן 2: שגעון של לילה	9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הרומן של אתמול	9.45 ,7.40 ,5
חן 4: אבא יש רק אחד	9.50 ,7.40 ,5
חן 5: כ"ס לשוטרים מתקדמים	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: זכרונות מאפריקה	9.15 ,5.45
תל־אביב: קוה הרעם	
תכלת: החברים של אלכס	9.30 ,7.15 ,5
צוותא: ילדי המדרגות	8.00

רמת־גן

אואזיס: הטרמפיסט	9.30 ,7.30 ,5
לילי: מעריץ אלמוני	9.30 ,7.15
ארמון: היהלום מבוורלי הילס	9.30 ,7.15 ,5
רב־גן:	
גן 1: צבע ארגמן	9 ,6
גן 2: כחום הגוף	9.50 ,7.30 ,5
גן 3: מקרוני	9.40 ,7.30
גן 4: אהבת משתנות	9.40 ,7.30 ,5

ירושלים

אדיסון: קוד הרעם	9.30 ,7.30 ,4.30
אורנע: תופשה מטורפת באירופה	9.30 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:	
פנטזיה	16.00
החלון האחורי	18.15
ספיניאל טאפ	20.30
מונטי פיטון — שודדי הזמן	22.00
שר הטבעות	24.00
בנייני האומה: זכרונות מאפריקה	9 ,6.15
כפיר: יפה בוורוד	9.30 ,7.15 ,4.30
אורגיל: היהלום מבוורלי הילס	9.30 ,7.00 ,5
מיטשל: כפפות	9.00 ,7.00
סמדר: יומנו של צב	9.15 ,7.00
חבירה: שתי אצבעות מצידון	
	9.30 ,7.00 ,4.30

אוריון	
אור 1: הצבע ארגמן	8.10 ,4.30
אור 2: סיפורה של אגנס	
עדן: תעלול קטלני	

חיפה

ארמון: קוד הרעם	9.30 ,7.15 ,4.30
אורדע: אלני	9.15 ,7.00 ,4.30
חן: הכבוד של פריצי	9.15 ,7 ,4.30
עצמון: אהבה בשחקים	9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: היהלום מבוורלי הילס	
קרן אור המהדורש: שואה	9.15 ,3.00 ,4.30
רון: כפפות	6.1
אמפי: תעלול קטלני	9.45 ,7.15 ,4.30
אורלי: 3 רווקים ותינוק	9.15 ,7.00 ,4.30 / 9.15 ,7 ,4.30

נתניה

שרון: היהלום מבוורלי הילס	9.15 ,7 ,5
סטודיו: הצבע ארגמן	9.15 ,6.30

חולון

סביון: מקרוני	9.30 ,7.15 ,5
מגדלור: היהלום מבוורלי הילס	9.30 ,7.30
ארמון: המפתח	9.30 ,7.15

בת־ים

עצמאות: תעלול קטלני	9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

חיכל: כפפות	9.30 ,7.15 ,5
מלון דניאל:	

באר־שבע

חן: זהירות הבית מתפרק	9.30 ,7.30 ,4.30

ערד

אודיטוריום: הקרב על העמק	9.00 ,7.00

פתח־תקוה

היכל 1: אהבה בשחקים	9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: הטרמפיסט	9.30 ,7.30 ,5
היכל 3: רכבת אל החופש	9.30 ,7.15 ,5

עפולה

מופתרון: מה קרה להארי	8.30

רעננה

אורות: זהירות הבית מתפרק	9.7 ,4.30

קה האחרונה" — עם יגאל רכיר 20.05 "לי ולך. 21.05 "צליל מכוון" 23.05 "שירים".

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 17.9
גיסתו של גולדין: 20.30
חדווה ונגה — עין גדי

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ד' 17.9 ב־17.00 וב־21.00
"רק שלום וללכת"

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופת חולים עין יהב

חולון
ד"ר חורי — סוקולוב 70
קופ"ח עין יהב

ירושלים
אסותא — המלך ג'ורג' 12

נתניה
קרגיאל — מ. מסחרי קרית נורדאו

פתח־תקוה
גמא — חפץ חיים 6

רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 25

תל־אביב
בבלי — עוזיאל 1, פינת טולדנו 10
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, בתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244, חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניארו נמצא בתורנות למקרים רחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ — פנימית, נשים, כירורגית, עיניים, א.א.ג.
הדסה ה"צ — אורטופדיה
ביקור חולים — ילדים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' בי 20.00—08.00, בימי ו': 15.00—08.00
טלפונים: 03־433300, 03־433500
יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ת"א — 226027־03 (24 שעות)
חיפה — 04־229468 (11.00—20.00)
נהריה — 04־920014 (11.00—20.00)
קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב' ו־ד' — טל. 222782.
"קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל' 523366 פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריינגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל': 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־52432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים רחופים — טל. 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. ואתוה, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, עפולה 08־221022. רמלה — 101, טל' 221022־08. טבעון — 101, טלפון 93334־05. נהריה — 04־823333, גם — 04־931401, באר־שבע — טל' 5511111, 057־74767

רכבות

10.30	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	
17.00	18.30	20.00				

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00
10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 6.30, 7.30, 6.30, 6.00

מירושלים לבני־ברק ותל־אביב:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'—ה': 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30
16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.30, 6.00, 7.30, 8.30
10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.53, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

אורי — אלוף האלופים

בשער נצחון, חמש דקות לפני הסיום, חרץ מלמיליאן את גורל המשחק שהיה ירוד ברמתו ● הפועל תל־אביב הוליכה 0:1 אבל בית"ר ירושלים הפכה הקערה על פיה וזכתה בגביע ע"ש שדר הרדיו, נחמיה בן אברהם

● כדורגל

בית"ר ירושלים — הפועל תל־אביב 1:2 (0:0)

מאת משה רוזנברג

אורי מלמיליאן הוכיח אתמול פעם נוספת עד כמה הוא חשוב לבית"ר ירושלים. הבריקה אחת שלו הספיקה, לבית"רים לנצח 1:2 את הפועל תל־אביב במשחק אלוף האלופים ולזכות בגביע לזכרו של שדר הספורט נחמיה בן אברהם ז"ל.

שער הנצחון של בית"ר, במשחק שלא התעלה לרמה גבוהה, הובקע חמש דקות לסיום. אבי גולדר, שכמעט ולא הורגש במהלך המשחק, הגביה משמאל. השוער גיורא אנטמן (חלש) שגה ביציאתו ומי אם לא אורי מלמיליאן הגיע לכדור ומ־7 מטרים שילח את הכדור לרשת.

המשחק היה ברובו משעמם. נטול אירועים וחסרונם של יוסי דאנה, אלי כהן ושבתאי לוי בהפועל ושל שלמה שירזי בבית"ר הורגש היטב. במיוחד איכזבו שלישית החוד של הפועל תל־אביב: גיל לנדאו, מיקי בן שיטרית שכמעט ולא נגע בכדור ומשה סיני שתופקד הפעם בהתקפה. גם הגנת הפועל תל־אביב היתה חדירה בפעמים בודדות בהם ניסו חלוצי בית"ר להכניע את השוער ההססני אנטמן.

גם בית"ר ירושלים, חרף נצחונה, עדיין אינה מוכנה לפתיחת הליגה. להוציא את אלי אוחנה שבלט בשורות בית"ר בעיקר במחצית השניה קשה לציין שחקן נוסף. אורי מלמיליאן עדיין בכושר גופני לקוי אבל כאמור הבריקה אחת שלו הרצה את גורל המשחק.

בפתיחה תקפו שחקני הפועל יותר אולם התקפותיהם היו חסרות מחץ. לקראת הפסקה יצרו הבית"רים לחץ אולם אלי אוחנה ואבי גולדר התטיאו ממצבים נוחים.

ההזדמנות היחידה של הפועל במחצית זו היתה בדקה ה־45 כשסיני החטיא שער בטוח מול יוסי מורחי, שוער בית"ר.

לאחר ההפסקה התעוררו שוב שחקני הפועל ובדקה ה־51 עלו ליתרון. מוריס דאנו הגביה כדור קרן משמאל, השוער הבית"רי המחליף אורי סויסה השתהה וגיל לנדאו נגח את הכדור לרשת.

חלפו 10 דקות ואלי אוחנה חלף בכידרור על פני שני מגינים, הוציא כדור רוחב ובלם הפועל תל־אביב יעקב אקהויז, בנסיון הרחקה, רחק את הכדור לשערו הוא — 1:1.

מדקה זו נחלש קצב המשחק. שתי הקבוצות כמעט ולא סיכנו את השערים פרט אולי להחמצה של גיל לנדאו (75) כשמול הרשת בעט כדור חלש ובני כהן הרחיק מהקו.

הדקה ה־85 הצילה את 1000 הצופים משעמום וחסכה מהם 30 דקות הארכה. היה זה בעת שער הנצחון של מלמיליאן.

שפט אריה פרוסט באיצטדיון רמת גן.

● בית"ר ירושלים: מורחי (סויסה), אבי כהן, ח. אוזלאי, אשש, ב. כהן, קריש, מלכה, מלמיליאן, שמואלי, אוחנה, גולדר.

● הפועל תל־אביב: אנטמן, עמר, אקהויז, מוסטר"ל, הרמה, דאנו, הרשליקוביץ, זהורי, סיני, בן־שיטרית, לנדאו.

מיקי בן־שיטרית (במרכז) שוב איכזב אתמול במשחק אלוף האלופים מול בית"ר ירושלים. בתמונה נבלם חלוץ הפועל תל־אביב בידי אשש (משמאל) וקדוש. בית"ר ניצחה 1:2.
(צילם: אריה קנפר)

האלופה נמתחה רק בפתיחה

מכבי חיפה ניצחה במערכה הראשונה את הפועל בת־ים אבל הבת־ימים ניצחו 1:3

● כדורעף

מאת מו"י חביב

אלופת המדינה בכדורעף, קבוצת הפועל בת־ים, פתחה אמש את עונת המשחקים ב"רגל שמאל" כאשר נוצחה במערכה הראשונה במשחקה מול העולה החדשה, מכבי חיפה. ואולם בהמשך התאוששה וניצחה 1:3.

החיפנים בניצוחו של המאמן רובי פרידמן פתחו את המשחק בסערה וצברו יתרון 1:8. בת־ים איזנה ל־8:8 והסיום היה של מכבי חיפה — 9:15. אחר־כך ניצחה בת־ים 5:15, 5:15, 8:15 אבל לא הרשימה. שחקניה הירבו להחליק על המשטח. לפני המשחק העניקו הבת־ימים פרחים לחיפנים. המשחק נערך באולם בבת־ים.

סגנית האלופה, הפועל כפר־סבא, הכניעה את העולה השניה, מכבי תל־אביב 0:3. אחרי שתי מערכות שקולות — 11:15, 13:15, באה מערכה קלה מכחינת הפועל כפר־סבא — 3:15.

הפועל קרית־אתא ממוקמת בחום המחזור הראשון בראש הטבלה לאחר נצחון חלק 0:3 על הפועל העוגן/מעברות. המערכות: 1:15, 3:15, 7:15.

אליעזר כגן חזר להפועל המעפיל והצעידה לנצחון 0:3 על הפועל רמת־אביב. המשחק היה בינוני למדי ושתי המערכות הראשונות הסתיימו בנצחונות 6:15, 7:15 בעקבות יכולת טובה של ארנון עמיר וניר מנור. במערכה השלישית ניצחה המעפיל 13:15 וכה בלט יוסי ליפשיץ מרמת־אביב.

הפתעת מה יש לראות בהפסדה הביתי של אליצור תל־אביב/חולון להפועל שריד/העמקים 3:1. ארז טאצ'ר ונסטור אפשטיין הצעידו את שריד/העמקים לשני נצחונות 9:15, 12:15 לפני שמרדכי שמעיה ומיכה דרורני בלטו במערכה השלישית — 10:15 לאליצור. במערכה הרביעית ניצחה שריד/העמקים 7:15.

בשבת ייערך המחזור השני.

הטבלה
(אחרי מחזור הפתיחה)

1.	הפ. קרית־אתא	0־3	2
2.	הפועל המעפיל	0־3	2
3.	הפ. כפר־סבא	0־3	2
4.	הפועל בת־ים	1־3	2
5.	שריד/העמקים	1־3	2
6.	אליצור חולון/ת"א	3־1	1
7.	מכבי חיפה	3־1	1
8.	מכבי תל־אביב	3־0	1
9.	הפ. רמת־אביב	3־0	1
10.	העוגן/מעברות	3־0	1
11.	מטה אשר/המפרץ*	0־0	0

* חסר משחק

ג'ונסון: אצלי הכל בסדר

קלע 24 נקודות בנצחון מכבי ת"א על שיבנקה

מכבי ת"א שיבנקה 80־106 (59־41)

● כדורסל

מכבי ת"א לא התקשתה אמש לגבור על שיבנקה היוגוסלבית שהתגלתה כקבוצה בינונית. נצחונה של מכבי ת"א היה ברור 80:106.

לי ג'ונסון שנכלל בחמישייה הפותחת ושותף בדקות רבות במשחק הוכיח, שכוחו במתניו, וקלע 14 מתוך 18 הנקודות הראשונות של קבוצתו, תוך שהוא מגלה משחק לחימה יוצא מן הכלל.

יתרונה של מכבי בלט בעיקר מתחת לסלים הן בהגנה והן בהתקפה. שחקניה הצעירים של שיבנקה התקשו להתמודד עם הגבוהים של מכבי, שידעו לשלוח במהירות את חבריהם המגוכים להתקפות מתפרצות.

קווין מאגי היה כהרגלו הבולט במשחק (קלט 13 כדורים חוזרים). איוון ג'ווף שותף לפרקים ונתגלה שוב כשחקן יעיל אם כי לא מבריק. המאמן צבי שרף, שיתף במשחק את כל שחקניו כולל צעירי הקבוצה שהשתלבו היטב במשחק. בקבוצה היוגוסלבית משחק זורייץ — שחקן נבחרת יוגוסלביה שלא השכיל לנווט את חבריו בהם בלט רק סוביץ, הניתן בכוח פריצה רב לסל.

לאחר 4:10 בפתיחה, העלו שחקני מכבי את יתרונם ל־12:23, 22:36 ו־41:59 במחצית.

במחצית השנייה גדל יתרונם עד ל־32 נקודות יתרון בדקה ה־34 (63:95). היוגוסלבים צימקו מעט עד לסיום.

שפטו מנשה הרמן וצבי שגב לעיני כ־400 צופים בהיכל הספורט ביד־אליהו.

● קלעו למכבי: מאגי 26, ג'ונסון 24, גוזף 13, ברקוביץ 11, לאסוף 11, ג'מצ'י 6, ארואסטי 4, אורדיטי 4, קורנליוס 4, ליפין 2 ושילר — 2.

● לשיבנקה: סאביץ 20, זורייץ 16, סלביקה 14, מישונוק 9, דאביץ 8, קלביץ 7, גוליין 2, מטיין 2 וג'אבלו 2.

בנט נשאר ברמת־גן

מאת יצחק וייסחוף

בית המשפט העליון בירושלים דחה אתמול את בקשתה של אליצור נוה דוד רמלה לרשום את הכדורסלן קייט בנט בשורותיה.

הכדורסלן שחום העור החתום בהפועל רמת־גן חתם על חוזה גם עם נוה דוד רמלה. למרות שבית המשפט המחוזי בתל־אביב החליט בזמנו שבנט שייך להפועל רמת־גן החליט השחקן לעבור לרמלה אך בית המשפט העליון דחה כאמור בקשה זו, בנט ישחק איפוא, בהפועל רמת־גן.

עוד מהחלטות בית המשפט היא דחיית בקשתה של הפועל ירושלים להחזיר לשורותיה את דן סמית מהגליל העליון.

כמו כן ביטל בית המשפט את בקשת איגוד הכדורסל, שלא להכיר בהרשמתו של ביל מילר בהפועל ירושלים אליה הוא הועבר מבית"ר ירושלים.

● במשחק אימון בגבת גברה אמש הפועל הגליל העליון על הפועל גבת 82:104, ווייט 27, ברי 22 וליף 21 הרבו לקלוע לגליל העליון.

זלוטיקמן החלים מפציעה

כדורסלן הפועל תל־אביב חיים זלוטיקמן, שב אמש לאימוני קבוצתו לאחר שהחלים מפציעה ברצועות הברך בהן נפגע לפני שבוע.

זלוטיקמן יטול כנראה, חלק במשחק הפתיחה של הליגה הלאומית בין הפועל תל־אביב להפועל חולון.

הפועל קורא לאגודותיו להופיע למשחקים בשבת

מזכ"ל הפועל יצחק אופק קרא לאגודות הפועל הליגה הארצית ובליגה א' בכדורגל לתתייצב בשבת הקרובה למשחקים.

אופק הרגיש שהחלטת הנהלת ההתאחדות לכדורגל מהווה אילוץ, הנובע מהחלטת מוסדות הפועל לצמצם את הליגות.

אופק הוסיף ואמר שלכאורה יש אייצרק סטורטיבי בעובדה שהקבוצות האלופות בליגות א' אינן עולות אוטומטית לליגה הארצית, אך עם זאת יש לכבד את תקנון ההתאחדות לכדורגל.

אופק אמר כי חובה על כל קבוצה להופיע למשחקים ואם יש לקבוצות השגות, עליהן לפנות למוסדות המתאימים ולהמנע מאיום בקיום שביתות.

בגביע העולם בטניס לצעירים עד גיל 16:

ישראל — סין העממית 0:3

נבחרת הנערים של ישראל בטניס עד גיל 16 ניצחה אתמול בהונג־קונג, בפתיחת תחרויות הגביע העולמי, את נבחרתה של סין העממית 0:3.

רביב ויידנפלד גבר על מן בינג 6:4, 6:7. 1:6. בועז מרנשטיין גבר על לי טונג 1:6, 2:6.

במשחק הזוגות ניצחו בועז מרנשטיין ואהוד וינברג את בינג וטונג 2:6, 3:6.

ביום תתמודד ישראל במשחקה השני מול נבחרת ואיראן. המנצחת בבית האסיאתי תעפיל לבית הגמר שיהיה בעוד שלושה חודשים ביפאן.

● אופניים

שיא עולמי

שיא עולמי ברכיבה על אופניים בשטח פתוח למרחק 500 מטר, קבעה הצרפתיה איזבל גוטרון שעברה את המרחק בקאלי, קולומביה, בזמן של 30:59 שניות.

זה שיפור של יותר משנייה לשיא הקודם (31:70) של הסובייטית גאלינה טאסרכה מאוקטובר 1978 בטביליסי.

נצחונות לאלופים אולימפיים

● איגרוף

שני אלופים אולימפיים באיגרוף ב־1984 בלוס אנג'לס, האמריקנים מרק ברילנד (חצי בינוני) וטיירל ביגס (כבד), ניצחו בזירה המקצוענית באטלנטיק סיטי, ניו ג'רסי.

ברלאר הכניע בנוקאאוט טכני בסיבוב השני את רג'י מילר. זה היה ניצחונו ה־14 הרצוף. תשעה מהם בנוקאאוט.

ביגס ניצח בנקודות את פרסל דייויס, בקרב בן 10 סיבובים. זה היה ניצחונו ה־11, מהם שבעה בנוקאאוט.

בוגנר חזר וניצח

אלוף אירופה וחבר העמים הבריטי לשעבר במשקל כבד, המתאגרף הבריטי ג'ו בוגנר בן ה־36, חזר לזירה וניצח בסידרי בנקודות את האמריקני ג'יימס "רויק" טיליס.

בוגנר שפרש מן הזירה משך שנתיים וחצי, ניצח בכ־60 קרבות מתוך 71 שניהל בקאריירה המקצוענית שלו מאז 1967.

אהרוני ישתכר כ־50 אלף דולר בעונה

מאת יוסף גלזר

מגינה הבין־לאומי של מכבי חיפה איתן אהרוני, שהחרים את משחקי והכנה של מגנית האלופה בגביע הטוטו והגביע לליגאן בשל סכסוך כספי, יופיע בהרכב קבוצתו במחזור הפתיחה של הליגה הלאומית נגד מכבי יבנה.

אתמול הושג סיכום עקרוני בין אהרוני וקבוצתו לפיו ישתכר כ־50 אלף דולר בעונה הקרובה.

היום אמורים שני הצדדים לחתום על ההסכם ואם אכן לא יתעוררו מכשולים חדשים אכן תתבצע החתימה.

השבוע סוכמו תנאיו של הבלם הבין־לאומי רפי אוסמו. בין היתר יקבל אוסמו מכונית וולוו מן החברה המאמצת את מכבי חיפה (בה הוא מועסק כאיש מכירות) בחלק מחווה. מדובר במכונית וולוו 340 מן הדגם הנגוע במנוחה הוענקה בעבר למאמן שלמה שלף ולכדורגלנים איתן אהרוני ומשה סלקטר.

אתמול טרם הושג סיכום לגבי העברתם של הקשר, שלום לוי והבלם ירון פרסלני ממכבי חיפה לקבוצות אחרות. למירוץ אחרי השניים נכנסה גם העולה החדשה לליגה הארצית בית"ר נהריה.

מאירי חוזר

המאמן משה מאירי שב אתמול לאמן את קבוצת מכבי יבנה לאחר שבסוף השבוע שעבר הודיע על הפסקת עבודה.

מאירי נפגש אתמול בשעות הבוקר בתל־אביב עם חברי הנהלת מכבי יבנה שלמה סויסה ומשה מלכה שביקשו לו כי בשלב זה מצאה העיריה מקום אימונים לקבוצה והבעיות הקשורות עם השחקנים יבואו על פתרונן.

אתמול קיימו שחקני הקבוצה בהדרכתו של מאירי, משחק אימון עם הפועל קרית מלאכי וניצחו 0:2

● אתלטיקה

לגונן כבר יש מינימום

מאת יצחק אשל

הקופצת לרוחק סיגל גונן ששיאה הארצי הוא 6.46 מטר, היא האתלטית היחידה שהישגה טוב מהמינימום שנקבע לאליפות העולם באתלטיקה קלה שתהיה בעוד שנה באיטליה.

הישגה של גונן טוב ב־6 ס"מ מהמינימום.

אתלטית נוספת — זהבה שמואלי — מתקרבת למינימום הן במירוץ בריצה ל־10 ק"מ והן בריצת מרתון.

● שחיה

בודין, פלת ולובנהיים בלטו באליפות הנכים

מאת אברהם תשובה

ב"בית הלוחם" באספקה הסתיימה אתמול האליפות הארצית לנכים בשחיה.

בבית המרכזי לבוגרים בלטו חנוך בודין שניצח במשחה ל־100 מטר חתירה בזמן 1:05.06 דקה. גיל פלת שניצח במשחה ל־100 מטר גב — 1:21 דקה ותומי לובנהיים חיפה שהגיעו שני כמעט בשיאים הנ"ל.

בבית לנוער חצטיין יואב כער ששיפר את שיאו האישי ב־100 מטר חתירה — 1.14 דקה.

רוזנטל יוצא לוינה

למשחק בגביע אירופה למחזיקות גביע מול ראפיד

מאת ישבח פלברט

הכדורגלן הישראלי רוני רוזנטל יוצא היום עם קבוצתו הבלגית ס.צ.בריז לוינה, שם ינסה להבקיע שערים מול קבוצת ראפיד. בה משחק הכוכב הוותיק הנס קרנקל.

זה יהיה המשחק הראשון בגביע אירופה למחזיקות גביע.

בריז' מוליכה בליגה הבלגית וראפיד ניצבת במקום השלישי באוסטריה, אחרי טירול והאלופה אוסטריה וינה.

משחקים מעניינים נוספים בגביע זה, רומא תארח את סאראגוסה וברוסה התורכית את אייאקס אמסטרדם.

יתר המשחקים: בנפיקה ליסבון—לילסטרום (נורבגיה). ננטורי טיראנה (אלבניה) — דינאמו בוקרשט. אברדין—סיון. ווטרפורד יונייטר (איירו) — בורדו. מאלמא—אפולון לימסול. רקסהאם (וולס)—צורייך (מאלטה). האקה (פינלנד)—טורפדו מוסקבה. אולימפיאקוס פיראוס—יוניון לוכסמבורג. שטוטגרט—ספארטאק טרנבה (צ'כיה). גלנטורן (צפון אירלנד)—לוקומוטיב ליפציג. ואשאש בודאפשט—וולו מוסטאר (יוגוסלביה).

איינדהובן — באיירן באלופות

עיקר ההתעניינות תהיה כמובן בגביע האלופות. הפעילות במסגרת האירופי לקבוצות תחל שבוע לאחר שהנבחרות הלאומיות יצאו לדרך, אבל המצב שונה בשיטות המשחקים.

אם משחקי הנבחרות מתקיימים במסגרת בית, בו נכללות ארבע נבחרות, לא כן במשחקי קבוצות. הם מתקיימים בשיטת הנוק־אאוט (המפסיד יוצא).

כבר בסיבוב הראשון הועידה ההגרלה את שתי הקבוצות המעולות פיליפס איינדהובן ובאיירן מינכן, שייפגשו הערב בהולנד במשחק הראשון, ביניהן בגביע האלופות.

כן יש לציין עוד כמה משחקים מסקרנים. הכוכב הארום בלגרד תארח את פאנאתינאייקוס אתונה, שהדיחה את לאייאקס אמסטרדם ואנדרלכט מול גורני זאבזה מפולין.

יתר המשחקים: פורטו־ראבאט אג'אקס (מאלטה). אוניר בגו (לוכסמבורג) — אוסטריה וינה. יובנטוס (מחזיקת הגביע) — ואלור רייקיאביק (איסלנד). סאן ז'רמן פאריס — ויטקוביצ'ה (צ'כיה). שמרוק רובריס (איירו) — סלטיק גלאזגו. ארגריטה גטבורג — דינאמו ברלין. רוסנבורג (נורבגיה) — לינפילד (צפון אירלנד). אפועל ניקוסיה—הלסינקי. כשיקטאש איסטנבול — דינאמו טיראנה. ברונדבי (דנמרק) — הונבד בודאפשט. יאנג בויס ברן — ריאל מאדריד. בארי סטארה זאגורה (בולגריה) — דינמו קייב.

אתלטיקו מאדריד — ברמן באופ"א

כמה משחקים מעניינים יהיו בגביע אופ"א. אתלטיקו מאדריד תארח את וורדר ברמן ונאט את טורינו.

מאבק צרפתי איטלקי נוסף: נאפולי של דייגו מארדונה תארח את טולוז.

משחקים נוספים: אינטר מילאנו — א.א.ק אתונה. אוריגגן — קרלצייס יינה (מזרח גרמניה). לגדסי דנדרייוניטד. אקרנס (איסלנד) — ספורטינג ליסבון. בילבאו — מגדבורג. פץ—פיינורד. ספארטה פראג—ויטוריה גיימאראש (פורטוגל). הארס (סקוטלנד) — דוקלה פראג. קאלמאר (שבדיה) — לברקוזן. מינסק—ראבה אטו (הונגריה). סיגמה אולומוץ (צכיה) — גטבורג. קולריין (צפון אירלנד) — ברנרנבורג (מזרח גרמניה). לגיה ווארשה—דנייפר. רייג'רס גלזגו — טמפרה (פינלנד). לאסק־יורדי'ג לודז'. בוורן (בלגיה) — ואלרנגס (נורבגיה). הראקלין (יוון) — היידק ספליט. וולורה (אלבניה) — ברצלונה. סיורנטינה—כאוואוישטה פורטו. היברניאנס מאלטה — טראקיה פלובדיה (בולגריה). טירול (אוסטריה) — סרדטץ סופיה. ספורטול סטורנסטיק (רומניה) — אומוניה ניקוסיה. קראיובה — גלאטסאר. רייקה (יוגוסלביה) — סטנדרד לאייז. ספארטאק מוסקבה—לוצרן (שוויץ).

גם בנוער נוצח הפועל תל־אביב

מאת אשר רוזנברג

קבוצת הנוער של הפועל פתח־תקווה זכתה אתמול בתואר אלוף האלופים בשניצחה 0:2 את נערי הפועל תל־אביב.

למרות שהפועל תל־אביב פתחה היטב וגילתה עדיפות ברורה, בראשותו של ליאור מזרחי, הצליחו נערי הפועל פתח־תקווה להוליך כבר במחצית 0:2.

מרדכי גואטה, בתום התקפה מתוכננת, קבע בדקה ה־20 0:1 ואילו אלון בוליקו קבע בבעיטת אדירה מ־16 מטרים אל בין החיבורים בדקה ה־43 0:2 לפתח־תקווה.

במחצית השניה תקפו התל־אביבים ללא הרף אולם הגנת פתח־תקווה, בראשות השוער עברי כפרי והמגן אורי חגמה, לא איפשרו לתל־אביבים לכבוש.

שפט גבי לוי לעיני 150 צופים באיצטדיון ברמת־גן.

טלקס

● **עיצומים מוגבלים על דרום־אפריקה**

בריסל. – שרי החוץ של השוק האירופי המשותף אישרו אתמול רשמית עיצומים כלכליים משותפים מוגבלים נגד דרום־אפריקה והחליטו לשקול במועד מאוחר יותר איסור על יבוא פחם.
העיצומים כוללים איסור על השקעות חדשות בדרום־אפריקה ואמברגו על יבוא מטבעות זהב, ברזל ופלדה מדרום־אפריקה.
ארבעה צעדים אלה אושרו עקרונית לפני כן, אך עוכבו על־ידי הולנד, אירלנד ודנמרק, שהודיעו כי בלי אמברגו על פחם, אין תועלת בצעדים אלה. (ע"ר, ע"צ)

● **איראנים נעצרו בתורכיה עם מזוודה ממולכדת**

אנקרה. – שלטונות תורכיה עצרו בנמל התעופה הבינלאומי של אנקרה שלושה איראנים שבידיהם היתה מזוודה ממולכדת, בשעה שעמדו להמריא לקפריסין.
המשטרה מסרה, כי שני גברים ואישה נעצרו בעת בדיקת מטען־היד, לפני שעמדו לעלות על מטוס תורכי, בדרכם לאזור התורכי של קפריסין.
בתחתית כפולה של המזוודה גילו השוטרים מנגנון משוכלל ביותר להפעלת מטען חומר נפץ, ומתחות לידית, כפתור קטן המאפשר לבצע פיצוץ.
האיראנים סירבו לומר היכן השיגו את המזוודה. הם טענו, כי הם יוצאים לקפריסין לעבור בחינות כניסה לאוניברסיטה.
המשטרה מסרה, כי ייתכן שהשלישיה תיכננה פיגוע בחלק היווני של האי החצוי. (ע"צ, ע"ר)

„אוצרות מארץ הקודש" עם 750 דולר לארוחה

מאת חנה איש־הורוביץ, ניו־יורק

בארוחת ערב חגיגית, שנערכה שלשום ב„מטרופוליטן מוזיאון" בניו־יורק, לכבוד פתיחת תערוכת הארכיאולוגיה „אוצרות מארץ הקודש", השתתפו יותר מ־800 איש, ששילמו כל אחד 750 דולר.
מאות אנשים נוספים נדחו מחוסר מקום. הכנסות הארוחה מוקדשות למוזיאון ישראל. את ההוצאות, שהסתכמו ביותר מ־200 אלף דולר, כיסו האחים סטיינברג, בעלי עסקים יהודיים מניו־יורק.
מרבית הנוכחים היו אנשי עסקים מוול סטריט. השתתף גם השחקן קירק דוגלאס, שנשא נאום, חלקו בעברית. ננסי קיסינג'ר ייצגה את בעלה, שהיה מחוץ לניו־יורק. לורד וויידנפלד — המו"ל החשוב מלונדון, ראש עיריית ירושלים טדי קולק, ראש עיריית ניו־יורק אד קוץ', אשר שלא כהרגלו, נשאר עד סוף האירוע, בני משפחת סולצברגר בעלי הניו־יורק טיימס, השגריר נתניהו ואשתו והקונסול הכללי, יגר, ואשתו. האולם היה חגיגי ביותר — על תקרתו הציגו קרני אור צבעוניות את שמו של המט־רופוליטן־מוזיאון. על השולחנות נפרשו מפות שחורות, שעליהן הונחו תלוליות חול לבן, סחלבים ואבני קווארץ בוהקות.

ריקודים ושמפניה ברחובות איטליה: הבדרן זוכה מסמים

מאת אהרן ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — חגיגות במיאצות באיטליה, עם שמפניה, ריקודים, צפירת צופרים של מאות מכוניות, כמו אחרי זכיית הכדורגלנים האיטלקים בגביע העולמי בכדורגל במאדריד, פרצו עם התפשטות הידיעה, שבית המשפט לערעורים בנאפולי ביטל את גזר הדין של מאסר 10 שנים, שהוצא לפני שנה נגד הבדרן הפופולארי ביותר של הטלוויזיה האיטלקית, אנצו טורטורה, בעוון „התחברות לכנופיית פשע ומסחר בסמים בקנה מידה מסחרי".
הבדרן טורטורה לא ישב לבדו על ספסל הנאשמים בבית המשפט המבוצר שהוקם במיוחד בבונקר, כדי לשפוט יחד עמו כמה מאות „קאמוריסטים", בתוכם מפורסמים ביותר, כראש „המשפחה" קוטולו, שנאסרו לפני למעלה משלוש שנים בפשיטה ששמה למטרה את החיסול הסופי של ה„קאמורה" הנאפוליטנית.
עד היום, על אף החקירות והעדויות האינסופיות בשני המשפטים, לא התברר סופית מי היה מעוניין להחשיד את הבדרן הגדול בהשתייכות לפשע המאורגן הנאפוליטני. המאשימים הישירים שלו היו „קאמוריסטים" „חוזרים בתשובה", הם עצמם עבריינים ואף רוצחים. מבין 194 הנאשמים שישבו על ספסלי בית המשפט, 114 עונו בדין, דבר שהעלה על סדר היום את הבעיה הרצינית של מחדלי מערכת השיפוט האיטלקית.
פרשיית טורטורה סיקרנה במשך יותר משלוש שנים את ההמונים. המפלגה הראדיקלית הקטנה נרתמה למלחמה בזכות הבדרן הפופולרי, וכדי לשחררו מבית הסוהר הציעה את תמיכתה לבחור בו לציר של הפרלמנט האירופי בשטרסבורג.
הוא התפטר ממקומו בפרלמנט כדי לחזור לבית הסוהר, כפי שהבטיח לבוחריו, כדי שפרשת המחדלים הכבדים של ה„אוליגרכיה השיפוטית" האיטלקית לא תרד מסדר היום.

דיפלומט סובייטי נרצח בפקיסטאן

[illegible]

שוחרר חשוד בתיכנון ההתנקשות במשה ששון

[illegible]

נציגו של גורבצ'וב בכנס הקומוניסטים האיטלקיים:

המרקסיזם־לניניזם אינו מתכון לספגטי!

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

מילאנו. — „מר זאגלארין, אילו חדשות אתה מביא לנו על אודות המוסיקאי סאחארוב?"
„ידוע לי, כי לפני חודשים אחדים פורסם מאמר מעניין על בעיה מתחום האסטרונומיה".
אלה היו חילופי הדברים בין עתונאי איטלקי לבין ואדים זאגלארין, סגן האחראי על המחלקה לקשרים עם המפלגות הקומוניסטיות המערביות, בפוליטביורו הסובייטי, שנשלח להשתתף ב„פסטה" של בלאן, המפלגה הקומוניסטית „אוניטה" במילאנו, ב„שולחן עגול" על הנושא „שיח על גורבאצ'וב".
השתתפו עתונאים ופוליטיקאים איטלקיים נודעים, כגון יושבת־ראש הפרלמנט האיטלקי, אלמנת טוליאטי־נילדה יוטי.
למען היחסים הטובים עם ברית־המועצות, התקבלו התשובות של הנציג הסובייטי ללא מורת־רוח, גם כאשר הושמעו במצח נחושה, כגון בעניין סאחארוב, וכמו על שאלה של נילדה יוטי עצמה: מתי יעברו הרפורמות הפוליטיות של גורבאצ'וב לשלב של פלוראליזם פוליטי? תשובת זאגלארין היתה: „אצלנו, המלה פלוראליזם אינה פופולארית..."
היכט סנסציוני ממש, על גבול הבדיחה, הוא, נציג גורבאצ'וב ניצל את בימת הפסטיבל הרב־גוני ביותר של איטליה כדי לנגח דווקא את השמאל הפרו־סובייטי בתוך המפלגה הקומוניסטית האיטלקית, את בעלי הנוסטלגיה אל הדוגמטיזם הברז'נייבי הישן. חברי מפלגה אלה הפנו לזאגלארין שאלות מרגיזות ופרובוקטיביות שהוקראו אחרי סלקציה מסויימת לפני קהל של 2,000 איש:
„האם רוצה גורבאצ'וב להרחיק את ברית־המועצות מן הסוציאליזם?" „האם עומד גורבאצ'וב לצד מחסלי הסוציאליזם?" „האם משמעות הרפורמה של גורבאצ'וב היא להחזיר את הכלכלה הסובייטית לכלכלת־השוק קאפיטליסטית?"
חבר מפלגה אחר, מתח ביקורת פומבית על כתב „אוניטה" במוסקווה, שכתבותיו הן „אנטי־סובייטיות..."
בתשובותיו לבעלי הנוסטאלגיה הסביר זאגלארין, שאין המרקסיזם־הלניניזם מתכון לספגטי, שאותו מבשלים בכל יום באופן שווה", אלא יש להתאים אותו לרוח־הזמן. כמקובל כעת גם על הקומוניזם האיטלקי. הוא שר שיר תהילה לסוציאל־דמוקרטים ולסוציאל־דמוקרטיה הגרמנית. „אנו

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' קול־ישראל 16.9.86

1. שדות של אירוסים – שלמה ארצי
2. האשם הוא שלנו – יאיר ניצני
3. שתי אצבעות מצידון – בועז עופרי
4. משחק מכור – ריטה
5. פת חלקה טובה – ירדנה ארזי
6. קונטאקט – גבי שושן וסי היימן
7. ימים נשברים – עפרה חזה
8. שיר אהבה – נורית גלרון
9. השד יוצא מהבקבוק – דני בסן
10. עדר כבשים – יניב כהן
11. בואו נשיר לארץ יפה – חיים משה
12. הרחוב הגדול – רוני ידידיה
13. אמונה שלמה – טנגו
14. מה יקרה מחר – דורון מזר
15. הרגע האחרון – ורדינה
16. בכל הכח – אבי טולדנו
17. יושב מול הנייר – אריק איינשטיין
18. אחד ולתמיד – ירדנה ארזי
19. טנגו אחרון – הראלה בר
20. מדברת – פופלקס
21. משחק אמיתי – שוקי שוקי
22. אשה לבדה – שלוה ברטי
23. עומד בצד – גרי אקשטיין
24. ספק ילדה ספק אשה – דפנה ארמוני
25. אל הים – ישראלה קריבושיי
26. הקסם פג – מוטי דיכנה
27. כל תפילותי – מיכאל סינואני
28. אדמה – אסי גולן
29. סרוק לה את הדלת – קובי מיכאל
30. עכשיו היא – משה דץ

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. אש – רמי קליינשטיין
32. מיקלט ללילה – חני ליבנה
33. קח כל מה שאלהים נותן – דורית ראובני
34. איש צמח השדה – ברוך עינב
35. תני לו פרח – גלי עטרי

[illegible]

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, י־ם, מיקוד 91010
[illegible]

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם: ______
כתובת: ______
מיקוד ______ תאריך ______

הודעת־שווא על פצצה העיבה על מפגש נסים ונתניהו בניו־יורק

בשעה שרות, רעייתו של השר משה נסים, ופליר, רעייתו של השגריר באו"ם, בנימין נתניהו, הסבו בניו־יורק ביום שלישי לארוחת־בוקר שערכה לכבודן ליאורה, רעייתו של יהודה הלוי, נשיא הבונדס — התקבלה במשטרה הודעה, שליד הכניסה לבית הונחה פצצה. השוטרים סגרו את האיזור ולא איפשרו לגברות לצאת מהבניין, רק לאחר שפליר נתניהו הציגה עצמה, הירשו השוטרים לשתי הרעיות לגשת למכונית שהובילה אותן לטכס פתיחת עצרת האו"ם. מהמשטרה נמסר, שהחפץ החשוד היה מזוודה, שנמצאה ריקה. (חנה איש־הורוביץ)

שוויץ במבוכה עקב נוכחות ר"מ טוניסיה לשעבר בעיר לוזאן

מאת יוסף אלפרן, כתב „על המשמר" בשוויץ

נוכחותו בלוזאן של ראש ממשלת טוניסיה לשעבר, מוחמד מזלי, מביכה מאוד את ממשלת שוויץ.
לדברי היומון „להמטן" של לוזאן, לאחר שחצה באופן בלתי־חוקי את הגבול עם אלג'יריה, לא הגיע מזלי בסירה לסיציליה, כפי שפורסם בעיתונות הבינלאומית אלא טס מאלג'יריה לשוויץ.
דובר משרד החוץ בברן אמר, כי מזלי הגיע כ„איש פרטי", בעל דרכון תקף (בין שתי המדינות קיימת אמנת פטור מוויזה), והוא יכול לשהות במקום שלושה חודשים „כמו כל תייר אחר".
מזלי לא הגיש בקשה למקלט מדיני, אם אם יגישה, היא תיבדק כמו כל בקשה אחרת", אמר דובר אחר של משרד המשפטים והמשטרה.
כידוע, על הסיבה שבגללה סר חינו של ראש ממשלת טוניסיה לעבר, יש מספר גירסאות, אך לפי הידיעות האחרונות שהגיעו לשוויץ, הנשיא בורגיבה הורה על פתיחת תהליך משפטי נגד מזלי בעוון מעילה בכספי המדינה. אבל לשוויץ טרם הגיעה כל בקשת הסגרה טוניסאית, ומזלי שהגיע ללוזאן בתחילת השבוע שעבר, נמנע מלפגוש עיתונאים.

החיים הנעימים ביותר – בדנמרק, הגרועים ביותר – באנגולה

וושינגטון. — דנמרק היא המדינה הנעימה ביותר בעולם לחיות בה, ואנגולה הגרועה ביותר. צרפת תופסת את המקום הי"6, וארה"ב באה רק במקום הי"27 — נמסר במחקר על ההתקדמות הסוציאלית, שהוכן באוניברסיטת פנסילבניה.
המחקר שנערך על־ידי פרופסור ריצ'ארד אסטס, מבוסס על ההתפתחות הכלכלית, הסוציאלית והפוליטית של המדינות ועל יכולתן לטפל באזרחיהן, בתקופה בין 1980 ו־1983. לצורך המחקר נאספו 38 סוגים של סטטיסטיקות, הן מהבנק העולמי והן מארגון האו"ם.
לדברי פרופסור אסטס, עשר המדינות הטובות ביותר בעולם נמצאות באירופה. אחרי דנמרק באות איטליה, מערב־גרמניה, אוסטריה, שוודיה, צרפת, נורווגיה, אירלנד, הולנד ובלגיה.
מחוץ לאפגניסטן, נמצאות עשר המדינות הגרועות ביותר באפריקה. במקום הראשון צועדת אנגולה, בעקבותיה אתיופיה, צ'אד, גיניאה, סומאליה, מוזאמביק, מאלאווי ומאוריטאניה.
במחקר נאמר, כי בבריה"מ חלה „התדרדרות עצומה", והיא ירדה מהמקום הי"32 למקום הי"58, בעיקר בשל צמיחה כלכלית חלשה ותוצאות גבוהות לצרכי הגנה.
ארה"ב, הנחשבת בדרך כלל כגן עדן, תופסת רק את המקום הי"27 היא אמנם תופסת את המקום הראשון בהשתתפות האזרח בתהליך הפוליטי, אך באה רק במקום הי"5 בכל הנוגע לטיפול רפואי. (ע"צ)

ביום שישי 19.9.86, בשעה 11.00 לפנה"צ תתקיים בבית סוקולוב בת"א – ישיבת הוועד הפועל של מועצת העתונות

סדר היום: מסקנות ועדות בירור בתלונות דלקמן:

א. מטה המשטרה מחוז ת"א נגד כתבים לעניינים פליליים;
ב. השר אריאל שרון נגד תום שגב („כותרת ראשית");
ג. תלונות נגד העתון „חדשות";
ד. פרקליטות המדינה נגד העתון „שער";
ה. יצחק שפירא נגד יונתן שרמן („הארץ");
ו. עו"ד מנחם קליין נגד אשר וטורי.

כל חברי הוועד הפועל מתבקשים לבוא לישיבה

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 17.9.86

	יחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.4808	1.4993	1.4902
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4768	1.4952	1.4868
מרק גרמני	1	0.71	0.74	0.7207	0.7297	0.7245
לירה שטרלינג	1	2.15	2.25	2.1845	2.2117	2.1963
פרנק צרפתי	1	0.21	0.23	0.2195	0.2223	0.2212
ין יפאני	100	0.93	0.97	0.9459	0.9577	0.9516
גילדן הולנדי	1	0.63	0.66	0.6393	0.6473	0.6419
פרנק שוויצרי	1	0.88	0.92	0.8917	0.9028	0.8947
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2132	0.2159	0.2146
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2013	0.2038	0.2026
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1901	0.1924	0.1913
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3000	0.3037	0.30
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0664	1.0797	1.0733
דולר אוסטרלי	1	0.89	0.96	0.9228	0.9343	0.9290
ראנד דרום אפריקני	1	0.38	0.65	0.6417	0.6497	0.6460
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3485	0.3529	0.3498
שילינג אוסטרי	10	1.00	1.05	1.0238	1.0365	1.0307
לירה איטלקית	1,000	1.03	1.09	1.0462	1.0592	1.0505

„אם יש עוד צרות – שיבואו עכשיו ונעשה מכירת חיסול"

אמר רפי סוויסה לאחר מעצר בנו, החשוד בהברחת 2 ק"ג הרואין ב־79 ● הסניגור: מדובר במעשה נקמה של חברתו לשעבר

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

דוד סוויסה, בנו של נציב שירות בתי־הסוהר רפי סוויסה, נעצר אתמול לארבעה ימים בפקודת בית־משפט השלום ברמלה, כחשוד במעורבות בהברחת שני ק"ג הרואין לישראל והחזקת אקדח ללא רישיון ב־1979.
החקירה בחשד למעורבותו של דוד, ששוחרר לפני חודשים אחדים מהכלא הצרפתי, מתנהלת מזה חודש ימים, אולם לבקשת המשטרה הוצא צו איסור פירסום על הפרשה, שבוטל אתמול.
החשד למעורבותו של דויד סוויסה עלה במהלך חקירות שערך צח"מ בחודשים האחרונים בנושא סחר בסמים בקנה מידה גדול המתבצעים באיזור מרחב השפלה ובמאבקי כוח בלוד על השליטה בשוק הסמים. כמו כן נחקרה פרשת הרצחו של יעקב כהן מלוד ושני נסיונות רצח נוספים בעיר. במהלך החקירה נעצרו שלושה מבני משפחת אברג'יל מלוד ועשרות חשודים נוספים.
במהלך החקירה הצטברו, כאמור, גם ראיות לכאורה המעידות על מעורבותו של דוד ביבוא 2 ק"ג הרואין לארץ בשנת 1979 ובהחזקת נשק ללא רשיון באותה עת. ואתמול הוא הובא בפני השופט אברהם בייטר להארכת מעצרו.

„מכירת חיסול"

אביו של החשוד, נציב שרות בתי־הסוהר רפי סוויסה, בא למקום בבגדים אזרחיים ואמר בחיוך מר: „אם יש עוד צרות בעולם — שיבואו עכשיו, כדי שנוכל לעשות מכירת חיסול".
בא־כוח המשטרה, רב־פקד משה שורק הטעים שהמשטרה חוקרת מספר פרשיות, וביקש להאריך את מעצרו ל־15 יום, אך השופט בייטר האריך את מעצרו רק בארבעה ימים.
בא־כוחו של סוויסה, עו"ד חיים משגב, טען, כי כל הפרשה אינה אלא תוצאה של מעשה נקמה מצד צעירה אחרת, מתנה חדד, חברתו הקודמת של סוויסה, המבקשת להתנקם בו מחמת אהבה נכזבה.
„איך אפשר להתגונן כיום מפני חשדות על מעשה שהיה לפני 7 שנים, בפרט כאשר האיש נחקר כבר על הדברים האלה פעמים מספר בחודשים האחרונים"? אמר הסנגור.
להלן טען, שהמשטרה מבקשת ללחוץ על סוויסה שיעיד נגד אנשים אחרים הקשורים בפרשה של הברחת סם לצרפת, שהביאה למעצרו של סוויסה בכלא הצרפתי.

9 שנות מאסר לנאשם באונס ומעשים מגונים בחיילות בנגב

מאת כתב „על המשמר"

בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע גזר אתמול תשע שנות מאסר על אפרים מאופקים, אשר הורשע בשלושה מקרים שונים של אונס ומעשים מגונים בשלוש חיילות.
אפרים, בן 34, אשר נודע בכינויו „האנס בסובארו הצהובה", הואשם כי במשך שלושה חודשים מיולי עד אוקטובר '85 ארב לחיילות המבקשות טרמפים בכבישי הנגב, ולאחר מכן ביצע בהן מעשים מגונים ואף אנס אחת מהן. לאחר שביצע את זממו, נהג אפרים לקחת את קרבנותיו למחוז חפצן, ואת לאחר שלקח מהן את הפרטים האישיים והמשפחתיים ואיים כי יפגע בהן אם תעזונה להתלונן נגדו.
השופטים החליטו להחמיר בעונשו של אפרים וכתבו בגזר־הדין: „יש לציין, שמקרי האונס התרבו מאוד בתקופה האחרונה במדינה בכלל ובאיזור הדרום בפרט. וכאשר עבירה מסוימת מתחילה להיות „מכת מדינה", מן הראוי להחמיר בעונשים לגביה... אם רוצים להילחם בתופעה חמורה זו, שכל בחורה הנמצאת בדרכים חשופה לפגיעה בגופה ובכבודה. יש לעשות זאת על־ידי החמרה בעונשים". השופטים גזרו, כאמור, על אפרים עונש מאסר של תשע שנים.

נדחתה עתירה נגד הריסת גדר המסגד בבאר־שבע

מאת כתב „על המשמר"

בית־המשפט הגבוה לצדק דחה אתמול את עתירתה של האגודה לשמירה על זכויות הבדואים נגד הריסת גדר המסגד בבאר־שבע.
האגודה עתרה לפני מספר חודשים לבית־משפט השלום בבאר־שבע בבקשה שיוציא צו שיאסור על עיריית באר־שבע להרוס את הגדר המקיפה את המסגד הישן בעיר. המסגד משמש כמוזיאון מזה שנים רבות.
לפני כשלושה חדשים הגישו חברי האגודה, באמצעות עורך־הדין רמי יובל מבאר־שבע, עתירה לבג"ץ וברזומנית, הגישו בקשה לשופט השלום בבאר־שבע למחוק את התביעה נגד עיריית באר־שבע.
עיריית באר־שבע התנגדה למחיקת התביעה ושופט השלום יוסף רבי החליט שלא להחליט עד שבג"ץ יפסוק את פסיקתו.
אתמול, כאמור, דחה בג"ץ את העתירה בנימוק שקיימת תביעה בבית־משפט השלום בבאר־שבע. בג"ץ דחה את הבקשה כדי לתת לבית־משפט השלום זמן להחליט בעניין.
השופטים אמרו, שברגע שבית־משפט השלום ימחק את התביעה יהיו רשאים העותרים לפנות שוב לבג"ץ.
אתמול, לאחר דחיית העתירה, הוציא שופט בית־משפט השלום בבאר־שבע, צבי סגל, צו מניעה זמני האוסר על עיריית באר־שבע להרוס את גדר המסגד.
היום יערך דיון במעמד שני הצדדים כדי להחליט מה יעלה בגורל גדר המסגד.

צו נגד ביצוע שינויים ארגוניים באגף הפיקוח בעיריית חיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שופט בית־הדין האזורי לעבודה בחיפה, שמואל גוטמכר, הוציא אתמול צו מניעה זמני, האוסר על עיריית חיפה לבצע שינויים ארגוניים באגף הפיקוח העירוני וכן אוסר הוצאת מינויים לעובדי אגף הפיקוח שלא על פי נוהלי אגף כוח אדם בעירייה בדבר איוש משרות על־ידי מכרזים פנימיים.
את העתירה למתן צו המניעה הגיש עו"ד יוסי כץ, היועץ המשפטי של מועצת פועלי חיפה, על־פי בקשת ארגון עובדי עיריית חיפה. הרקע לפנייה הוא חוזר על שינויים ארגוניים באגף הפיקוח שפרסם ראש מינהל הפיקוח והתברואה בעיריית חיפה. במסגרת שינויים אלה קודמו 10 עובדים, וחלקם אף קודמו מעל לממונים עליהם, מבלי לקיים מכרז פנימי, כמתחייב מהנוהלים שהוציאה העירייה עצמה.
כתבנו מוסר, כי במחלקת הפיקוח והתברואה של עיריית חיפה מתחוללים כבר זמן רב שינויים שונים. בתחילה עמד בראש מחלקה זו משה שרוני, והוא הועבר מתפקידו יחד עם סגנו, ככל הנראה בגין סכסוך שהיה לו עם ראש העיר. במקום שרוני התמנה קצין המשטרה בדימוס אברהם סרוקה, ותוך זמן קצר הוחלט לשים מעליו את יצחק קורצ'אק, שהיה מנהל המוסך וקיבל מינוי של ראש מינהל פיקוח ותברואה. בינתיים הוכנס לתמונה גם קצין המשטרה לשעבר, כני נתיב, השבוע נודע, כי קיים סיכוי סביר שנתיב יודיע על פרישתו מהתפקיד כבר בימים הקרובים.
חוגים שונים בעיריית חיפה גרסו אתמול, כי את הפנייה למועצת פועלי חיפה יזם המנהל הראשון של המחלקה שהועבר מתפקידו, משה שרוני.
דובר מועצת פועלי חיפה, משה גוטר, אמר אתמול, כי מועצת פועלי חיפה תומכת בקידום עובדים, אך על־פי הנוהלים ועל־פי סדרי מינהל תקינים.
השופט שמואל גוטמכר קבע אתמול בהחלטתו, כי הבקשה לגופה תידון במעמד שני הצדדים ביום שלישי הבא.

נהרגה במכונת דיש שהפעיל בעלה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

תושבת דיר אל באלח, אמנה שחדה אבו אמרק, בת 39, נהרגה אתמול כאשר נשאבה לתוך מכונת דיש שהפעיל בעלה.
האשה התקרבה למכונה כדי לראות כיצד עובדת ותוך כדי כך נתפסו בגדיה והמכונה משכה אותה פנימה בין סכיני הטחינה והיא נהרגה במקום. הבעל נעצר לחקירה ושוחרר לאחר מכן.

תושב רהט נהרג בנפילה לבאר

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

תושב העיירה הבדואית רהט נהרג אתמול בצהרים כאשר השקה את צאנו ליד באר הנמצאת שלושה ק"מ צפונית לקיבוץ בית קמה.
האיש עמד על מעקה הבאר שהתמוטט והחליק פנימה. חבריו הזעיקו את המשטרה שחילצה את האיש בעזרת ציוד מכני, אולם, כאמור, ללא רוח חיים.

טלקס

● **„יום בישוב" עם ח"כ סרטני באשדוד**

ח"כ סרטני ערכה שלשום ביקור בן 13 שעות באשדוד במסגרת „יום בישוב" שהוקדש לענייני חינוך.
ח"כ סרטני ביקרה בלוויית מנהל אגף החינוך בעירייה, אלישע לוי, וכן חברי הסניף נעים שומר, נציג מפ"ם במועצת העירייה, שלמה אלקבץ, שלי אבני והנרי אלקרסלסי. ח"כ סרטני בקרה בבתי ספר אחדים והירצתה על דמוקרטיה בבית־הספר מקיף על שם רוגוזין. כן ביקרה בשלושה מתנ"סים ונפגשה עם ראשי שש המתנ"סים הפועלים בעיר, שהעלו בפניה את המצוקה הקשה בשל העדר תקציבים.
בביקורת בבית־הספר המקיף ה' הודו לה המורים והתלמידים על טיפולה בהוספת אגף לבית־הספר.
את ביקורה בעיר חתמה ח"כ סרטני בפגישה עם ועדי השכונות. (רפאל גאון)

● **„התנחלויות – לא על חשבון ערי הפיתוח"**

„אני חושש שהתוכנית המדינית של הממשלה ביהודה ושומרון אחרי הרוטציה תהיה על חשבון ערי הפיתוח". אמר חבר הכנסת אהרון הראל. מזכ"ל בית ברל, בכנס של חברי מרכז מפלגת העבודה מערי הפיתוח שנערך אתמול בבית ברל ודן בנושא „אבטלה וצריכה".
הוא ציין לזכותו של ראש הממשלה שעצר את הזרמת הכספים ליהודה ושומרון.
חברת הכנסת אורה נמיר, יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, קראה גם היא למנוע פיתוח הישובים ביו"ש על חשבון ערי הפיתוח.
את הכנס פתח והינחה חבר הכנסת יצחק פרץ. (יהושע מרקוס)

● **„צעדת התותח" ברמת־הגולן**

יחידות התותחנים של צה"ל ערכו אתמול צעדה במסגרת אירועי „יום החיל" לאורכה של רמת־הגולן.
מאות מחיילי החיל צעדו לאורך מסלול של כ־30 ק"מ שהחל באיזור עין־זיוון והסתיים בקצרין.
ילדי הישובים באיזור הצטרפו לצועדים וליוו אותם בשירה.
שלשום בערב התקיים ברמת הגולן ערב של חיל־התותחנים בהשתתפות מפקד החיל וקצינים בכירים. (יהודה צור)

● **מדי־מים מ„ארד" לקליפורניה**

חברת „ארד" זכתה במכרז לאספקת מדי־מים לעיריית סאן־דייגו בקליפורניה. היקף המכרז 1.2 מליון דו"ר.
זהו מכרז המשך שבו זוכה „ארד" בסאן־דייגו, לאחר שמוצריה שסופקו עפ"י מכרז בו זכתה אשתקד עמדו בדרישות הלקוח וזכו לשבחים.
לצורך היצוא לארה"ב הותאמו המוצרים לתקן האמריקני.
מפעל „ארד" בבעלות קיבוץ דליה ורמות מנשה. היא המפעל המוביל בתחום מדידת המים בישראל. 95 אחוז מכמות המים המודדים במדינת ישראל נמדדת במדי המים של „ארד". (שע"ח)

● **האינטרנציונל לחינוך עובדים יעביר מרכזו לישראל**

האקזקוטיבה של האינטרנציונל לחינוך עובדים החליטה בכינוסה בקופנהגן להעביר את מזכירות האירגון מבריטניה לישראל. ההחלטה טעונה אישור הוועידה שתתכנס בסוף השנה בווינה.
יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך, נחום פסה, המשמש כסגן האינטרנציונל, אמר אתמול, כי החלטה זו משקפת את אהדתן של חברות הארגון לעשייה ההסתדרותית בתחום פעולות החינוך וההשכלה למבוגרים. (אבשלום קווה)

בפלילים

5 שנות מאסר לשודד שחקני קלפים

תושב מגדל העמק, שהשתחרר מבית־הסוהר לאחר תקופת מאסר ממושכת, נשלח לכלא מחדש לאחר שהורשע בשוד מזויין של שחקני קלפים. האיש נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בנצרת למאסר 63 חודשים בפועל ו־36 חודשים על תנאי לתקופה של שלוש שנים.
הנאשם, סמי (כן מסעוד) כהן (25), הועמד לדין בפני השופט המחוזי מיכה לינדנשטראוס והורשע בכניסה בלתי חוקית למקום מגורים, ביצוע שוד מזויין והחזקת נשק ומטבע זר שלא כחוק.
הפרשה ארעה ב־7.12.85. בשעות הערב דפק על דלת דירה בעיירה, ששימשה כמקום ריכוז לשחקני קלפים. משפתחו לו את הדלת התפרץ פנימה יחד עם אדם נוסף כשהוא רעול פנים. כהן איים על הנוכחים במקום בנשקו כי יפגע במי שיזוז. הוא דרש מהם את כספם ונטל גם את הכסף שהיה על השולחן ולאחר מכן הסתלק מהמקום. השחקנים זיהו אותו ולמחרת תבעו ממנו את כספם חזרה. הוא נתן להם חלק מהכסף וממה שנותר בידיו רכש לעצמו חדר שינה חדש.
לאור עברו של הנאשם והרשעותיו הקודמות הרבות החליט השופט להחמיר בעונש. (עתים)

תושב יפו הוצת על־ידי אלמונים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

מוחמד קראון בן 23 מיפו, נכווה אור לאתמול בפניו ובידיו לאחר שאלמונים שפכו עליו חומר דליק והציתו אותו. במקביל הוצתה גם מכוניתו.
האיש סיפר לחוקרי המשטרה, כי סמוך לשעה 2 לפנות בוקר שמע דפיקות על דלת ביתו ומשפתח, נכנסו שני אלמונים, שפכו חומר דליק על פניו והציתו אותו. לאחר מכן הציתו האלמונים את מכוניתו שחנתה בחצר, וגרמו לה נזקים קלים.
קראון שפך על עצמו מים קרים ולאחר מכן הזעיק את מד"א והמשטרה. הוא הועבר לבית־החולים „וולפסון" ושוחרר לאחר טיפול.

עצור נוסף נמלט מבית המעצר קישון

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

נער שהיה עצור ל־7 ימים בהוראת בית־משפט השלום בחיפה בחשד לבריחה ממוסד נעול ובתקיפה ברח אתמול ממשאית העצורים של בית המעצר קישון, בעת שהובא לחקירה במיחלק הנוער בחיפה.
הנער הובא לחקירה יחד עם קטין נוסף, וכשפתח שוטר הליווי את דלת ההפרדה של המשאית דחף אותו ונמלט מהמקום. המשטרה פתחה בסריקות נרחבות באיזור.
לפני שבועיים נמלטו מבית המעצר קישון שני עצורים אחרים, ברטו חגג ונסים אוחנה. ברטו חגג התגלה בתחילת השבוע בדירה בנתניה, ואילו נסים אמנה טרם נתפס.
שרה חסן בת 19 מנתניה, החשודה בסיוע לבריחת העצורים, נעצרה אתמול בבית־משפט השלום בחיפה ל־6 ימים.

הוסר צו הסגירה נגד פאב „השדרה"

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

משטרת מרחב חיפה ובעלי פאב „השדרה" בקריית־מוצקין, שמכר משקאות חריפים לקטינים, הגיעו אתמול להסדר בבית־משפט השלום בחיפה באמצעות השופט סוהל גדח, לפיו לא ייסגר הפאב, אולם לא יימכרו בו משקאות משכרים מכל סוג שהוא, לרבות בירה. הסדר זה יהיה בתוקף עד אשר תתקבל החלטה סופית בעניין זה.
כזכור נדקרו ביום ששי שני נערים על־ידי חברם לאחר שקנו בקבוקי וודקה בפאב „השדרה" ושתו לשכרה. הפאב נסגר בהוראת מפקד תחנת זבולון סגן ניצב יעקב בורובסקי ואתמול, בעקבות פשרה שקיבלה תוקף של צו ביניים, הוחלט כי כל המשקאות החריפים יוצאו מהפאב ויאוחסנו במקום אחר.
יצויין, כי המשטרה הודיעה בבית־המשפט בעת הארכת מעצרו של הקטין הדוקר, כי בדעתה לסגור פאבים ומועדונים נוספים באיזור המוכרים משקאות חריפים לקטינים.

תושב לוד חשוד בביצוע מעשים מגונים בבנותיו

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

תושב לוד בן 46 נעצר אתמול כחשוד בביצוע מעשים מגונים בבנותיו.
בחקירה התברר, כי האב נהג בשנתיים האחרונות לבצע מעשים מגונים בשתי בנותיו בנות הי"14 והי"16. משנודע הדבר לבני המשפחה ניסו לפתור את הבעיה במסגרת משפחתית.
אתמול נשאר האב בבית יחד עם בתו בת הי"14 וניסה לבצע בה מעשה מגונה. האם, שידעה שבתה נמצאת לבדה בבית עם האב, מיהרה לשוב, וכשהגיעה מצאה את הבת נאבקת עם האב. בין בני המשפחה פרץ ויכוח סוער ובמהלכו שלף האב סכין ואיים לרצוח את אשתו. המשטרה הוזעקה למקום והאיש נעצר לחקירה.

לקבוצת חפציבה ולמשפחה
אתכם באבל במותה של
מילה מוסול
חברי קיבוץ בית אלפא